

Hain 4883, Probst 2607

[Marantbal]

Proceperunt faciem domini eius in p[er]petuum. **evoxas. In g[ra]tia**
Venite exultate. **In p[ri]mo. A. B**enedictus qui in i[er]eg[ia] iugit[er]

in domo dei domini h[ab]ita qui in te confidit t[ibi] seruiunt
in amore de more s[er]o tuo nos clement[er] exaudi ne nos arguas
in die furoris tui. **evoxas. B**enedictus qui q[ui] **A. Q**ui saluos
facit rectos corde cuius nomen admirabile de porta mortis nos e
confidimus in te omnib[us]. **evoxas. B**enedictus.

Prologus ceremoniaru nigroru mona-
choru ordinis sancti Bndicti de obseruan-
cia Bursfeldensi.

Quonia aph pauli de solli-
titudine seruande vnita-
tis spūs. in vinculo pacis.
ephesijs principalit facta
✠ obsecratio. ex pcedētis et
subsequētis sermonis contextu. nobis in vna
spe vocacōis nre. sub vnius pfessionis vo-
to. sub vna eadēq; regula vni dño militā-
tibus verius cōuenire sprobat. cupientes
vocacionē nrām facē certā. necessariū ex-
istimauiꝰ dare operā vt in obseruancijs
regularib; uniformes iueniam. q̄ten? vni-
tatē spūs interī? id ē in cordib; obseruan-
dam. foueat et rep̄sentet vniformitas ex-
teri? suata in morib;. Qd pfecto spetecius
et pfectius fieri poterit. si ea q̄ agēda sunt
fuerit stilo smēd ata. si oib; qualit sit vi-
uendū ⁊ dūsandū scriptura teste inotescat.
si mutae vel addere a minue nulli quicq̄
liceat ppria volūtate. ne si mima neglere-
rimus. paulati defluam?. Quāq̄ enī certā
a sanctissimo p̄re nro Bndicto scriptā te-
neamus viuēdi regulam. non quidē inciū

J. an. H. G. 255
8c

diuisionis dūtarat. q̄admodū huīlis illi?
insinuare videt̄ confessio. Et̄ toti? etiā p̄fectōis
hūmā ut credim? suis p̄fessoribz demōstrā-
tē. Estat tñ p̄fessores eosdē. sub d̄cā videlz
regula militātes. p̄ diuīsitate locoz seu no-
uarū institutionū. ī suis ritibz; ⁊ s̄uetudibz
plurimū esse dissimiles. ī hīs precipue q̄ ex-
p̄licite nō cōtinent̄ in r̄gula mēōrata. **I**nsup
etiā cōtētar̄ in eadē r̄gula. quedā nō eodē
sensū vel it̄lectu ab oībz. Et̄ a diuīs diuīsi-
mode accipi ⁊ obs̄uari notoriū ē. **Q**uapp̄
diuīsitate seu dissimilitudinē huiuscemodi q̄
nouerca pacis ē repudiare ⁊ eiusdē pacis
amicā cōformitatē stricti? amplecti volētes.
pleniori cōmōniar̄. ritū et cōsuetudinū
nr̄ar̄ cōscripcōi operā d̄edim?. diuīsibz; di-
uersorū cenobitar̄. et p̄serti sub dicta r̄gula
d̄no militāciū visis ⁊ exammatis istitutis.
nō quidē veterū cōdicōes q̄i cōtēpnēdo ne-
gligentes. Et̄ ex hīs q̄ ut dixim? varia sūt et
nec oīa nr̄is t̄pibz; a locis cōueniūt. veluti ex
diuīs floribz; apū more mel ad vnū aluea-
riū cōportāciū. ea q̄ viciniora r̄gule. ac reli-
gios̄ ⁊ disciplinatis istituēdis moribz; nec nō
tā aiabz; q̄ corpibz; curādis. locoz. tēpor̄. ⁊
p̄sonar̄ q̄litatibz; cet̄isq; circūstācijs debite

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUISBURG

p̄fatis utiliora iudicauim? studiose colli-
gētes. in vnū cōgessim? opusculū. Que etiā
capitularit̄ cōgregati. necnō tā ḡnialis Ba-
siliensis synodi q̄ ap̄lica auctoritate suf-
fulti. saniori cōsilio iſtituim? in oib; mona-
sterijs nr̄is vniformiter obseruāda. Singu-
lis nichilomin? quibusq; abbatib; siue rec-
torib; p̄ncipalib; cū fratrib; suis ī h̄ijs po-
tissimū q̄ obseruācias vel exercicia copalia
respicē vident. si et q̄n opus p̄spererit dis-
pensandi sua sit salua potestas. Ita t̄n vt
meminerint hm̄oi p̄tate nō abuti. cū utiq;
nō in destructionē. s̄ in edificacōem disp̄e-
sacio eis credita sit. Alioq̄n. si q̄ secus ege-
rint. p̄ sue temēitatis p̄sūpcione cap̄li āna-
lis arbitrio digna an̄adūsiōne puniant̄.
P̄tēa scrupulosis cōsulēdo cōsciēcijs. volu-
mus ⁊ declaram? trāsgressores statutoꝝ ⁊
ordinacōnū nr̄az hm̄oi dūtayat ad penā
et nō ad culpā. nisi ex cōtēptu obligari. Et
q̄a obseruāciā nr̄am r̄gularē s̄m directōem
cerimoniaꝝ nr̄az put̄ p̄mittit̄ modificatā.
sufficē ad salutē cōfidim?. idcirco ip̄as ceri-
monias ī toto vel in p̄te discussiōni quorū-
cunq; doctoꝝ exponē districti? inhihem?.
Statuta capituli nr̄i ānalis pari cū sacris

canonibz auctoritate fulciri gratulantes.
Placuit autē p legēciū ampliori capaci-
tate. ⁊ occurrenciū dubioꝝ faciliori resolu-
tione. presens opusculū in quatuor partiri
distinctōnes. **I**n quaz prima continent ea q̄
pro cōmuni cōseruacione utriusq; stat⁹ mo-
nasterioꝝ nꝛoꝝ deseruire noscunt. **I**n scda
officia singularibz personis iniūcta distin-
guunt. **I**n tertia obseruācialia ⁊ exercicia
gñalia cōportant. **I**n quarta vero status
duerſoꝝ ⁊ donatoꝝ fratrum declaratur.
Itaq; ne per obliuionē que negligēciam
parit. rimisso descensui aditus quomodo-
libet pandat. **V**olum⁹ infrascripta singul⁹
annis ad minus semel palā in cōuētū legi.
ultima distinctōe. ⁊ tribus capitulis p̄me dis-
tinctōis dūtayat exceptis q̄ locis ⁊ tēpori-
bus suis. corā ill⁹ qꝝ intēst legi pariformit̄
decernim⁹. **C**ūq; inter legendū occērerit qd̄
minus diligēter practicātū fuēit. si abbas
in causa creditur. p̄ priorē aut cōfessorē suū
huiliter ⁊ oportune auisetur. **S**i vero alioꝝ
quispiam culpabilis cōprobat. abbati aut
priori notificet. p̄ quos si errata mīme cor-
rigūtur ad uisitatores suo in tēpore absq;
dissimulaciōe utroꝝq; negligēcia deferat.

3
Tabula caploꝝ prime distinctōis.

- De electione noui abbatis. C..i.
De capitulo annali. C.ij.
De uisitacione. Caplm.ij.
De capitulo culparum. C.iiij.
De proclamacione qua discrecione ⁊ disciplina fieri debeat. C.v.
De eo qui pclamatur ab alijs qualiter se habeat. Caplm.vi.
De discrecione habenda in iudicijs faciendis. Caplm.vij.
De penitēcia leuionis culpe. C.vij.
De penitēcia grauionis culpe. C.ix.
De fratre in crimine lapsō. C.x.
De fratre fugitiuo. C.xi.
De satisfactōne tarde occrēciū ad opus dei. Caplm.xij.
De satisfactōne eorū qui cantādo vel legendo fallunt. C.xij.
De postulāte mīam in caplo ⁊ de ruerēcia exhibēda extraneis caplm aut agregacione ex quauis causa ingrediētibz. C.xiiij.
De caplo tractatuū. C.xv.
De sigillis abbatis et uētus. C.xvi.
Tabula caploꝝ scēde distinctōis.
De abbate et eius officio. C.i.

De priore. C. ij. De supriore. C. iij.
De magistro nouicioꝝ. C. iij.
De cellerario. C. v.
De cantore ⁊ succētoꝝ. C. vi.
De sacrista. C. viij.
De armario. C. viij.
De vestiario. C. ix.
De infirmario. C. x.
De portario. C. xi.
De hospitalario. C. xij.
De sacdote ⁊ mīstris ebdomedarijs. C. xij.
De ebdomadario Inuitatoꝝ. C. xij.
De ebdomadario seruitore coꝝne. C. xv.
De ebdomad. ad mādatū hospitiū. C. xvi.
De ebdomadario lectore mense. C. xvij.
¶ Tabula caploꝝ terciē distictōis.
De susceptōe ⁊ institucōe nouicioꝝ. C. i.
De pfessione nouicioꝝ. C. ij.
De lectione regulari. C. iij.
De lectione collacinali. C. iij.
De recollectionibus. C. v.
De pfessione sacramentali. pfessionibz. missa-
rū celebracōe. ⁊ sacra coione. C. vi.
De illulis nocturno somnio. C. viij.
De pfuacōe dñici corpis ⁊ reliqꝝ. C. viij.
De labore manuali. C. ix. De silēcio. C. x.

De mutuis colloquijs quomō et de quibz
fieri debeant. C.xi.

De dirigēdis in viā fratribus. C.xij.

De kasura fratrum. C.xij.

De minucione generali. C.xij.

De balneis fratrum. C.xv.

De ieiunijs ⁊ abstinēcijs lacticiuoz. C.xvi.

De mixto quō ⁊ qñ sumendū est. C.xvij.

De refectiōne fratru. C.xvij.

De refectiōne seruitorū. C.xix.

De pueris seu adoleſcētibz ⁊ senibz. C.xx.

De mandato fratru. C.xxi.

De dormitōio ⁊ lectisternijs fratru. C.xxij.

De modo collocandi se dormiendi et sur-
gendi. C.xxij.

De habitu ⁊ vestitu fratru. C.xxij.

De suscepcione epi vel legati. C.xxv.

De suscepcione hospitū. C.xxvi.

De hospitibz ordinādis. C.xxvij.

De hospitibus volētibus nobiscū commo-
rari. Caplm.xxvij.

De infirmis extra infirmitōiū. C.xxix.

De infirmis q̄ sūt i infirmitōio. C.xxx.

Tabula caploz q̄rte distinctōis.

De iūsis quale suscipiant ⁊ pbent. C.i.

De dicēdis hois. ⁊ mō orādi iūsoz. C.ij.

De tēpore surgēdi & intrandi ecclesiā & qñ
a labore abstineant ouersi. C. iij.

De silencio & ceteris in quibz ouersi se de-
bent sformare monachis. C. iij.

De pfessione & amuione ouersoz. C. v.

De donatis qualiter suscipiant. C. vi.

De pfessione donatorū. C. viij.

De vestitu & dormicione donatoz. C. viij.

De labore & oracionibz donatoz. C. ix.

De refectioe & abstinēcia donatoz. C. x.

De pfessione. coione & capitulari pclama-
tione donatorū. C. xi.

Explicūt tabule caploz oīm distictionū.

Ad electione noui abbatis.

Qum alicui ex mōsterijs nris per
obitū a cessione abbatis eiusd.
a alias quismō vacāti. fuerit p
viā electōis de nouo abbate p-
uidēdū. mox p? sepulturā defūcti abbatis.
vel si alio mō vacauerit. statim hīta noticia
de vacacōe illi? triduanū stinū nisi festū
rij. lectōnū a ebdomada pasche intuenēt
indicat frīb; ieiuniū. & si alias ex regulari
ēdicōe ieiuniū habuerit. ipm faciāt i q̄dra
gesimalibz. ac p singlos dies donec mōste-
rio fueit de abbate pūshū. post laud & vs

prostrati super formas deuote legant psalmum
Ad te leuavi oculos meos. Gloria Kyriel
Epel Kyriel Deo nostro. Et ne nos. Saluos fac
seruos tuos. Mitte eis domine auxiliu de sancto.
Nichil proficiat inimicus in eis. Domine deus uirtutu
auerte nos. Domine exaudi orationem. Dominus uobis.
Oremus. Pretende domine famulum tuum. Per christum.

De uocandis ad electionem.

Presides quoque in monasterio post abbatem debet
capana pulsata caplanum congregare. et certum
die cum continuacione dierum sequentium coiter ad
eligendum proficere. atque ex sequenti frater ab
sentes qui uocem in electione de approbata
consuetudine habent noscunt per litteras sigillo con
uictus roboratas. a alias legitime de locis
in quibus habitant uocare. Si uero nescitur
ubi sint. uocentur in locis in quibus coiter ha
bitare consueuerunt. Quaerendum est autem publi
ca citacione uocari sufficiet. Prout uero si
se subtraxerit. uocandi non sunt. quia quod certus est
amplius cerciorari non debet. Premissam autem
uocacionem et alia in huiusmodi actu paginam a coram
notario et testibus sub instrumento publico fieri
putile iudicat. Igitur loco et termino ad eligendum
statutis propter illos qui alias de iure uel
consuetudine electioi interesse habent. uolumus etiam

visitatores ipsi monasterio vacanti p
capitulum annale nouissime deputatos. aut
illis forsan legitime impeditis. nec venire
valētib; duos alios ex vicinorib; abba-
tibus nostris. ad pmouendū & dirigendū
negociū electionis in cōcordia aduocari.
Ipsi autē visitatores siue abbates ad elec-
tionē vt p̄fertur vocati. deū iudicē p̄ ocu-
lis habētes. oēm curā adhibeāt. vt digna
coram deo et homib; electio fiat. exactaq;
solicitudinē apponere debent vt talis eli-
gatur. q̄ tāto officio satisfacē valeat. Et si
ip̄am electionē iordimate fieri. vel in p̄sonā
nō ydoneā tendē p̄spererint. auctoritatē
hnt a regula & patrū ordinacōe stradicē-
di. et ip̄am electionē. penitus annullādi.

U Forma litterarū quibus absen-
tes ad electionē vocandi sunt.

I Dilecto in xp̄o fratri. **R.** monacho mōsterij
sancti. **R.** ord̄is s̄i b̄ndicti frater. **R.** prior. ā
aliq̄ p̄s̄idens post abbatē. & cōuētus iā dicti
mōsterij salutē in d̄no **F**rat̄nitati tue p̄sen-
tiū tenore inotescat. q̄ die tali mensis. **R.**
d̄ns. **R.** quondā abbas mōsterij nr̄i p̄fati.
sicut d̄no placuit viā vniūse carnis ingres-
sus fuit. & corpus eius cū debita reuerēcia

ecclesiastice traditū sepulture. **N**e igit monasteriū nostrū sepefatū p̄ diuturnā vacationē graue paciat in spūalib; ⁊ tyalibus lesionē. diē talē cum continuatione dierū sequentiū. ad tractandū de futuri pastoris electōe et ad electionem celebrandā in n̄ro capitulo cōmūiter duxim; statuendū. **Q**uap̄pter fraternitatē tuā attente req̄rimus et sollicitam; expresse. quaten; die p̄fata nobiscū ad tractandū ⁊ coeligendū in caplo nostro p̄libato cōcurrē p̄cures. **A**lioq̄n tuā absencia nō obstante. p̄cedere ad celebrandū huiusmodi electionē curabim;. et dicto monasterio n̄ro de p̄sona idonea p̄uidere. **S**i insup̄ p̄curatorē ad certā p̄sonam eligendā substituere decreueris. q̄ sc̄dm̄ iuris cōmunis dispositionē in huiusmodi electionis negocio substitui potest. ad iuramentū p̄standū. cōfessionē sacramētālē faciendā. ⁊ sacrā cōionē p̄cipiendā. sub pena in decreto basilien; cōcilij de p̄missis faciendis p̄mulgata. te nouēis astrictū. **N**os enī fidei ⁊ relationi veridice talis. nunciij n̄ri iurati. latoris p̄senciū. sup̄ uocatione h̄mōi stare p̄ponim; ut ē iuris. **D**atū ꝛc. **E**t sit hec l̄ra apta. sigillo p̄oris vel cōuet; roborata.

Ne

Forma lras responsaliu absentiu.
psonali pſencia sparere in electio-
ne non valenciu.

Honorabili ac religioso. **R.** priori. et fratri-
bus suetualibz moſterij ſci. **R.** ordiſ ſancti
Bndicti. **R.** dioceſ frater. **R.** eiufde mona-
ſterij monachus pſellus cu huili reuerencia
in xpo ihu oplacedi affectu. Quia electio-
ni futuri abbatiſ die tali faciede arduiſ
ipedit? et varijs negocijs. pſonali pſencia in-
terelle no valeo. id circo religioso fratri. **R.**
monacho moſterij nri pſati vices meas in
toto illo electois negotio p hac vice omit-
to omibz mo et forma quibz id fieri poteſt et
debet. In cui? rei testimoniū ſigillo meo et

Forma vocacois absentiu i valuis
ecclesie ubi talis fuerit suetudo.

Notificat prior et Conuetus moſterij ſci. **R.**
ordiſ ſancti **B**ndicti dyoces. **R.** oibus et
ſingul pntes lras iſpecturis et quoz inſeſt
vel interelle poterit quolibet in futurū. **Q**
pide die tali meſis. **R.** quondā venerabil
dñs. **R.** abbas eiufde moſterij ſicut dño
placuit viā vniūſe carniſ e ingreſſ? ipiuſqz
corpus cu debita ruerencia eccleſiaſtice tra-
ditū ſepulture. Et ne ipm moſteriu graue

in spūalib; ⁊ tpalib; put ess; verisile paciat
detrimentū. diē. **N.** q̄ erit talis mensis. **N.** cū
continacōe diez seq̄ciū ad tractādū ⁊ pui
dendū de futuri pastoris s̄stitucōe coiter
durer̄t statuēdū. **Q**ua ppter p̄ p̄ntis cedu-
le affixionē. ⁊ bedellū. siue nūciū n̄m iura
tū ad h̄ specialit̄ deputatū. citari mādāt. ⁊
citāt oēs ⁊ singulos sua infesse putātes. q̄
h̄m̄oi electōi de iure aut c̄suetudie debēt.
p̄nt ⁊ volūt infesse. q̄ts die supradcā hora
terciar̄ cū dierū seq̄ciū continacōe in dicto
mōsterio. ac loco caplari eiusd̄ legitime opa
reāt. ad tractādū de futuri abbat̄is electōe
et ad ip̄am electō; si op̄ fuerit p̄cedēdū. ⁊
p̄cedi vidēdū. et oīa alia ⁊ singula faciē-
dū. q̄ in p̄missis necessaria fuerit vel quōli-
bet optuna **C**ertificātes eosdē. q̄ siue opa
ruerint siue nō. nichilomin; ad p̄missa oīa
⁊ singula put iuris ⁊ moris fuerit p̄cedē. ⁊
eidē mōsterio de p̄sona ydonea put d̄ns
ispirauerit p̄uidē curabūt. ip̄oz absentia
nō obstāte. **D**atū ⁊ sigillo c̄uēt; mēorati i
fidē ⁊ testioniū p̄missoz p̄ntib; subimp̄sso.
Que decretū c̄cilij basiliēsis legi
debet et ab om̄ibus obseruari.
Precedenti autē die anteq̄ p̄cedatur ad

electionē hora iuueniēti. dēcretū sup electōe
plator in sacra synodo Basiliēn̄ concilij rite
sanctitū. publice in p̄sencia electorū legi de-
bet. et ab omibz obseruari. Cui⁹ tenor ta-
lis est vt sequitur.

Sicut in cōstruēda domo. p̄cipua ē archi-
tectoris cura. vt tale iaceat fūd amētū sup
quo firmū p̄duret edificiū. ita in gn̄ali ec-
clesie reformacōe. potissimū ē hui⁹ sacroscc̄
Synodi studiū. vt tales ecclesijs p̄ficiant
pastores. q̄ tanq̄ colūne ⁊ bases. ip̄am ec-
clesiā doctrine ⁊ meritoy viribus firmiter
sustentēt. Quāta aut̄ in eligēdis p̄latis di-
ligēcia adhibēda sit. officiū eis inuētū eui
dēter oñdit. Ad regimē enī assumunt̄ aīaz.
p̄ quibz dñs n̄ ih̄s xp̄s mortu⁹ ē. ⁊ sang-
uis ei⁹ p̄ciosus effus⁹. P̄terea sacri cano-
nes sp̄ū dei p̄mulgati. p̄uide statuerūt. q̄
vnaq̄que ecclia ac collegiū seu cōuentus sibi
p̄latū eligāt. Quibz hec sc̄a synodus eodē
sp̄ū cōgregata inherens. statuit et diffinit
gn̄alē resuacōem oīm eccliaz metropolita-
narū. cathedraliū ⁊ collegiatay. mōsterioy
ac dignitatū electiway p̄ romanū pōtificē
de cetero fieri. a sc̄a vti nō debē. resuacōibz
in corpe iuris clausis. ⁊ in hys q̄s in terris

romane ecclesie rōne directi seu vtil' dominij
mediate vel imediate s'biectis fieri contigerit
s'p exceptis. **S**; q' p' electōnes & confirmacōes
canōicas s'm iuris cois disposicō; p'dictis
metropolitanis. cathedralib;. mōsterijs et
collegiatis eccl'ijs ac dignitatib; electis va-
cātib;. debite p'videat. nō derogādo p'p'tea
statutis. privilegij & cōsuetudib; rōnabilib;
q'buscūq;. postulacōib; i iuris cois disposi-
tione imanētib;. **D**ecernitq; hec scā synod'
rōni fore cōsentaneū. et rei publice accomo-
dū. ut cōtra h' salutare decretū roman' pōti-
fex nichil attēptet. nisi ex magna & rōnabili
ac euidentē cā. i l'ris ap'licis noiati exp'mēda.
Et ut eo firmi' h' salubre decretū custodiat.
vult eadē scā synod'. ut inter alia q' roma-
nus pōtifex i sua assūpcione p'fitebit'. iuret
decretū hoc inuiolabiliter obseruare. **E**t qm̄
tales ut p'dc'm est oportet esse p'latos. h' ad
q's ius p'tinet eligēdi oēm curā adhibeant.
ut dignā corā deo & hoib; electōem faciāt.
exactamq; p'inde apponāt sollicitudinē ut
tales eligāt q' tāto officio valeāt satisfacē.
Sciētes. q' si vel dolose. vel negligēter. ac ti-
more d'ni postposito i re tā graui se gesserit.
sicut auctores erūt & causa malorū pastorū.

no 11

ita participes fient penarū quas ipsi mali
pastores in districto dei iudicio patient. Et
cū huāne fragilitatis conatus nichil sine
oīpotētis dei suffragio queat efficere. a q̄
oīne datū optimū ⁊ oīne donū p̄fectū des-
cendit. adueniēte die electōnis. hī ad q̄s
p̄tōficis vel abbatis spectat electio. in ec-
clesia ueniāt. magna cū deuocōe missam
de scō spū audituri. quē huīliter exorabūt.
ut eos ad dignū eligendū pastore m̄spira-
re dignet. Et ut eo facili⁹ grām hāc obti-
nere mereant. quo deuoci⁹ ad actū electio-
nis accedūt. striti ⁊ c̄fessi sacramētū euca-
ristie reuerēter suscipiāt. Ad locū uero electio-
nis ingressi p̄ quocūq; p̄lato q̄ p̄ electōem
assumit iurabūt in manib; ei⁹ q̄ caplo p̄si-
debit. ⁊ ip̄e p̄sidentis ī manib; eū imediate
sequenti sub hac forma. **E**go. **N.** iuro et
p̄mitto oīpotēti et tali scō vel scē sub cuius
uocabulo dedicata ē ecclia. eū eligere quē
credā futurū ecclesie in spūalib; ⁊ t̄p̄alib;
utiliorē. nec illi uocē dare q̄p̄ uerisiliter sci-
uero p̄missione ⁊ dacione alicui⁹ rei tēpo-
ralis. seu p̄ce p̄ se aut p̄ aliū m̄t̄p̄osita. aut
alias qualitercūq; directe vel indirecte p̄
se electionē p̄curare. Idē iuramentū p̄stet.

No^m

ostenteturq; & coicet qui constituit procuratorē
ad eligendā certā psonā. **N**ecnō & procura-
tor gñaliter ad eligendū constituitur. in casib;
in quibus scdm iuris cois dispositionē in
huiusmodi electōis negotio procurator consti-
tuiti potest. **Q**uōd etiā iuramentū p̄stetur ab
hīs i quos attinget sup electōe futuri p̄lati
fieri cōpromissū. q̄ etiā confiteri & coicare te-
neant. **S**i p̄dicta nō fecerit. eligētes pro
illa vice. eligēdi sūt ip̄o iure p̄tate p̄uati.

Nota bii

Deinde eligāt in p̄latū. viz etatis legitime.
morib; graue. l̄arū sciētia p̄ditū. in sacris
ordimib; constitutū. & alias idoneū s̄m cano-
nicas sanctiones. **S**i aliter. et de alia p-
sona q̄ ut p̄dictū est. aut p̄ symoniacā pra-
uitatē electionē fieri attingerit. electio sit ip̄o
iure irrita et inanis. **E**t sic symoniace eli-
gētes. preter alias penas. p̄petuo sint ip̄o
facto eligēdi iure p̄uati. **A**lii vero canoni-
cis penis s̄biaceāt. **S**ymoniace autē electi. &
q̄ hmōi symoniace electōis p̄ticipes fuerit.
taliterq; eligētes & confirmati. i horrore tāti
crimis. penā ip̄o scō excoicacōis incurrāt.
nec a tali reatu & excoicacōe electi & confirma-
ti. absolui possunt. nisi eccl̄ijs & dignitatib;
ad q̄s turpicē assūpti sūt libē resignauerit.

et ad eas obtinendas quas nephario in-
gressu adepti sūt. perpetuo reddantur inha-
biles. Ad tollendā autē oēm ābīcōis radi-
cem. obsecrat p viscera mie ihu xpi hec scā
synodus. ac instātissime exhortat reges. &
pncipes. & multitates. et alios cuiuscūq; sta-
tus ac dignitatis existant. ecclesiastice vel
mūdane. ne electorib; lras scribāt. vel pre-
ces porrigāt p eo q̄ per se. vel p aliū tales
lras vel pces pcuravit. multoq; min⁹ & mi-
naciones. imp̄ssiones. ā aliud faciūt quo
min⁹ libere ad electionē pcedat. **S**iliter in
virtute scē obediēcie ip̄is electorib; p̄cipit.
ne ad hmōi lras vel pces. & minacōes. vel
imp̄ssiones vt p̄mittit quemq; eligere p̄su-
mant. **F**acta autē electione. & ei ad quē in-
p̄tinet & firmādi p̄ntata. si appareat aliq̄s
coelectus. vel se opponēs electioni. noiatim
vocef ad videndū discuti electōnis nego-
ciū. et nichilomin⁹ ḡnāliter edictū publicū
in ecclia ī qua facta ē electio p̄ponat iuxta
cōstitutionē felicis record acōis **B**onifacij
octavi. **C**ōparentib; autē aliquib; vel non.
nichilomin⁹ ip̄e & firmator ex officio tanq̄
in negotio inq̄sicionis p̄cedet. oēm exhibi-
turus diligenciā vt tā forma electōnis. q̄

merita electi. ⁊ omnes circūstācie debite ex-
aminent ⁊ discuciant. **E**t si electio confirmā-
da sit vel ifirmāda. iudicialit confirmet vel
ifirmet. Et ut oīa mūde ⁊ sane. ⁊ sine labe.
ac labis suspiciōe pcedāt. nō solū exigē ali-
quid quātūcūq; puū. s̄ ecia gratis obla-
ta. confirmator rōne confirmacōis sub nomie
subiectōis. subsidij. ḡtitudis. ā alio colore
p̄textu cuiusuis consuetudis ā p̄uilegij. p se
vel aliū recipere nullaten⁹ p̄sumat. **N**otarijs
aut ⁊ hys q̄ scripserit in hmōi causis. emo-
limentū aliqd moderatū taret. habēdo re-
spectū ad laborē. ⁊ operā scripture. nō ad
fructū seu p̄lature valorē. **S**i v̄o confirma-
tores p̄dicti. electōes nō seruatis supi⁹ or-
dinatis. ⁊ de p̄sonis nō idoneis ut p̄mit-
tatur factas. vel alias p̄ symoniacā prauit-
atē confirmauerit. eo ip̄o confirmacōes hmōi
sūt nulle. **C**onfirmātes aut alias p̄sonas q̄
ut supra dictū est. p ea vice p̄ symoniacā
prauitatē aut labē. p̄petuo ip̄so facto sint
iure cōfirmādi p̄uati. **E**t nichilomin⁹ p̄pter
dictā symoniacā labē si eā omiserint. etiā
sentēciā excoīcatōis incurrāt eo ip̄so. **A** qua
nisi p̄ romanū pontificē p̄ter q̄ in articulo
mortis absolucōis beneficiū obtinere non

possint. **S**ūmū vero pontificē hec scā syno-
dus exhortat ut cū speculū et norma oīs
scītatis ⁊ mūdicie esse debeat. p confirmacōe
eaz electionū quas ad eū deferri contigerit.
nichil penitus erigat aut recipiat. **A**lioqn
si secus faciēdo notorie ⁊ incorrigibiliter ex h
ecclesiā scādalizet. futuro cōcilio deferat.
Pro oneribz autē q̄ ipm p regimie vniūsa-
lis eccleie subire oportet. proqz sustētacōne
scē romane ecclesie. **C**ardinaliū ⁊ alioz ne-
cessarioz officialiū. hoc sacru cōciliū an sui
dissolucionē. omīno debite ⁊ euidenter pui-
deat. **E**t si contingat aliquā circa h̄ pui-
sionem debitā non facere p hec eadē sancta
synodus nō intendit in aliquo p̄iudicare
sancte romane ⁊ vniūsaali ecclesie nec alteri
cuiūqz. **D**atum ꝛc.

Ade tpe infra qd̄ electio venit celebrāda
Electio aut iuxta cōstitutionē cōciliū gn̄alis
lateranēsis vltimī inoꝛcēij terciū q̄ incipit
Ne pro defectu pastoris. fieri debet infra
tres menses. cessante legitimo impedimēto.
Qui menses cōputādi sunt a tpe noticie de
vacacione habite. alias electores cadūt a
iure eligendi. et deuoluit potestas eligēdi
ad eū q̄ primo p̄esse dinoscit.

De qualitate eligenciū ⁊ eligēdōꝝ.
Circa modū vero ⁊ pcessū electōis pnotā-
 da sūt que sequūtur. **P**rimo q̄ nō pfessi.
 neq; in sacris cōstituti. excoīcati. suspensi.
 interdīcti. criminosi. ifames. leprosi. voce ca-
 pituli p̄uati. nisi vox exp̄sse fuerit eis resti-
 tuta. ⁊ alias inabiles. neq; eligē p̄oterūt.
 nec elegi. nec ad electionē cū alijs sūt ad-
 mittēdi. **E**ciā nō eligit q̄ in natalibus vel
 etate patit defectū. añ c̄pletū videlicet vi-
 cesimūquartū etatis annū. **I**deota c̄petē-
 tem nō h̄ns sciēciā. bigam⁹. vel homicida.
 vel q̄libet irregularis. symoniac⁹. sacrile-
 gus. nec nō ⁊ q̄ electōis tpe pluralitatē dig-
 nitatū absq; dispēsacōe sedis aplice nosc̄it
 in casib; a iure phibitis obtinē. **E**t is etiā
 q̄ electōi de se facte p̄ secularis ptātis ab-
 usum occasionē pcurauēit. **S**upradicti oēs
 cēsent indigni. **E**t si sciēter electi fuerit. elec-
 tores ea vice ptāte eligēdi sūt p̄uati. **D**e
 quolib; aut mōsterio n̄re obsuācie p̄t eligi
 prior aut frater p̄done⁹ in abbatē alteri⁹
 monasterij eiusdē obseruācie.

Quid ip̄o die electōis fieri debeat.
Itaq; ip̄is abbatib; ac ceteris q̄ debuerit
 ac potuerit ⁊ voluerint electōi hmōi intēsse

voratis ut moris ē ⁊ in vnū tñmo statuto
conueniētibz. **P**rimū canteſ miſſa de ſpū ſcō.
cui vniūſi ad ſuppliciter implorādā eiūſdē
ſpūſ grām intēſſe teneant. p̄uia ſtricōe et
cōfeſſione. ſacri dñici corpis cōionē preptu
ri. ſm q̄ in ſacro ſynodi baſilienſi decreto
ſupra meōrato ſanctitū eſſe dinōſcīt. Finita
vōo miſſa ad ſignū cāpane caplariſ. mox
ad locū in q̄ celebrāda ē electio ſe tñſferre
debēt. vbi lecto caplo r̄gule de ordinādo
abbate. dicat p̄ſidēs. bñdicite. **E**t p̄ponat
ab eodē ā abbate direttore. cauſa cono
cationis patrū ⁊ fratrū q̄ grandis ⁊ ardua
ſit. vtp̄uta p̄uidē domui dei dignū diſpē
ſatorē. **Q**uem quidē electores eligere faci
lime poſſunt. ſed remouē difficilime. q̄uis
inexptum et minus idoneū. **Q**uanta etiā
mala ex negligentī et incauta electione p
ueniāt. ſpiritualiū videlicet et tēporalium
bonoz graue diſpendiū. iformidabile pe
riculū animarū. tam ip̄ius electi. q̄ etiā eli
genciū. **Q**uā oneroſe inſup expenſe ⁊ occu
pationes imineant monaſterio. in creatio
ne. cōfirmacione ⁊ bñdictione noui paſto
riſ. in vaſallorum et ſubditorum omaḡiſ
preſtandis. et alijs ſimilibz occurrentibus

Et demū q̄ graui iuramēto electores con-
stringere se habeāt. vt dignā coram deo ⁊
hoib; electionē faciāt. De quib; oibus atq;
alijs p̄ qualitate loci. t̄pis ⁊ p̄sonar; acco-
modis ⁊ necessarijs. oportuna facta exhor-
tatione. fiat p̄testacio. q̄ inabiles ad eli-
gendū cuiuscūq; stat⁹ fuerit exire debeāt
si fuerit in loco. vt alij libere eligē valeāt.

⁊ nisi fecerit. expellant si fieri poterit. Si
vero expelli nequeūt. p̄pter scād̄ ala vel po-
tenciā. alij publice vel secrete p̄testent. q̄
tales nō admittūt ad eligendū tanq̄ ius
habētes in electōe. q̄n poti⁹ si possent sine
ip̄is libere eligerēt. Et q̄ vocib; eorundem
īniti nō intendūt. s̄ eas p̄ nō receptis siue
p̄ non habitis habē volūt. In sup̄ p̄testef.
q̄ electores ī electōis negotio procedē in-
tendūt sc̄dm sacri cōcilij Basiliēn̄ decreti. ⁊
iuris cōmunis dispositionē. atq; obseruā-
cie sue laudabiles ⁊ approbatas cōsuetudi-
nes ac ordinationes.

De iuramēto ab electorib; p̄stādo.
Deinde mox ab vniuersis vocē in electōe
habētib; tā p̄sentib; q̄ absentiū p̄curato-
ribus iuramentū p̄stetur iuxta formā in p̄-
fata synodali cōstitutōe Basiliēsi cōtentā.

Que etiā absentes q̄ pcuratores cōstituūt. ad certā psonā eligēdū p̄stare ac cōfitei ⁊ cōicāre tenent. vñ ⁊ de h̄ ad cautelā auisādi sūt in vocacōe sua. cui⁹ iuramēti tenor talis ē.

V Ego frater. **N.** iuro et p̄mitto oipotēti deo et scō vel sancte. **N.** hui⁹ mōsterij patrono. illū eligē que credā futurū ecclie ī spūalib⁹ et tpalibus vtiliorē. nec illi vocē dare que verisiliter sciuerō p̄missione aut dacione alicui⁹ rei tēporalis. seu p̄ce p se vel p aliū inēposita. ā alias qualitercūq; directe vel indirecte p se electionē pcurare **I**nsup ego **N.** sub iuramēto p̄stato p̄mitto. q̄ si electus fuero in abbatē. ⁊ electōi in psonā meā frē cōsenserō. sup obseruācia reformacōis ⁊ cōsuetudinū approbatay p̄ntis monasterij in forma p capitulū annale desup cōcepta et approbata. mox post cōfirmacionē. publice iuramentū p̄stabo. sic me d̄s adiuet ⁊ hec sancta euāgelia. **Q**uod iuramentū cū ab oib⁹ p̄sticum fuerit. petat p̄sidentis siue director desup publicū instrumentū.

¶ Secundū **I**ucam.

In illo tpe. Extollens quedā mulier vocem de turba dixit. **B**eatus vēter q̄ te portauit et vbera q̄ suscipi. **A**t ille dixit. **Q**uip̄mmo.

Beati q̄ audiūt verbū dei ⁊ custodiūt illd.

De orōne electioni p̄mittenda.

Purificatis itaq; s̄firmatisq; in scō p̄posito animis singulor. ad deuote orōnis p̄sidiū denuo se auertāt. repetētes psalmū
Ad te leuauī oculos ⁊c. Kyriel. Epel. Kyriel. P̄ n̄. Et ne nos. Saluos fac seruos tuos v̄s. Orem? P̄tēde. Actiones n̄as. Deus q̄ corda ⁊c. Per x̄pm d̄nm n̄m.

De processu electionis.

P̄tēa cū electio iā fūit celebrāda. p̄ntib; oib; q̄ debēt. volūt ⁊ p̄nt s̄mode intesse vt p̄fer. p̄sidiens siue director tres vias electionū infra des̄ptas scrutiniū videlic; cōpromissi ⁊ ispiracōis ne dū p̄ponēdo luculētius declaret. verūeciā s̄pacionē eaz ad inuicē diligēter faciat. eo q̄ vna securior. expeditior ⁊ leuior altera s̄probat. **Via si quidē ispiracōis rari? occrit. ⁊ plerūq; suspecta habet. p̄pter tractat? et auisamenta p̄uata. q̄ nō nūq̄ clādestine p̄mittūt. Via autē scrutiniū plena scrupulositatib; ē p̄pter collacōz faciendā. nō solū numeri ad numerū. qd̄ vtiq; facilimū est. s̄ zeli poci? ad zelū. ⁊ meriti ad meritū. qd̄ p̄fecto difficilimū credit. Nā is cui p̄pria s̄sciēcia minus**

11

nota est. alteri? meritū aut zelū quō inuesti-
gabit. **I**n sup cū ipi scrutatores votoꝝ. non
solum debeāt scrutari in quē vnusq̄sq̄ eli-
genciū voto electiuo ferat. sed etiā q̄ consilio
cordis sui. hoc est quo zelo in ipm dirigat.
an videlicet vite merito & sapiēcie doctrina.
ā rez tpaliū expiēcia. ā fortassis amicitia.
ā placēcia. ā sanguinitatis fauore. et spe ali-
quid cōsequēdi cōmodi &c. **Q**ui enī ad vite
meritū & sapiēcie doctrinā oculū intencōis
deflectit. mentē regulē āplectit. **A**d tpaliū
aut rerū industriā. duobz iā dictis sc; vite
merito & sapiēcie doctrina nō suffragātibz
respiciēs. peccat i regulā. c. ij. **G**. **A**n̄te om̄ia.
Preualebit v̄eo q̄ eū in q̄ tria p̄missa ocu-
rūt querit. **A**bsit aut vt fm postēiora. vide-
licet amicitia. ā placēcia. ā sanguinitatis fauo-
re. & spe aliqd cōsequēdi cōmodi q̄s p̄ficiat
Nā taliter electus etiā toti? cōgregacionis
assensū. venit destituēd? vt patet i regula.
c. de or. ab. v. **Q** si etiā &c. **Q**uia igit̄ p̄p̄
missos & consiles abissales qd̄amō āgulos &
difficultates fm exptos iuristas. ḡue est p̄
hāc viā scrutiniij p̄cedē. idcirco via cōmissi
siue simplicis. siue cū restrictōe. q̄a ad prac-
ticādū facilior et tucior ē ac min? ābigua.

Vor 64. n.

nostris magis diuenire videt. put ex sequē-
tibus clarere potēt. Per eā quippe multi-
plices contencōes remouent. ⁊ absq; calūnia
satis de facili mōsterijs seu ecclesijs vacā-
tibus puidet. **Qui autē** extra pmissas tres
formas elegerit eligēdi ea vice sunt ptāte
priuādi. **Siliter** q̄ electionē clād estimā facē
psumūt.

De forma scrutiniij.

Si deniq; p formā scrutiniij electores pce-
dere decreuerit. assumi debēt tres scrutato-
res de uētū fide digni. q̄ siue p cōpromis-
sum. siue p scrutiniū patēs. ā quolibet mō
eligant. nichil refert. **Ipi** cū tabellione ac
testib; etiā religioſ qd̄ expedit in ordine.
q̄uis extranei aduocari possunt. debēt ne
ab alijs audiri queāt segregare se ad ptē.
videlic; ad vnū angulū capli vel aliū locū
ad decentē. ⁊ ibidē ppter collusionē vitādā.
anteq̄ ad alioꝝ pcedāt scrutiniū pmo se-
ipos scrutari. ⁊ deſep̄ter vnū post aliū ad-
uocādo. secreto et singillati oim eligenciū
vota exquirē. amonēdo eoz quemlibet in
ūtute p̄stiti iuramēti vt illū noinēt q̄ scdm̄
deū ⁊ cōscienciā suā nō fictam ydoneorē et
utiliorē esse crediderit. **Et** si fuerit infirmū
in lectis decubētes. nec pcuratores hñtes.

no

eos adeāt ad eoz siliter exqrendū vota. ⁊
stati vnuscuusq; votū i scriptis redigāt. p
se singuli se sbscribētes. vñ p aliū sc; nōnū si
affueit dūmō tñ laicus nō existat. Ipi aut
ifirmī i alijs q p? scrutiniū iminēt faciēda.
nō sūt nccrio reqrendi q̄nis pcuratorē nō

Qualit' debeat quinis ⁊ **stituerit.**
in scrutinio votū suū exprimē.

Notandum

V **Caveat aut qsq; ne alnatiuū. ⁊ dīcōnale.**
vel incertū det votū. s̄ simpliciter dicat **Ego**
frat. N. ⁊ sc̄ncio i talē. vel talē eligo i abba-
tē mōsterij nr̄i. Et si elect? fuēit i dignitate
vel officio ⁊ stitutus. h̄mōi ordinē quilibet
exp̄mat. **Alnatiuū aut votū dī. si q̄s dicat**
⁊ sc̄ncio i talē. vel in talē. v̄puta i priorē vñ
ppositū. i cellerariū vñ frēm talē. **Cōdiciona-**
le. ⁊ sc̄ncio in priorē si custos ⁊ sc̄nc̄serit in eū
Incertū vero dī cū q̄s dixerit. ⁊ sc̄ncio i illū
quē maior ps durēt noīandū. **Sane si q̄s**
votū suū exp̄sserit alnatiue ⁊ dīcōnaliter
vel incertū. votū tale nō valebit. ⁊ eligēdi
potestas ea vice penes alios q̄ pure ⁊ sc̄nc̄-
serint remanebit.

Qualiter scrutatis votis post
collacionē electio sit faciēda.
Igit' scrutatis ⁊ ⁊ scriptis votis singloz. ea

8
mox in comuni oim audiecia vn? scrutator
publicet. legedo scz itelligibiliter ⁊ disticte
scripturā vota eadē cōtinētē. Deide frā a vi-
sicatoribz siue abbatibz ⁊ priore siue alijs
quibz caplm cōmiserit collacōe scz numēi ad
numerū. vt sciat q̄s a maiori pte capli sit
noīat? .zeli ad zelū. q̄ vid elicit ps eligēciū
zelū habuēt meliorē. mēiti ad meritū. id ē
cui ex noīatis plura vl̄ maiora mēita suf-
fragant. mox p priore vel cui cōuēt? cōmise-
serit. fiat electio i comuni. sub hac forma in
noīe p̄is ⁊ filij ⁊ spūs scī amē. **Ego frater**
R. vice oim. vel sic vice illoꝝ q̄ in talē cōsen-
serūt ⁊ mea. si nō oēs cōsensert. eligo talē in
hjs sc̄ptis i abbatē hui? mōsterij ⁊ pastore.
Porro vbi vn? solus noīat? ē cōcorditer in
scrutinio. nō habet locū collacio numēi ad
numex. zeli ad zelū. meriti ad meritū. fiat
tū ibidē sūmaria inq̄sicio vtrū noīat? sit le-
gittim? .sufficiētis sciēcie ⁊ etatis. ⁊ an in sa-
cris cōstitut? ⁊c. Que si cōcurrāt. pcedit ad
electōz. **Adūtendū autē qd si i forma electio-
nis erratū est. potēit electio a nouo repeti.
nec p̄sona electa ex h̄ efficit min? p̄donea.**

De forma cōpromissi.

⁊ si p formā cōpromissi pcedendū fuerit.

eligatur promissarii h̄i mō. p̄sides siue di-
rector om̄ib; in caplo aggregatis req̄rat sin-
gulos singillati si placeat eis p̄ hanc for-
mā p̄cedē. Quib; cōsentiētib; req̄rat quib;
p̄sonis. et p̄ q̄ modū eis vices suas cōmittē
velint. Cūq; de p̄sonis ⁊ mō cōcordauerit.
vn̄ elector vice oīm. vel oēs simul eligēdi
pt̄atem in ip̄os fūsserāt promissarios. Si
v̄o uent; de promissarijs nequeat uen-
nire. p̄t vni vel plurib; q̄ eos vice oīm eli-
gant cōmittē vices suas. De ifirmis v̄o re-
quiredis fiat vt supra dictū ē in forma scru-
tinij. nā ⁊ h̄i sūt req̄rendi an eis placeat.
vt p̄ hm̄i formā p̄cedat. Per hanc enī for-
mā cōpromissi nō est p̄cedendū nisi om̄es
cōsenserit. Potest aut̄ promitti in vnū vel
plures. et cautū videt̄ vt ī numero impari
cōstituant̄ cū plures esse debuerit. Et ip̄i cō-
promissarii p̄nt esse de gremio vacātis mo-
nasterij vel alteri; h̄i saluo. q̄ nō sint laici.
vel maiori v̄iculo excōicacōis inodati pub-
lice. seu suspēsi. vel eciā interditi. ⁊ alias in-
abiles. Cōpromissarii si sint de cōuetu. non
possunt ex seip̄is eligere. nisi h̄i sit specialit̄
cautū in cōpromisso. Ip̄i eciā cōpromissarii
iuramentū iuxta formā p̄notatā faciant.

Johannes Landt Juss

ac desiteantur et amuicent.

De tempore ad eligendū com-
promissarijs in iure scello.

Cōpromissarij qz tm̄ tps habēt ad eligen-
dū. quātū apromissi tpe. apromittētibz cō-
petebat **Et** si forte infra h̄m̄oi tps nō fuēit
per eos electio celebrata. extūc ad supiorē
primū eligēdi seu puidēdi ptās deuoluif
ip̄o iure. sibiqz h̄ij imputēt q̄ tales apromif
sarios sine p̄finitōe tps elegerūt. **Est** ergo
asultū ad euitandū h̄ periculū. q̄ sp̄ in cō-
promisso diē certū siue horā apponāt. vt si
illi infra tps p̄finitū nō puidērūt. q̄ extūc
eligēdi ptās ad eos libē ruerat. **Hec** p̄nt
h̄ij quibz ptās eligendi amittit nisi forma
apromissionis id habeat alijs vices suas
amittē. neqz etiā a forma sibi data recedē
Aqua si recesserit irritū profus habebitur
quicqd̄ p̄ eosdem factū fuerit.

De duplici cōpromisso.

Cōpromissū insup vt iura inuūt ē duplex.
vnū simplex qn̄ videlicz ip̄i electores ptātē
aliquibz viris idoneis amittūt. vt ip̄i vice
oim. ecclie viduate puidēāt de pastore. vt
in. c. **Quia** p̄pter. de electione. **Sc̄dm** aprom-
missū fit cū restrictōe siue detinacōe certa.

ita videlicet. q̄ cōpromissarij secreto ⁊ singillatim volūtātū oīm inq̄sitis. illū in quē maior et sanior ps capli cōsenserit eligē teneant. nō p̄t tñ cōpromissio fieri vt certam p̄sonā cōpromissarij eligē cōstringant. S; si duob; vel plurib; noiatis cōpromittat in aliquē eo mō. vt eligat quē voluēt ex eis dē noiatis. tale cōpromissū bñ valet. cū in hoc casu saltē q̄ ad noiatos eidē libera electio reliquit. De h; cōpromisso limitato siue determinato habet in. c. Cū dilect; . ti. p̄allegato. et approbatur. c. Cū expediat. li. vi. e. ti. Si insup̄ maior ps cōpromissarior; p̄sonam idoneā duxerit eligē dā. talis electio canonica ē cōsēndā. quāq̄ ps altera cōtradicat. nisi in cōpromisso cautū fuēt. q̄ oēs cōpromissarij debeāt cōcordare. tūc enī p̄pter formā cōpromissi quā egredi nō licet maioris partis electio nō tenebit. maxime si omēs cōpromissarij sint p̄sentes.

Forma electionis ⁊ p̄nūciacōis
eiusdē in via cōpromissi.

Demū cū ip̄i cōpromissarij de certa p̄sona eligē dā cōcordauerint. vnus eor; alijs annūctibus debet electū vice sua ⁊ collegar; suor; ī cōmuni audiēcia p̄nūciare. ⁊ de ip̄o

puidere sub hac forma. **I**n noie pris ⁊ filij
et spūs sū amē. **E**go talis vice taliū socioꝝ
meoꝝ ⁊ mea quib; ē a toto quētu hui⁹ mo-
nasterij de pastore puidēdi omīssa ptās.
de fratre. **N.** puidēo huic mōsterio. et ipm
vice mea ⁊ socioꝝ meoꝝ et aliorum p̄sentiū
Ius ī electione habentiū cū hīs scriptis in
abbatē eligo et pastorem.

De forma ispiracōis ⁊ qualiter
cū p̄ eam eligē sit p̄cedendū.

Inter formas electionis forma ispiracōis
in scilio gñali vltima ponit̄. p̄ quā pecca-
tis exigētib; rarissime fit electio. **I**deo val-
de modica fit mēcio in iure de ea vel trac-
tatu ipius. **N**otandū igit̄ breuiter q̄ per
inspiracionē celebrat̄ electio cū omēs insi-
mul aggregati. subito ⁊ repēte aliquē eligūt
scorditer vna voce. nullo p̄sus tractatu.
nullaq; instigacione hoīs p̄cedēte. **I**dē est
eciā si aliquis vel aliqui puta duo vel tres
noiauerit aliquē eligēdū. nā ⁊ tūc si repēte
ac sine instigacōe alia oēs illū eligāt. p̄su-
mūt̄ p̄ ispiracionē diuinā v̄l q̄i talis electio
celebrata. secus est; si illū oēs vel maior ps
capū noiaisset paulatī. **T**ūc enī in ipm p̄su-
meret̄ nō inspiracōe diuina s̄ instigacione

humana eos potius consensisse. Requirit autem
forma hec quod in ipsum consensus omnium tendat.
Nam si aliquo contradicente fieret. electio per eam
irrita foret ipso iure. nec ratificari posset per
consensum postmodum subsequutum. In eligendo ve-
ro nulla est sollemnitas alia observanda. Nam ex-
quo omnes simul una voce ac uno spiritu eligunt
ut dictum est. siue dicatur eligo vel eligimus. id est
est. Nec est necesse quod per unum tantum electio cele-
bretur. sicut fit in via scrutinium vel compromissi.
Nam propter predeceptionem voluntatum et votorum ce-
lebratur una electio et non plures.

De postulacione et primo quod postu-
lari valeant postulari.

Generaliter omnes qui officium ad quod assumunt
sine dispensacione nequeunt exercere. sunt postu-
landi. et nullatenus eligendi. etiam si fuerint de
gremio monasterii vacantis. Nam si scienter de
illis facta fuerit electio. eligentes sunt ea vice
eligendi potestate privati. et electio ipso iure irrita.
Religiosi autem et clerici dyocesis aliene sunt eli-
gendi. ut notatur de electione. c. nullus. li. vi.

Per quem debeat facta postu-
lacio approbari.

Si defectum patris postulat propter quem sine
dispensacione superioris nequit officium suum exercere.

hic talis ab illo venit postulandus. et ipsa
postulatio approbanda. a quo venit confirmanda.
siue monasterium exemptum sit siue non.
nisi forte talis persona postulata fuerit cum qua
solum summus pontifex dispensare possit. puta si
illegitimo matrimonio procreatus. Tunc enim ad
papam post postulationem est recurrendum. Idem in-
telligendum est in alijs quibuscumque casibus in
quibus dispensatio soli sediti apostolice reseruata.

¶ Que in facienda postulatione
forma debeat seruari.

Sciendum quod duplex est modus ut iura inuenerit
postulandi. unum sollemne. et aliud non sollemne.
In arbitrio autem postulanti est utrum velint
sollemniter. vel minus sollemniter postulare. In
primo quid est modo obseruanda est forma
concilij generalis. debet enim talis postulatio per
formam scrutiniij. a compromissi. seu inspirationis
celebrari. et omnia in ea obseruari que in iam dictis
formis cum per eas electio fit obseruantur. Et
talis postulatio vim seu effectum obtinet e-
lectionis in quibusdam. Nam cum nullus debeat esse
procurator. ut puta episcopus vel abbas nisi cano-
nice sit electus. nichilominus sic solemniter
postulat. et postulatione per eum que potest
approbata. eligi ulterius non debet. sed pro

tanto habebis ac si primo fuisset electus & postmodum canonice confirmatus. In secundo autem modo postulantes non tenent observare aliquam formam de predictis. Sed sufficit quod insimul congregati de persona conveniant postulanda. ipsamque ab eo postulet. qui potestatem habet huiusmodi postulationem admittendi. Verum post huiusmodi postulationem in ecclesia sub officio missae solenniter eligi debet. qui taliter fuerit postulat. Et talis electio superiori erit presentanda. ut ab eo si fuerit canonice confirmet. Primum denique modus postulandi utilior censetur.

Electione facta quod fieri debeat. Igitur electione facta & publicata ut profertur. mox electus a superioribus senioribus introducat ad ecclesiam. campanis omnibus sonantibus. & decantetur ymnus. Te deum laudamus. cantore inchoante. prosternaturque inter electum coram altari. Finitoque ymno. subsequatur presides in confirmatio huiusmodi. A domino factum est istud &c. Dominus vobis. Oremus. Pretende domine super famulum tuum electum nostrum &c. Per Christum dominum nostrum. Et responsio Amen. Erigatur electus & collocetur in stallulo suo quod alias ex ordine tenere consuevit in choro. Et sequenter prior. a uno ex electoribus publicare debet solenniter coram omnibus qui illic conveniunt.

factā electionē scđm iuris cōmunis disposi-
tionē. itād o sūmarie ordinē p̄cessus ha-
biti. ⁊ subiūgat in fine. Quā quidē electio-
nem om̄ib; vobis denūcio ⁊ solēniter pub-
lico vt ē iuris. vt si q̄s aliqua dicē vel p̄cu-
rare voluerit cōtra formā electōis. vel cōtra
p̄sonā electā. facultatē ⁊ tps habeat oppo-
nendi. ⁊ ad certū tps. saltem p̄ vnā diē ad-
m̄in? cōfirmacio differat. Et si certā causā
aliq̄s opponit p̄pter quā electio nō debeat
cōfirmari. differat cōfirmacio. donec discus-
sa causa. v̄itas oppositiōis a cōfirmatorib;
agnoscatur. Et si causa iniusta inuēta fuerit.
vel si nichil opponit. transacto termino p̄-
fixo. electio cōfirmetur. Si autē iusta fuerit
oppositio. nō cōfirmet. q̄a nulli? est; valoris

**De consensu electi et pena illoꝝ
qui debito tēpore eidem electio-
nem p̄sentare neglexerunt.**

Electus insup̄ reducat in capitulū. ⁊ ibidē
sicut et in om̄i loco actu vel cōuēctione. non
abbacialem. sed alias cōuēctionis ordinis
sibi debitū obseruet locum. donec confir-
matus fuerit. Requiriturq; ab eo electōis
de se facte cōsensus a priore. ex p̄te toti?
cōuentus. Et si etiam absens electus fuerit.

nichilomin⁹ infra octo dies legitimo cessate
impedimēto ē ei p̄sentāda electio. et ip̄ius
requirēd⁹ cōsensus. Alioq̄n negligētes circa
h̄ electores a p̄secucōe p̄cessus excludēnt.
Igit̄ postq̄ electus deliberat⁹ cōsentire de-
creuerit. respōdere potēit hoc vel sibi mō se
humiliādo. **K**m̄i fratres quāq̄ me recog-
noscā indignū ⁊ min⁹ p̄doneū ad tale ge-
rendū officiū. tñ vestraz victus precū in-
stācia. ac sine formidās r̄sistere volūtati.
nō tam p̄p̄rijs cōsensus meritis. q̄ suffragio
orōnū vr̄az. et adiutorio dei om̄ipotētis.
hm̄oi. de me facte electōi cōsencio. **I**n noīe
p̄ris ⁊ filij et sp̄s sc̄i. **S**imautē sup̄iorē ha-
buerit sup̄stite. sine illi⁹ volūtate. nec cōsen-
tire debet. nec dissentire. **E** illi⁹ p̄ius requi-
rēda ē volūtās. **C**onsens⁹ aut̄ nō est diffe-
rendus ultra mensem. **A**lioq̄n electio facta
euacuat. et ad nouā p̄cedendū erit.

De decreto electionis.

Preterea post electionē decretū ab electo-
ribus ē faciendū. ⁊ sup̄iori ad quē spectat
cōfirmacio iuxta statuta canonica p̄sentā-
dum. qd̄ decretū dicit̄ quedā scriptura seu
l̄ra sup̄iori dirigēda a quo cōfirmacio ē pe-
tēda. cōtinēs electōis seriē siue formā. noīa

eligenciū. ac cōsensu. et subscripcōis eorū.
dem. nomē electi. ⁊ cōsensū eiusdē. ⁊ ad quā
eligit dignitatē. necnon in quo ordine est
cōstitutus. Sigillata insup sigillo capli vel
duentus. ā alio autētico. ⁊ scripta p manū
publicā si assit psona publica.

Infra qd tempus electionis
cōfirmacio est petenda.

Sane regulariter ē tenendū. qd elect⁹ qui-
libet a quocūq; cōfirmacio sit petenda. te-
netur eā petere iuxta statuta concilij lug-
dunens̄ infra tres menses. a tpe quo elec-
tioni sue cōsensum p̄buit numerādo. Alio-
qui iusto ipedimēto cessante. electio eadē
eo ip̄o virib; vacuat. In duob; aut casib;
secundū noua iura p̄dicta cōstitutio instan-
ciam patitur. Primo si ecclesia cathedra-
lis vel regularis imediate sedi apostolice
sit subiecta. Secundo si in electionū nego-
cijs ad ip̄am sedem extitit appellatum. In
quibus casib;. post cōsensum electioni pres-
titū. iter arripe debent ad sedem aposto-
licā infra mensem. et q̄ cito cōmode potu-
erint cōparere. cū om̄ib; actibus. iuribus ⁊
munimentis suis ⁊c. p̄sonaliter coram pa-
pa. electionū suarū cōfirmacōes petituri.

Alioqn cessate iusta causa. omi iure si qd
eis quesitu fuerat sut priuati. Pnt eia le-
gitimo impedimeto puenti sua confirmacōem
petē p pcuratorē sufficientē ad h̄ constitutū.

Forma qualiter electōis decretū
debeat fieri cū p formā scrutini
electio est celebrata.

In noie dñi amē. Reuerēdissimo in xpo pri
et dño dño. R. ecclie. R. archiepo. Prior et
duētus mōsterij sc̄i. R. v. r. p. huiles ⁊ deu-
oti filij. cū omi reuerēcia orōnū n̄raz suffra-
gia. ac infra scriptorū agnoscere veritatē.
Quia ppter vacacionē diutimā. monasteia
pastoralibus solacijs destituta. graua in
spūalibz et tyalibz dispēdia paciunt. Id-
circo āno tali. ⁊ die tali. defūcto bone me-
monie dño. R. abbate nouissimo mōsterij
n̄ri pfati. ⁊ ipius corpe cū deuocione ⁊ re-
uerencia tradito ecclesiastice sepulture. ne
ipm mōsteriū viduitatis sue incōmoda diu-
tius deploraret. fuit a p̄sentibz talis dies
cū cōtinuacōe imediate sequēciū dierū ad-
electionē futuri abbatis celebrandā scor-
diter assignat. Cōuocatis igif scdm sta-
tuta n̄ra venerabilibz dñis. R. et. R. visita-
toribus nobis in caplo annali nouissime

deputatis. alijsq; uocādis. et ueniētib;
in termino supradcō ad capl'm nrm oib; q
debuerūt. uoluerūt ⁊ potuerūt amode in-
teresse. post iuocationē scī spūs. p̄ solemnē
et deuotā misse de eodē in p̄sencia omniū
electorū celebracōz. ac salubrimē eucaristie
sacramēti eligenciū coionē. Alijsq; iuxta sa-
cra basilien̄sis concilij decreta rite pactis. ma-
tura deliberacōne p̄habita. placuit nobis
oib; ⁊ singulis p̄ formā scrutiniij dicto nro
mōsterio puidere unde tres de nro uētū
fide dignos. uidelic; a. b. c. concorditer dixi-
mus assumēdos. Qui ptātem sibi a nobis
traditā acceptātes. ad unū capl'i nri an-
gulū se trahētes. secreto ⁊ singillatī. primo
sua. ⁊ postea singulor. cūctorq; uota dili-
gēter exq̄rentes. ea; stilo amēdātes mox
in cōi ea publicārt. quib; publicatis. ⁊ col-
lacōne numēi ad numez. zeli ad zelū. me-
riti ad meritū subsequēta. opertū ē maiorē ⁊
saniorē ptē capl'i. i dñm. **N.** uota sua direx-
isse. uirū utiq; puidū ⁊ discretū. lr̄az sciēcia.
uita ⁊ morib; merito amēdandū. in sacris
ordib; ⁊ etate legitima cōstitutū. ac de legi-
timo m̄rimonio p̄creatū. i spūalib; deuotū.
ēligionis ⁊ obsequiēcie rēgularis zelatorē. ac

in tēporalibz multū circūspectū. alijsq; mul-
tiplicibus castimonie ⁊ sanctimonie virtu-
tibus insignitū. quē talis. **N.** vn⁹ scrutator.
sua ⁊ oīm eligentiū vice de suoz cōscruta-
toz cōsensū. iuxta facultatē sibi ad hoc at-
tributā. solēnit̄ elegit. ⁊ publice pnūciauit.
sub hac verboꝝ forma. **I**n noīe p̄ris ⁊ filij
et spūs sc̄i vt supra. **Q**ua electione sic rite
celebrata. ac demde **T**e deū laudam⁹. so-
lemniter dec̄arato. electionē ip̄am solēniter
publicari. ⁊ dicto electo infra tps debitū p̄
talē. **N.** p̄sentari fecim⁹. cōsensum ip̄ius hu-
mili precū instācia flagitātes. **Q**ui post hu-
milē insufficiēcie sue allegacionē. tandem
diuine nolēs resistere volūtati. infra tps
a iure cōstitutū annuit votis nostris elec-
tioni de se facte cōsenciēs. **E**a p̄pter reue-
rendissime p. v. tam deuote q̄ huiliter. vna
cū dicto electo supplicam⁹. q̄tenus electio-
nem tandē sic canonice ⁊ solemniter cele-
bratā confirmare. ac eidem electo munus
b̄ndictionis fauorabilit̄ impartiri. aliasq;
prout opus fuerit. oportune p̄uidere dig-
nemini. vt deo auctore. nobis et ipsi mo-
nasterio. velut pastor bonus p̄esse va-
leat utiliter et prodesse. nosq; et alij eius

subditi sub ipsius regimine in obseruancia
regulari dño virtutū possimus salubriter
militare. Acta sūt hec in monasterio sancti
N. p̄tracto. sub Anno dñi **ꝛ.** In quoz oim
et singuloz fidem et testimoniū. presentes
litteras siue p̄ns publicū istrumentū. sigilli
nostri ouētualis appēsiōne. manuūq; n̄az
vna cū notarij publici subscripcōe. iussim⁹
et fecimus omuniri.

Ego. **N.** prior p̄dictis interfui ⁊ in p̄dictū dñm
et fratrem. **N.** consensi. ac etiā manu pp̄ria huic
decreto subscripsi. Ego. **N.** vn⁹ de scrutato-
rib; supradcis oib; interfui. ⁊ i dictū dñm. **N.**
consensi. ac ip̄m vice mea. ⁊ vice ouētus vt ē
dictū elegi. ⁊ p̄ talē. **N.** huic decreto subscri-
bi feci. q̄a scribē nesciui. Ego. **N.** monachus
et cellerarius. aut custos. officiatus **ꝛ.** p̄-
dictis interfui et p̄. in scrutimio noīaui. sed
quia publicato ip̄o scrutimio. et collatione
habita diligēti. reptum fuit q̄ maior ⁊ sa-
nior pars toti⁹ ouentus duxerat in dñm
N. vota sua. a noīatione dicti. p̄. recessi. et
in dictū dñm. **N.** consensi. ac huic decreto ma-
nu pp̄ria subscripsi. Actū **ꝛ.**

Forma qualiter electōis decre-
tum fieri debeat. cū p̄ formam

cōpromissi electio celebratur.

In nomie dñi amen. Reuerēdissimo in xpo
p̄ri ⁊ dño ꝛc. vt supra vsq; ibi placuit no-
bis p̄ viā cōpromissi dicto nostro monaste-
rio puidere. **V**nde duos abbates. **N.** ⁊ **N.**
et tres de n̄ro uentu fide dignos. vide-
licet. a. b. c. ꝛcorditer duxim⁹ assumēdos. q̄
potestatē a nobis sibi traditā acceptātes.
et in ptem secedētes. tandē post tractatus
inter se habitos pluriū psonaz put ip̄i ex-
post nobis retulerūt vnanimiter i dñm. **N.**
fratrē n̄m ꝛcord arūt virū utiq; puidū et
discretū ꝛc vt supra. quē talis. **N.** vn⁹ cōpro-
missarioꝝ infra terminū in cōpromisso p̄-
firum vice sua et suorū cōpromissarioꝝ ac
totius uētus elegit solēniter ⁊ publice p-
nūciauit sub hac verborū forma. **I**n noie
p̄ris ⁊ filij ⁊ sp̄s sc̄i. vt supra vsq; ad finē

Forma qualic̄ electōis decretū
fieri debeat cū p̄ formā inspira-
tionis electio est celebrata.

In noie dñi amen. Reuerēdissimo ꝛc. vsq;
ibi ꝛmode intesse statī nullo alio tractatu
intueniēte subito et repēte sp̄s sancti gr̄a
vt firmiter credim⁹ inspirati omnes nullo
penit⁹ discrepāte direxim⁹ in dñm. **N.** frēm

nostrū vota nostra virū utiq; puidū rē vt
supra. Quē vna voce ac vno spū in nostrū
et monasterij nostri elegim? abbatē ⁊ pas-
torem. Quā electione sic rite celebrata rē.
vt supra vsq; in finem.

**Qualiter electus et confirmatus
suscipiatur ⁊ admittatur.**

Demū cū fuerit electio facta seruato iuris
ordine. rite ⁊ canonicē confirmata anteq̄
ip̄i electo et cōfirmato realis tradat pos-
sessio. suscipiatur ab eo iuramētum infra-
scripti tenoris. Ego. **N.** in abbatē monasterij
sancti. **N.** ordinis sancti bñdicti. **N.** dyocesi
canonicē electus et cōfirmatus bona fide
pmitto. q̄ reformacōi introducte vel intro-
ducēde dicti monasterij. fideliter manute-
nende atq; ppagande operā dabo. In sup
iuro et pmitto q̄ statuta capituli annalis
patrū de obseruācia buessfeldens̄ ordinis
supradicti de obediēcia iā dicto caplo vt
moris est p me vel pcuratorē meū legitimū
infra annū prestāda. atq; de absolutione
offioꝝ abbacialis singulis annis petēda.
et ea cessā suis in locis acceptāda. necnō
de resistēcia contra pmissa nō faciēda. aut
pcurāda. siue pcurata per alios vtendā

fideliter obseruabo. neq; absolutionē de
premissis omnibus ⁊ singulis impetrabo.
aut impetrata. vel motu pprio cōcessa uti
uolo. **Q**sdq; p̄sens iuramentū infra unius
mensis spaciū. vel q̄ cito sigillū abbaciale
adeptus fuero. stilo cōmendatū. sigillabo
et memorato caplo ā visitatorib; ab eodē
michi deputatis p̄sentabo. aut p̄sentandū
p̄curabo. dolo ⁊ fraude sedusis. sic me ds
adiuuet et sancta dei euangelia. **D**e hinc
prior sui ⁊ totius conuentus noie. ip̄m electū
et cōfirmatū. in abbatē ac pastore suscipiat
et admittat ibidē i caplo. ⁊ postmodū etiā
in choro stallum abbaciale ei assignādo.
morq; tam ip̄e prior q̄ ceteri p̄fessi tā mo-
nachi q̄ laici per ordinē. flexis genib; o-
bedienciā ei prestent manualē. **O**fficiales
etiā renūciātes officijs suis assignēt ei cla-
ues quibus vsi fuerāt in eisdē. **T**radant
ei etiā clauēs monasterij seu curie vel ca-
mere abbacialis. omniūq; utensiliū iuriū
et honorū monasterij possessio ei assignet.
in signum realis et actualis possessionis.
Ip̄e v̄eo dicta officia eisdem resignātib;.
denuo. aut vsq; ad maiorem deliberatio-
nem. aut certe alijs secundū beneplacitum

Na

voluntatis sue committat. cum resignatione
clauium earundem.

De electōe abbatis burssfeldens.

Cum aut̄ monasterio sancti thome burssfel-
densis de nouo abbate puidendū fuēit.
prior ⁊ quētus iā dicti monasterij ppter p-
rogatiuā p̄sidencie p̄ncipalis. capli nostri
annalis. abbati loci illi? ex apostolico in-
dulto cessam. aduocae habebūt ad futu-
ri abbatis electionē. seu postulacōnē duos
cōpresidētes. duos diffinitores capli me-
morati. duos visitatores in eodē capitulo
nouissime eis deputatos. et tres in cōfio
cōmorātes abbates. nouē numero. qui cū
p̄fatis priore et quentu monasterij burssfel-
densis votes habebūt in electōe seu postu-
lacōne. noui abbatis ⁊ p̄sidētis p̄ncipal.
mōsterij ⁊ capli p̄fator. Illū aut̄ quē abba-
tes prior ⁊ quēt? p̄libati canonice ⁊ solēnie
seruato iuris ordine concorditer elegerit. hūc
rite cōfirmatū. post iuramēti soliti cum lris
desup cōfectis. ⁊ sigillo suo roboratis. in ca-
pitulo annali exhibicionē. omēs et singuli
patres ⁊ dñi abbates. p̄positi. rectores. pri-
ores. ceteriq; dicto capitulo subiecti in eoz

principalem presidentē cum reuerencia et honore recipere habebūt et debent. omni tergiversacione semota. **Q**uicūq; autē de obseruācia nostra p̄narrata cuiuscūq; status. siue dignitatis extiterit. per p̄nominatos electores taliter ut p̄fertur electus. siue postulat⁹ fuerit. electioni de se facte cōsentire de licencia sui superioris sub pena per dictū capitulū eidem infligēda sit astrictus. quā licenciā si abbas fuerit. visitatores sui monasterij ab ep̄scopo electi fideliter require. si vero simplex frater fuerit. tunc abbas ipsius eidem licenciam dare teneātur.

Premissas electionū formas in iure fūdatas. et a **G**uillhelmo mādagoti decretorū doctore egregio in tractatu suo de huiusmodi electionū materia pro maiori parte traditas. iuriū allegacōib; breuitatis causa omīssis. p̄sentib; inserere. pro eligencium cautela. et informacione curauim⁹. quas in omīb; monasterijs capitulo nostro annuali subiectis. diligēter obseruari volum⁹. **S**i qui vero quod absit eas contēpnēdo. siue p̄tergrediēdo. aut alias iuris ordine non seruato. ad electionem processerint. ea

vice potestate eligēdi se priuatos nonerit.
In sup̄ ut forme pnūciacionū ⁊ electio-
num decreta facilius ⁊ congruenci⁹ habe-
ri. ⁊ ab omnib⁹ decencius formari possint.
exemplaria aliqua pro manuductione. ex
scriptis venerabiliū patrū bernhardi casti-
nensis. et Petri boerij expositorum regule
beatissimi patris nostri benedicti. similiter
ꝑpēdiosisiori stilo ānotauim⁹. ingenia me-
lius scienciū non atemptentes.

De capitulo annali. C. ij.

Qum in p̄uilegijs nostris men-
tio habeat̄ de capitulo an-
nali loco ⁊ termino quibus
cōstituerit abbas bursefeldē-
sis celebrādo. instāte tēpore
quo ip̄m celebrare debuēit. singuli ita ma-
ture iter arripiant. ut in termino ⁊ loco cō-
stitutis sint p̄sentes. Quē tamē terminū nō
debent nimium p̄uenire sine causa. Caue-
ant autē patres veniētes ad capitulū seu
eorū comitiua ne circūcōibus ociosis. aut
sermonib⁹ inordinatis quietē et disciplinā
fratrum loci in quo capitulū pro tempore

celebrat. seu ad que in itinere declinauerit
inquietet. sed magis salua caritate fratne
allocucōis. studeant oracioni et sacre lec-
tioni operā dare. vt cunctis sicut eos de-
cet exemplū prebeāt religionis et discipli-
ne. **D**espere ante diē inchoacōs capituli.
assignētur presidētibz breues atq; littere.
que in omuni audiencia recitāde sunt. vel
si quid forsan propter retardacionē ali-
cuius remanserit. crastino tempestiue red-
datur. **I**po die quo inchoandū est caplin
aliquanto maturi? exurgatur ad p̄mas.
et post capitulū culpaz qđ breuiādū erit.
decantet tertia. qua finita. subsequat mis-
sa de spū sancto solemniter per aliquē ab-
batū cū insignijs cōsuetis cantāda. excep-
to qđ credo non dicitur. nisi dñica fuerit.
Post missam aut. et sextā q̄ stinuabit. nisi
fuerit eo die alia missa cōuentualis decā-
tanda. ad nutū p̄sidentis fiat cōuocacio
patrū ad capitulū. signo cāpane. et eodē
modo fiat p̄ singulos dies durāte caplo.
mane post primā aut tertiā. et iterum post
nonā regularē. et mox ad locū deputatū
ante signi huiusmodi cessacionē. sub pena
arbitrio p̄sidentū imponēda. omnes cum

silencio cōueniāt. **P**rima autē vice omēs q̄
volunt. etiā hospites interesse possunt. et
cōgregati legant psalmū **A**d te leuauī cū
gloria. p̄sidente principali imponēte. **Ky-**
rieleison. Ep̄el. Kyriel. Pater noster. **E**t ne
nos. **S**aluos fac suos tuos. **M**itte eis do-
mine auxiliū de sancto. **E**t de syon tuere
eos. **E**sto nobis dñe turris fortitudinis. **A**
facie iūpici. **D**ñe deus virtutū auerte nos.
Et ostende faciē. **D**ñe exaudi orōnē meā.
Dñs vobiscū. **O**remus. **P**retēde dñe fide-
libus tuis. **A**ctiones nr̄as. **D**eus qui corda
fidelīū. **P**er xpm̄ dñm̄ nr̄m. **H**ec a p̄sidente
p̄ncipali dicētur ceteris respōdentibz. **D**ic-
toqz ab eodem **B**enedicite. prout singulis
vicibus capitularit̄ patribz cōgregatis di-
cere solet. cuncti resideant. et sequat̄ sermo
exhortacōis. **Q**uo facto recitētur breues.
quibus recitatis cōtinuo p̄sidente princi-
pali incipiente. pro eisdem preces fiāt. id ē
De profundis cū requiē. **P**ater noster. **E**t
ne nos. **A** porta inferi. **E**rue dñe. **D**ñs vo-
biscum. **O**rem?. **D**eus venie largitor. **D**eus
cui? misericōdie nō est numer?. **F**idelīū deus
omniū d̄ditor x̄c. **Q**ui uiuis et regnas x̄c.
Amē. **E**t subiūgat **R**equiescāt in pace **A**mē.

Deinde exeuntibz om̄ibus qui nō habent
specialiter interesse. legātur tempestiue li-
tere si que directe sunt caplo. Et si quispiā
ex nostris dephensus fuerit directe vel in-
directe. per se. vel p̄ alium. quocūq; quesito
colore scripta aliqua capitulo min⁹ grata
pcurasse. vel subordinasse. sc̄m exigenciā
facti digne puniatur.

De diffinitorum electione et
eorū cōpresidentibz officio et
auctoritate.

In p̄secutione autē actus capitularis. ad
cartam p̄cedentis capli oculus dirigatur.
Et primo omniū a tribz p̄sidentibz tres ex
agregatis ibidē patribz nominent. qui se-
cedētes ab alijs. breui tractatu. absq; vlla
p̄sonaz acceptione. duos diffinitores eli-
gant ex retu p̄senciū. seu etiā ex seipis. s̄m
suas d̄sciēcias magis idoneos. qui una cū
p̄sidentibz. om̄ia que in caplo p̄posita fu-
erint aut mota. auditis singulorū votis.
maturiori consilio. examinandū. discutiēdi.
iudicādi. et qđ dictamie recte racōis sc̄m
deū melius ⁊ vtilius fore iudicauerit. dif-
fimiēdi. determinādi. ⁊ scriptis d̄mēdandi.
plenariā habeāt potestatē. ita vt quicqđ

ab eis aut maiore pte eorū diffinitū fuēit.
plenā in omnibus nr̄is monasterijs aplica
auctoritate obtineat firmitatem. Nulla tñ
cōstitutō firma & efficac̄ censeat. nisi p̄ tria
capitula annalia cōtinua robores. Et ideo
cū faciēda fuerit aliqua cōstitutio. presi-
dentes & diffinitores ita eam inchoare ha-
bebūt in scriptis. **I**ncipim⁹ hanc cōstitutio-
nem videlicet ut hoc vel illud fiat vel nō
fiat. Et sequētis capituli p̄sidentes & diffi-
nitores si eā roborare voluerint. dicāt in
scriptis. **C**onstitutionē hāc inceptā ut hoc
vel illd̄ fiat approbam⁹. **I**n tercio vero ca-
pitulo si voluerint eā cōfirmare. dicāt in
scriptis. **C**ōstitutionē hanc approbatā ut h̄
vel illud fiat nūc cōfirmamus. et extūc ha-
beat vim cōstitutōis. et scribatur in fine ce-
rimoniarū sub titulo de diuersis statutis.
Si autē noluerint eā approbare vel con-
firmare. dicant in scriptis. **C**onstitutionē
hanc reprobam⁹. **E**t similiter fiat in retrac-
tatione. siue abolicione cōstitutionū alias p̄
capl̄m cōfirmatarū. maxime si ad rigorem
p̄tineat ord̄is. **S**i questio extra quēpiā sup̄
crimē. ā quolibet negotio mota aut forsan

queius peticio facta fuerit in capitulo in
expeditione negotij exeat ille cuius nego-
ciū agitur. etiā si ex p̄sidentib; vel diffini-
toribus fuēit. et ceteri expediendi causam
nichilomin⁹ om̄imodā retineāt facultatē.
Nulli liceat h̄ijs q̄ in caplo ut p̄mittit diffi-
nita et determinata fuerint. siue in genere.
siue contra certā p̄sonam in specie quouis
modo. directe vel indirecte stradicere. vel
straire. aut aduersus ea appellacōis diffu-
gio. seu alias quomodolibet se tueri. **Q**d q̄
p̄sumpserit. taliter corrigat. ut alijs cedat
in exemplū. **S**i questio aut causa p̄posita
breui tractatu examiari et terminari posse
p̄sumat. p̄sidentes cū diffinitorib; cū oportu-
nū viderint surgant. ⁊ seorsum diligenti
interlocucione tractēt. et terminēt negociū.
ac diffinicionē suā scriptis cōmendatā re-
uertētes corā om̄ibus recitent. **P**ossūt etiā
ip̄i p̄sidentes ⁊ diffinitores pro tertio et
faciliori cuiuscūq; rei determinacōe. aduo-
care quos voluerint. et eorū vti cōsilio. **S**im
autē p̄lixiori tractatu opus est. poterūt ip̄i
p̄sidentes cū diffinitorib; ceteris capita-
libus abeuntib; remanere in loco. ⁊ deter-
minacioni negotij maturi⁹ intendere. **A**ut

certe hoc si videbitur alia hora cōpetenti
faciant. **T**ractatus in capitulo annali ha-
bendi sunt a patribus. precipue de obser-
uatione sancte regule. ⁊ ordine totius vi-
te sue ⁊ suorū. ac indissolubili inter se cus-
todienda pace. **A**d p̄sidentes autē spectat
pponere omnia que in capitulo tractāda
et ventilāda fuerint. et sup illis vota sin-
gularū scrutari. **L**egere etiā litteras capi-
tulo directas. et breues. et elemosinas si
que sint distribuere. preces et suffragia in-
iungere. **I**gitur sicut premisim⁹ de litteris
et precibus resignandis. ita fiat de quo-
libet negotio pponendo capitulo. siue de
ordine fuerit. siue de re alia priuata vel
cōmuni. siue etiam extranea. qđ qui ha-
buerit. reuelet ipsum tempestiue presiden-
tibus. **E**t ipi si. et quādo visum eis fuerit.
proponant ⁊ promoueāt. dicto modo ter-
minandū. **I**nsuper ad presidentes spec-
tat expedire causas infra annū emergen-
tes. que capitulū futurū expectare neque-
unt. **E**t si leues fuerint. quisq; eorum eas
que ad se deferūtur. solus cum aliquib; sui
uētus terminare poterit. **S**im autē ardue

fuerit ad earū dēterminacionē omēs vna
cū diffinitōib; ueniant. Et si aliqui for-
son eorū interesse cōmode nequerint. aliū
loco ipsorū substituānt. Terminatas autē
causas scripto cōmendent de eis in futu-
ro capitulo racionē reddituri. Et si ipi pre-
sidētes in pmissis ad se specialiter spectā-
tibus. siue etiā aliū quicūq; cōmissiones a-
liquas generales aut p̄ticulares a caplo
habentes. negligenci? aut ex toto nichil in
sibi cōmissis egerint. iustā. racionabilē. et
a capitulo merito acceptandā excusacio-
nem nō habētes. de damnis ⁊ periculis in-
de pueniētib; se nouerint eidem capitulo
respōsuros. et penis otumaciter in capitu-
lo nō sparenciū plectēdos. salua modera-
cione capli futuri. scdm exigenciā rei. et p-
sonarū qualitate diligēter fienda.

U De capli sp̄sidienciū ⁊ visitatorū
futuroꝝ p̄uisione ⁊ ordinacōe.
Finitis autē tractatib; capli. dies inchoa-
cionis sequētis capli. et locus in quo erit
celebrandū. quisue missam inibi dicitur? ⁊
s̄monē factur? sit. noient. Sed ⁊ futuri cō-
p̄sidiētes. necnō ⁊ singulorū mōsterioꝝ visi-
tatores. maturiori deliberacōne. alcioniq;

consilio tales deputetur. q̄ distinctionē regularis discipline pmouere. ⁊ efficaciter cōseruare posse p̄sumūtur. Ex illorum quippe idoneitate. diligētia. et fidelitate. directio et cōseruatio totius obseruācie nō mediocriter dependē creditur. **V**isitatoꝝ autē ordinationem semel exp̄iēcia teste utiliter factā. rarius ex toto imutandā pficiū iudicamus. quaten⁹ sic ex noticia locorū. p̄sonarū. et casuū prius p̄ eosdem cōptorū. profectus et defectus visitandorū clarius innotescat.

De patrū humili p̄dicatione
et cōtumaciū declaracione.

Postremo singuli p̄lati et rectores de suis negligēcijs publice coram tota agregatione illa. de culpis ⁊ negligēcijs suis se proclamare. et absolucionē ab officio p̄latu-
re et regim̄is sue petere teneantur. ad regim̄en monachorū quibus p̄sunt se insufficientes fore. et inidoneos. humiliter cōtestantes. **E**t si quis eorū in regula nō studio-
sus. ā secularib; nimis intētus. ā in aliquo viciosus reptus fuēit. et si ip̄e tacuerit culpam suā. alius proferat eā in medium. et

ille reus veniam petat. et ad aliorū arbi-
trū adigne emēdet. **H**anc autē proclama-
tionē atq; petitionē. abbatēs. ⁊ p̄ncipales
monasteriorū rectores p̄ntes facere tenent
p̄p̄rijs noībus. ⁊ absentiū nichilomin⁹ pro-
curatores p̄curatorio noīe eandē faciant
petitionē. **H**uiusmodi autē capitulis omēs
abbates ⁊ rectores p̄ncipales monasteriorū
nostrorū. ultra vigintiq̄tuorū miliaria non
distātes semp. alios vero ultra triginta mi-
liaria non distantes alternatis vicibz. **I**llos
autē qui ultra triginta miliaria distāt. ad
minus in anno tercio legitimo cessante im-
pedimēto interesse volumus p̄p̄rijs in p̄so-
nis. **Q**ui autē legitime p̄peditus constituto
termino venire nō poterit. causam excusa-
tionis sue iurta formā p̄curatorij presenti-
bus annexā. caplo scribere. ⁊ aliū idoneū
religiosū obsequācie nr̄e. q̄ oīa et singula in
meōrāta p̄curatorij forma cōtenta vice sua
adimpleat. substitue sit astrict⁹. **Q**uōm autē
abbatē **H**ursfeldēsem p̄ncipalē presidentē
nulla distācia de nō sparēdo aliqñ excu-
sare poterit. **S**i vero corporalis infirmitas. ā
legitimū aliqđ impedimētū p̄sonalē ei⁹
p̄senciā qñq; subtraxerit. ceteri p̄sidentes

cum ceteris diffinitorib; nouissimi capituli
aliū ea vice dūtaxat in locum ipi? eligere
habebūt. si per seipm subdelegare aliū ne
glexerit. quēadmodū in absentia cuiusli-
bet alterius presidētis fieri cōsuevit. excep-
to q̄ cōpresidēs. in locum suū aliū substi-
tuere nime potest. **S**iliter non suffragabit
distancia qualiscūq;. illis qui p̄ vnū presi-
denciū. diffinitorū. aut visitatorū suoz. cer-
tis ex causis ad sparandū in caplo voca-
ti fuerint. quim penam otumaciū si taliter
vocati cōparere ineuītabili impedimento
cessante otempserint. **C**ausas nichilomin?
huiusmodi absentium equa lauce fideliter
ponderari volum?. ne pari cū reo insons
plecta turbetur. **C**otumaces vero q̄ p̄sona
liter in capitulo sparere. aut p̄curatorem
cū sufficienti p̄curatorio et collecta cōsuetā
mittere neglexerint. duplū qd̄ in capitulo.
atq; in via eundo et redeundo cōsumere
possent. irremissibilit̄ i vsum capituli solue-
debent. p̄ p̄sidentes ad huiusmodi soluci-
onem. per censuras ecclesiasticas si opus
fuerit auctoritate capli cōpellēdi. pro otu-
macia nichilomin? arbitrio capli satisfac-
turi. **P**ossūt insup p̄sēs in caplo cōparētes

iuxta casuū & euentuū exigenciā. gñalē nō-
nūq̄ iudicē & tribucionē. s̄m cuiuslibet mo-
nasterij facultatē moderandā p̄ cōi capli
nr̄i & mōsterioꝝ eidē subiectoꝝ felici s̄bua-
tione. necnō rebellū. & tumaciū & inobediē-
tium digna coercōe atq; a caplo se peni-
tus eneruare satagenciū salubri reductōe
Monasteriū aut̄ in cuius causa de om̄i cō-
tribucione expensē fiūt. caplo satisfacē de
eisdem oportuno tpe debeat. **I**n priuatis
aut̄ causis mōsterioꝝ. veluti dū visitatores
vocādi fuerit ad electionē noui abbatis.
ā in s̄ilib; ip̄m mōsteriū cuius negociū agit
satisfaciat de expensis habitis. discretōis
moderamiē nō omisso. **E**xpensē v̄o q̄ occa-
sione suocacōis p̄sidentū diffmitoꝝ. vi-
sitatoꝝ. aut̄ eciā alioꝝ abbatū. in electōe
abbatis bursefeldēsis. siue alias infra an-
nū p̄ om̄ni utilitate ac p̄fectu capli & ob-
seruācie nr̄e fiūt. de cōi collecta soluetur.

De expensarū capituli taxacōe.
refectionis loco. et qualitate.

Expensas aut̄ tpe capli fr̄as. p̄ priēm siue p-
curatorē mōsterij in q̄ caplm̄ p̄ tpe celebra-
tur. cū sibi ab eodē caplo adiūgēdis. iux-
ta num̄erū p̄sonarū & equoꝝ diligētē taxari.

et taxas singulis scdm racōis cōsideracōez
impositas. ante capli dissolucōz. legaliter
exsolui sub pena dupli decernimus. In re-
fectorio aut. regulariter cū sacre lectionis
cōtinuacōe. oēs durāte caplo reficiāt. vbi &
hospites honesti. & fautores ordis p̄cipui.
edificacōis gr̄a n̄ris diūgi poterūt. Quid q̄sq;
aut abbatū associat? cappellano & fuitore
cōtentef. siue vehiculo vtatur siue iumētis.

**De bñficijs fratribz & bñfacto-
ribus capituli exhibendis.**

Post celebracionē capli ānalis. in oibz mo-
nasterijs n̄ris cōuetualit̄ decātes missa vna
p̄ bñfactoribz viuīs. Alia cū officio p̄ de-
fūctis fratribz & sororibz n̄re obfūacōe. siml̄
et bñfactoribz. seu recōmēdatīs. cū collis
De? venie largito. Deus cui? mie. & fidelihū
Tandē oibz expeditis. orōibz etiā q̄ p̄ vi-
uis seu defūctis in singulis mōsterijs n̄ris
faciēde sūt impositis & carthe singulis in-
sertis. cōgregatis om̄ibz. cūcta q̄ dēterminata
et ordinata sunt recitentur.

**De exhortacione finali princi-
palis presidentis.**

Postremo monent̄ vniūsi a p̄sidēte p̄nci-
pali q̄tenus ad mōsteria sua deo p̄tesfēte

reuerſi. oraciones p̄ caplm̄ decretas fide-
liter faciāt eſſolui. deniq; de mūda religi-
one ſeruāda. de p̄ſſione fidelit̄ eſſequē-
da. de pace et caritate et beniuolēcia ad
om̄es. ⁊ maxime ad eos q̄ nr̄i ſunt p̄poſiti.
de p̄uigili ſollicitudie circa ſubditos. cete-
riſq; ḡnraliter q̄ honeſtati religionis agru-
unt. et ſoluti expediūt aīaz cōmoniti a p̄-
ſidente p̄ncipali. eodē inchoāte **C**ōfiteor
dicim⁹ inclinati. deinde ualedicētes inuicē.
icedim⁹ q̄ ad caplm̄ uenēam⁹ uniuſi clau-
ſo ſuātes pectore. q̄ in caplo p̄poſita ſūt ⁊
actitata. niſi talia fuerit. q̄ ad aures pub-
licas deferri utilitas eſſegerit. uel ſuaſerit
honeſtas. ſicuti p̄lati et rcōres debēt fr̄ibz
ſuis inſtituta illa capli q̄ eos optet ⁊ expe-
dit ſare. elimoſinalq; ſi q̄ fuerint erogate.
numerū breuiū. ꝛceſſa q̄buſlibet b̄n̄ficia e-
narrare. ac de hijs q̄ facē debuerit fidelit̄
adiplendis eos ſerioſi⁹ auſaē. ac dies ſta-
tuē q̄bz debeāt det̄miata officia īchaori.

Forma p̄curatorij ſufficiens. p̄
abſentes caplo trāſmittenda.

Reuerēdis in xp̄o patribz ac dn̄is p̄ſiden-
tibus ānalis capli. monachoz nigroz. or-
dinis ſc̄i b̄ndicti. de obſeruācia burſfeldēſi

in monasterio. **R.** primo celebrandi. **R.** hu-
milis abbas mōsterij sancti. **R.** ordis ⁊ ob-
seruācie p̄dictorū. **R.** dyocesis. obedienciā.
reuerenciā. ⁊ honorē hēuerēdi p̄rēs ac dñi
q̄a s̄m. laudabilia instituta ad ip̄m annale
capl̄m put debeo p̄sonalīe nō possū acce-
dere. senio. lāguore. corp̄alibz incōmodis.
legitima distācia. caus̄ arduis n̄ri mōsterij
dilacionē p̄ hac vice nequaquā captātibus
p̄peditus. **H**inc est q̄ discretū frat̄rē. **R.** n̄ri
monasterij cōmonachū. aut venerabilē in
p̄po patrē dñm. **R.** abbatem mōsterij. **R.** in
meū legitimū ac indubitatū p̄curatorē cō-
stituo. cū pleno mādato. vice mea in eodē
capl̄o cōparēdi cū pt̄ate plenaria iurādi
in aiā meā. causam. seu causas. mee ab-
sentacōis sup̄ius allegatas esse veras. **In-**
sup ⁊ b̄nficiū absolucōis ab officio m̄stater
petēdi. ⁊ huiliter si c̄cessū fuēit acceptādi.
Collectas etiā pecuiales si quas p̄ capl̄m
imponi c̄tigerit legalit̄ exsoluēdi. p̄mittēs
me sub testimonio p̄senciū l̄raz quecūq; in
eodē capl̄o fuerint c̄stituta. rata et grata
firmiter habiturū. et tā p̄ me q̄ michi sub-
iectos. put vnūqueq; n̄r̄m c̄cernūt lauda-
biliter ob̄naturū. **In** quorū oīm testimoniū

sigillū meū p̄ntibz ē imp̄ssū. Datū in mōste-
rio meo p̄dicto. Anno dñi 1175. ip̄o die 11.

De visitacōe. Caplm terciū.

Visitadores uenit esse religionis
p̄cipuos zelatores. moribz ma-
turos ⁊ discretos. nemon circa
explendū actū visitacionis sue
multū sollicitos ⁊ circūspectos. Igit̄ cū ad
uenerit ad locū aliq̄ visitādū. hora q̄ sta-
tuerit. duocet duēt? cū abbate loci i domo
caplari. Quibz aggregatis. iūgan̄t ip̄i. Et
p̄missa que p̄ inchoacōe capli ānalis fieri
d̄sueuit orōne. alter eorū breuē aliquā. de
obseruacōne p̄positi nr̄i. de obediēcia. de
p̄prij pastoris reuerēcia. de pace ⁊ caritate
mutua. exhortacōz faciat. si tñ eis uidebit̄
lecta deinde visitacōis forma. ip̄i visita-
tores uniuersos ⁊ singulos moneāt. ac etiā
in uirtute scē obediencie auctoritate capli
annalis p̄cipiāt. ut de abbate. de priore.
vel de seip̄is fratres inuicē. de duersis etiā
ac tociusdomus statu. quicq̄d super h̄ijs
de quibus m̄rogati fuerint accusacione
dignū. vel emēdacione cognouerit. nulla-
tenus amore vl' odio. seu timore cuiuscūqz
uēitate sup̄sta. singuli edoceāt ⁊ euidēter.

Eadē abbas loci. sua fratribz auctoritate
p̄cipiat. alias idiscrete nemo cōstrigat. ut
pote p̄ extorsionē iuramēti. ā excoicacōez.
nisi forsan q̄s dephenderef malicose rei ce
lare veritatē. **P**oterūt etiā extranei ad h̄
idonei recipi i testioniū. ad pbandū cōtra
visitādos. q̄ p̄ n̄ros in causa criminali p̄ba
ri nequeūt. **V**isitatores vero nō facile cre
dant om̄i sp̄ui. nec aliquē ex sola suspicōe.
ā vni? testis deposicōe cōdemnēt. **C**aveat
aut̄ quisqz. ne icipiat ea refutare. q̄ fuerāt
ante digne correctā & emēdata. ne q̄s fug
gerat incōperta. ne nouis suspicōibz tur
bet aios fratrū. ā patrū suorū. **N**e q̄s etiā
ea q̄ poterāt ab abbate vel priore emēda
ri. q̄i ad mai? scād alū q̄d neq̄ssimū ē vsqz
ad visitatoz aduentū differat & reseruet.
Et oportunis t̄pibz q̄ cōtingerint p̄clament et
emēdent. **S**i q̄s cōtrariū fecerit iuste correptionis
censurā nō euadat. **P**retēa cū volu
erint ad examē p̄cedē in loco capfari ce
teris exclusis. ā loco alio conueniēti cōstituā
tur. & singulis ad se cōuocatis seorsū q̄ in
quirēda fuerint diligēter inq̄rant. **P**rimo
de pactōibz si q̄s q̄d absit forsan abbas
visitacionē timens a monachis. vel laicis

110ⁿ

- extorsisset. & si inuenerit factas. soluāt. Itē
si p̄cedēs visitacio sit bñ seruata. sin autē
culpabiles. sine p̄latum. siue subiectū iusta
aīadūsiōne puniāt. tanq̄ iobedientē deo
2. et caplo. **I**nsup seclusa omī beniuolēcia q̄
in subūsiōne religionis aliquñ exhibet. inq̄-
rāt diligēter de negligēcia abbatis p̄ quē
ā viget ā deficit ordo. si cū effectū rep̄hen-
dat ea q̄ inordiāte fiūt. si sine p̄sonay ac-
ceptōe corrigat excess? & negligēcias. si sit
sclaris v̄ carnal nimis. si dat bonū exēplū
sbditis. in freq̄tādo ecclīā. in abstīnēcijs. &
alijs ob̄suācijs ordīs. & si statuta atq; ceri-
moias capli ob̄suari faciat. si p̄ d̄scriptōe
et correctōe libroz choralīū p̄ caplm̄ d̄cluso
rū diligēciā adhibeat. si nimīū euaget. si
legitiā cessāte cā mōsteriū exire frēs p̄mit-
3. tat. **C**ōseq̄ ter scrutēt de pace dom? abba-
tis videlic; ad frēs tā mōchos q̄ laicos. &
illoz vicissim ad abbatē. seu mutua ad in-
uicē. et de causa turbacōis siqua sit inter
4. eos. **I**tē qualic; frēs mōchi. d̄usi. & laici ha-
beāt se ī ob̄suācijs ordīs. sc; in peculio nō
habēdo. in cōmēcia. in obediēcia quā p̄sti-
terūt abbati. ac illius ac mutua adinuicē
ruerēcia. ī p̄soluēdis d̄imis. ac celebracōib;.

in custodia cellarum vel silentij. si debitam ad
omnes seruam honestatem. si curiositatem fugiunt.
detractones et murmura. si mulieres infra
claustra monasterij admittant. si incauta ac
familiaris nimis cum eis de consuetudine habeant.
si laudabiliter culpas in capto confitent. si in
reprehensione sint humiles. et in emendatione trac-
tabiles. **P**ostremo perquirat de statu monaste-
rij in temporalibus. si debitis sit grauatum. vel
quantis. de quantitate bonorum. reddituum. et in-
troituum monasterij. de numero fratrum. clericorum.
vel laicorum. et si secundum presentem monasterij statum nu-
merus ipse possit sustineri. **S**i quis frater in pla-
to. vel quolibet alio. crimine vel aliud graue
aliquid quod accusatione dignum. vel emendatione
sit. agnouerit. etiam non interrogatus illis visita-
toribus insinuare tenetur. non tamen in uentum seu pa-
lam. nisi probare queat. sub pena talionis.
Visitatores autem summam diligentiam faciant in-
quirendo de incontinentie uicio. potissimum ubi
suspicio aliquam de his exorta deprehenderit.
per iuramentum etiam corporale de ueritate dicenda
quos uoluerit appellando. **Q**uia coopta. reus
sine ulla personarum acceptatione. siue prelati. siue
subditi. sit. carcerali pena irremissibiliter plec-
tatur. **S**imiliter de alijs quibusque uicijs dili-

gēter inq̄rant a remotis. nō noīata p̄sona
ē d̄ vicio si forsan queat vel debeat q̄d oc
cultū est p̄bari. ⁊ i publicū deduci. Tandē
eciā inq̄roget seorsū secreta q̄ delat? est de
facto et si sp̄ote cōfessus. a p̄ testes legitie
diuit? fuerit. arbitrio visitatoꝝ in priuato
vel eciā in publico si ita res exegēt ⁊ ip̄is
visū fuēit puniat. Visitatores aut̄ caueāt.
Et et vniūsis districte p̄cipiāt. ne illa q̄ oc
cultāda magis sūt q̄ dicēda. quouis eorū
manifesta facē p̄sumat. ad ea vero solū in
diuētū dicēda q̄ p̄bari p̄nt ⁊ debēt ammo
neāt. Nemo enī publice notāndus. neq; ad
vni? testioniū iudicād? ē. nisi in hīs q̄ ma
nifesta. vel plurib; iā cōpta sunt. huc vsq;
legat in diuētū. **U**demū expedito exa
mie. post collatō; cū abbate loci de suis. ⁊ fr̄m
suoz aptis habitā. at; singuloꝝ occ̄renciū
casuū ⁊ negligēciāz puidā ac cōgruā pōde
rationē. diueniāt oēs i caplo. ⁊ ibidē visita
tores q̄ ex fc̄is inq̄sicōib; iuener̄ correctōe
⁊ emēdacōe digna. corā oib; publicēt. si tñ
talia sint q̄ publicari liceat. singul; q̄busq;
suas negligēcias. crimia v̄l excess? obiciēdo
Primo expediāt nō existētes i sacris. ⁊ eis
exeūtib; cetēi ordie suo. icipēdo ab abbate

negligēcijs

Is cui aliqd obicit prosternat se ad veniã.
nec surgat nisi iussus. interĩ tñ q̄ abbas p-
stratus ad veniã iacet. cunctus ob ei? reue-
renciã stat. **E**xcessus vel negligẽcias abba-
tis paucis notas. nõ leuiter corã oib; ma-
nifestet. s̄ tñ de hys seorsũ ip̄m seriosi? am-
moneãt. **O**bi casus exegit. puta si quispiã
negaret sibi obiecta esse vera. possent et
deberet hii q̄b; factũ cõstaret a visitatorib;
in testimoniũ requisiti. om̄i timore abiecto libe-
ra voce annunciare qd̄ nossent. **U**nde etiã
districte inuigendũ est tã abbati q̄ ceteris.
ne eoz quisq̄ alicui adũsus se aliqd̄ pfe-
renti vnq̄ ip̄properet. indignef. a vidictã
inferat. huãnitatẽve. a solacia subtrahat
debita. s̄ solita familiaritate ⁊ benignita-
te h̄m̄oi ptractet. **V**isitatores caueant ne
alijs q̄ p̄sidentib; ⁊ diffinitorib; capli an-
nalis excessus monasterioꝝ q̄ visitauerit.
maxime infamiã tãgentes psonaz reuelẽt.
ne etiã fratres laici. seu seruitores eoz. cul-
pas et modũ visitacõis mõsterioꝝ visita-
torũ agnoscat et alijs reuelẽt. **V**isitatores
in expeditõẽ actus sui. horis ⁊ locis quib;
scd̄m iuris cois vel r̄gule disposicionẽ p̄ci-
piũ tenem̄ obsuare silenciũ. se nõ occupẽt

Nota

sine magna necessitate. **V**isitatoꝝ insolidū
deputatꝝ vni vel pluribꝝ mōsterijs p̄t sibi
assumē collegā de p̄latis. aut religioꝝ n̄re
obſuācie. **S**i ambo fuerit abbates. vterqꝝ
solo capellano ⁊ ſuitore ſit cōtꝝ. ſin v̄o
abbas collegā habuēit religioꝝ nō p̄latū.
p̄ter illū vno dūtayat vtaſ ſuitore. **V**isita
tores in aliqꝝ loco vltra tres ā q̄tuor dies
morā nō faciāt abſqꝝ euidentī neceſſitate. **S**i
aut talia occurrēt q̄ p̄ eos de facili ſedari.
et ad finē optatū deduci nequeāt. duocēt
ad mōſteriū viſitatū. ā aliū locū ſueniētē.
vnū p̄ſidenciū ⁊ vnū diffinitoꝝ ex vicinio
ribꝝ. ā abbatū ad hoc magis aggruēciū. **Q**ui
vocati legitimo ceſſatē impedimēto abſqꝝ di
lacione ſpareāt. ad p̄a nō remeātes. do
nec mutuis cōſilijs ⁊ tractatibꝝ. paci ⁊ p̄fec
tui mōſterij viſitati gr̄a duce poſſetenꝝ cō
ſuluerit. atqꝝ p̄ eos taliter actitata futuro
caplo ī ſcriptis examianda reſuēt. **E**t p̄cipue
ſi in p̄iudiciū ſtatutoꝝ n̄roꝝ diſp̄ſacionē
ſine cōceſſionē aliquā eos facē neceſſitas. ā
certa ratio cōpuleit. q̄ t̄n diſp̄ſacio cōceſſio
ſiue ordimacio qualicūqꝝ occasionaliter p̄
eos ā aliqꝝ eorū ſc̄a robur nō habeat niſi
p̄ annū in futuro caplo approbāda vel re-

probāda. **R**acionabilē autē & regularitē scilicet
p̄ visitatores phibita absq; capli a visita
toꝝ futuroꝝ ruocacōe sp̄ pro phibitis ha
beant. **I**pi q̄ visitatores caueāt ne a visi
tatis munuscula exigant. vel suscipiāt etiā
gratis oblata. **T**andē omnib; expeditis
confiteor cum toto conuētū dicāt sicut in fi
ne capituli annalis.

De carta visitacōis. et visita
cionib; suis tēporib; faciēdis.

De pacta q̄ visitacōe carta fiat. i qua vi
sitatores auctoritate capli ānalis p̄cipiāt
sub penis etiā tꝓalib; aut censuris si opus
fuerit. ordinacōib; suis fideliter & huiliter
obedire. eaq; duplicata. & utraq; subscrip
tione visitorum signata. visitatores sibi
vnā retineāt. in futuro caplo p̄sidentib;
exhibendā. alterā vero in mōsterio visita
to conuētualiter sepi⁹ legendā. et futuris vi
sitoribus p̄sentandā relinquāt. **I**nsertis
autē carte noue h̄ys q̄ in āntiqua remāserāt
min⁹ emēdata. illa corrupat. **E**t quia stu
diosē facta visitacio. regularem disciplinā
cōseruat. dissolutioni ordinis viā p̄dudic.
piculis aīaz & corruptiuis exēplis obuiat.
necnō p̄fectui bñ curreciū magnoꝝ d̄sulit

Idcirco singula mōsteria n̄a statutis tē-
ponibz iusto ipedimēto cessāte visitari de-
cernim⁹. **E**t si fortasse aliquē visitatorz ali-
quo ieuitabili casu inueniēte. ab executōe
visitacōis phiberi cōtigēt. aliū in locū suū
surrogare pcuret. si autē morte p̄occupet.
collega ipius aliū abbatē ad hoc idoneū
assumē satagat. **A**mbobz autē decedētibz.
successores ipoz defūctorz id abbati burs-
feldēsi q̄ntoci⁹ significēt. q̄ p̄ ipis alios vi-
sitatores substituē habebit. q̄ vices aliorū
visitatorz s̄m formā p̄scriptā fidelit̄ supplē
debebūt. **I**n quibz si ipi. ā quispiā eoz. siue
eciā visitati abbates ⁊ fratres negligēci⁹
egerit. ā p̄narratā formā seruare cōtēpserit.
vel cōtra eā aliqd̄ attēptare temē p̄sūple-
rint. se capli ānalis iusta aiadūsiōne irre-
missibilit̄ plectēdos fore nouerit. saluo dis-
cretōis moderamiē erga visitatores. quoz
auctoritatē p̄ p̄scriptā visitacōis formā ne-
quaq̄ volum⁹ coartari. q̄n s̄m erigenciā p-
sonaz ⁊ vtriusqz stat⁹ mōsterij visitādi. va-
leāt s̄m mai⁹ et min⁹ in visitacōis negocio
p̄cedē. put ad pacē fratrum et salutē aiay
acq̄rendā nouerit expedire. p̄pter qd̄ ipm
visitacōis officiū digne nosc̄ institutū.

**De capto culpārū. et de hīs q̄
mibi spōte veniā petūt. C. iij.**

Omni tpe p̄ma r̄gulari f̄mita itur
ad locū caplarē. vbi cū alijs cō
suetis expeditis p̄sides dixēit.
loq̄m̄ de ordie. mox q̄ se ī aliq̄
reū nouēit. surgēs veniat ī mediū. ibidē p̄
nus se in terrā p̄sternēs. ⁊ ita iaceat. sinis
tro plus incūbēs lateri. manib; siml ⁊ pe
dib; decēter adiucē obmatis. m̄rogatus
aūt a p̄sidente qd̄ dicitis. respōdeat culpā
meā. et ad iussum p̄sidentis erectus. stans
in eodē loco discoopto. ⁊ parū icl̄mato ca
pite. simplicit̄ absq; om̄i palliācōe voce cla
ra cōfiteat negligēcias suas. Expediāt aūt
se p̄mo si illic fuerit nonicij. cūsi. at; hospi
tes. dem̄ mōchi suo ordie. incipiētes a iunio
rib;. **Nō** phibent̄ duo vel tres aut plures
surgē insiml. ⁊ p̄ suis negligēcijs veniā pe
tere. ⁊ cū plures sil fuerit ī iudicio. q̄ prior
fueit. in capite ster ptis dextre ex aduerso
crucifiri. ⁊ p̄m? loquat. et cū singuli dixerit
culpas suas iudicent. et de iudicio dimit
tant̄ singulariter singuli. ā coiter. put ca
sibus exigentib; visum fuerit p̄sidenti. **Di**
missi vero de iudicio. redeāt ad loca sua.

nouicij si sint. mox ut fuerint expediti. aut
certe si nō sit ab eis vel in eos pclamatio
faciēda. statim ut dixerit p̄sides loquam̄ de
ordine. ip̄i exeat. intrātes ecclesiā vel dor
mitoriū. sicuter faciāt hospites. ita ut noui
cij nullius alteri? .hospites vero dūtayat
nouicioꝝ pclamacōi itersint. **D**ie aut qua
cōuersis seruat caplm. tā nouicij q̄ hospi
tes. ante illoꝝ expeditiōē. et illi expediti
sicuter exire debēt ut p̄ferf. **N**otādū vēo
q̄ is q̄ reclamacōe alteri? s̄ponte veniā pe
tit i caplo. ad illā solā veniā oēs suas cul
pas dice p̄t. de quib; veniā petēdi i caplo
fuerit s̄suetudo. **P**ro infra scriptis autē
negligēcijs ⁊ culpis veniā petere solem? id
est q̄ ad orōem illā p̄ns nō fuerit q̄ hois
regularib; p̄mitti solet. **Q**ui ab aliqua ho
raz regulariū. vel etiā officij de d̄na aut
defūctoꝝ. a caplo. a collacione. a mādato
fratrū. a cōi refectōne fratrū vel labore. a
p̄cessiōe ḡnali. a missis quētualib;. seu quo
libet actu quētuali se ex toto absentauerit
ā etiā occurrē tardauerit. in caplo p̄missa
veniā culpā suā dicat. nisi forsan absens
fuerit a mōsterio. ā infirm;. vel i officio suo
tale qd̄ agat. qd̄ ea hora fieri p̄missū est.

aut aliū de rationabilit. vel necessario oc-
cupeſ ex iuſſu vel licēcia prioris. Siſiter ve-
niā petat ab ope dei. vel alio legitimo actu
ſuētuali egreſſ? eciā cū licēcia ſi expedita
neceſſitate vſ? cauſa ſua nō rediēt. ſi tꝑibꝫ
ſtitutis ſfiteri. coicare. ā celebrare omiſe-
rit. ſi lector mēſe. ā egrediēs de officio coq-
ne ſuicio. vel eciā igrediēs. bñdictōꝫ horis
ſtitutis ſuſcipe neglexerit. ſi liber de q̄ can-
tandū vel legendū ē in ope dei vel ad re-
fectionē vel collationē. ei? neglectu in tꝑe
defuerit. ita vt notabilis ꝑpterea mora fi-
at. ſi de via veniēs. ea die ad finē alicui?
hore bñdictionē nō acceperit. vel ſi abſqꝫ
ea de monaſterio exierit. ⁊ ea die nō redi-
erit. ſi foris mōſteriū cū ea die redire po-
terit refecerit. ſi ſepta clauſtri eciā interiora
abſqꝫ licēcia vel neceſſitate euidenti egreſ-
ſus fuerit. ſi officinā quālibet cōtra gñalē
ꝑhibicionē introierit. ſi fratres lectōnis ā
quietis tꝑe ſonitu ā ſtrepitu aliquo. nota-
biliter inq̄tauerit. ſi corpale. lintheū. aut
quodlibet cōſecratū huiusmodi eius negli-
gencia in terrā ceciderit. ſi loquit̄ abſqꝫ li-
cēcia. ſi tale quid fregerit. ꝑdiderit. ꝑfu-
derit. aut peiorauerit. ſicut ē cereus miſſe

duerualis. et gñaliter de omibz vnde scñs
bñdictus p̄cepit fieri satisfactiōe. Pro p̄-
missis ⁊ similibz. nisi alias special̄ in regula
aut ceremonijs fuerit statuta penitētia. p̄
satisfactiōe miūgi potēt dñica oratio. ⁊
psalm⁹ aliq̄s. vel quilibet huiliaciōis act⁹.
adhiberi disciplina. ⁊ subtrahi de portōe
aliq̄d cibi vel potus. seu etiā fm exigenciā
facti ⁊ rōnis cōsideraciōez qñq; graui⁹ pu-
niri. Si q̄s tñ p̄missa ⁊ aliq̄d hoz freq̄ ta-
uerit. et sepius corrept⁹ emēdare noluerit.
ne r̄missiōis idulgēcie obtētū noxia cōtra-
hatur peccādi cōsuetudo. adhiberi ei pote-
rit etiā r̄gularis districtio disciplie. p̄cipue
vbi cōtēptus denotat in causa. **Sūt** etiā
quedā p̄ quoz neglectu q̄s sp̄ote veniam
petat. ⁊ nequa q̄p̄ corp̄alis v̄dicte id ē pla-
garū iudiciū euadat. scz si qua ei negligē-
cia i corpore ⁊ sanguie dñi. siue clam. siue
palā acciderit. Si mādato hospitiū ascrip-
tus. ip̄m aliqñ vocat⁹ neglexerit facere. nec
aliū loco sui subrogauerit. Si ad duas vi-
ces i anno. id est qñ natitas ⁊ annūciatio
dñi pnūciat in caplo p̄ns nō fuerit. cū cō-
uentu veniā postulādo. nisi forsan eo tpe
a mōsterio absens fuēt. ⁊ tali infirmitate

detentus. que eū venire non pmissit. **I**te si
post expletoriū loquat. excepta grandi ne-
cessitate. ⁊ casibus a regula pmissis. **C**eterū
qui iuxta cōsiliū capli regule. xlvj. quolibet
in loco commissū damnū. vel delictū. mox p-
stratus añ pedes abbatis. prioris vel cō-
gregacōis spōte pdiderit. nō opus habet
denno p eodē veniā petē in caplo. nisi cū
forsan p tali facto digerit eū in caplo re-
clamari. Si enī tale qd fuerit qd grauius
puniri debeat. in caplo facta in ipm pda-
macōe de eodē adigna sibi miūgat satis-
factionis emenda. verūtū nō p quibusuis
minutis. huiusmodi venia frequētanda ē.
eciā extra caplm. **N**on enī quociēs quispiā
de cibo aut potu modicū qd effuderit. ā
sup mensā stillare pmissit guttulas aliqs.
aut morsellū panis. vel aliquid huiusmo-
di in terrā cadere. aut strepit⁹ vel modici
sonit⁹ fecerit. seu quociēs in vinea vel hu-
mileto laborādo. palmite. vel genestā fre-
gerit. tociens veniā petere debet. **A**ttento
q̄ eciā multū circūspecti huiusmodi ⁊ simi-
lia p̄cauere nequeāt. et cōmissū non sit cō-
dignū estimacōe d̄anū. **I**n refectorio tñ. si
refectōis tpe sonitū fecerit qui vsq; quaq;

mibi audiatur. **S**iliter si de cibo aut potu
illic effuderit quantū buccella panis ope-
riri nō possit. si panis vel medius. aut ps
magna. ei? negligēcia ad terrā ceciderit. si
coclear. ā cultellū. aut aliqd hūioi fregēit.
Si cuiq; fratru cōuestenciū ea que habere
debuerit. apponē neglexerit. ⁊ ille notabiliter
ex h̄ retardat? fuerit. ā sile qd cōmiserit.
veniā petere nō postponat. ⁊ si laborādo
etiā aliqd digne estimacōis amiserit dam-
nū. aut deliq̄tit. nō p̄pterea. necessario in-
termissio labore abire debet p̄ venia petē-
da. s̄ differre vsq; ad finē expleti operis.
ā primū caplm. quā tū dilacōz nō faciat.
si p̄sentē habuēit priorē ā uentū. **S**iliter ⁊
p̄ minutis plurimis. ā sepi? reiteratis. opor-
tuno tpe unicā veniā postulare sufficiat.

Qua discretōe ⁊ disciplina fieri
debeat p̄clamacio. **Caplm. v.**

Qum caplm ad hoc institutū sit.
ut illic stabiliat firmamentū re-
ligionis. renouet studiū diuine
seruitutis. uicia corrigant. vir-
tutes istituant. ip̄m agendū est cū sūma re-
uerēcia. cū diuino timore. ac fratria carita-
te. igif in p̄clamādo se frēs mutuo. discreti

Sint. **C**aveat q̄ p̄clamat. ne hoc faciat ex
auersione vel rancore. s̄ affectuoso fratne
dilectōis amore. nō ex passione cū quadā
animi indignacōe. seu cordis amaritudine.
s̄ pia magis sp̄ passione. in sp̄ū lenitatis. et
ira honeste ⁊ modeste in p̄clamādo se ge-
rat. vt nec voce. nec nutu. ā signo aliquo.
appareat quicq̄ indecēs ī p̄clamāte vel dis-
tortū. vñ possit p̄turbari p̄clamat. ā scan-
dalizari circū sedētes pusilli. q̄n̄p̄mo. dulci
quodam affatu. ⁊ vultu placido et sereno
ostēteret ip̄e se diligēte fratre. quē tā benigne
soliis salutis gr̄a p̄clamat. **N**ulla vnq̄ p̄-
clamacio fiat. nisi p̄sumat̄ verisim̄ p̄ eā ad
finē p̄ncipalē ei. id ē fratris emēdacionē
posse pueniri. **P**retēa. videat p̄clamās. vt
nō nisi nudā ī p̄clamādo p̄ferat rei vēita-
tē. ⁊ ne ex sola suspicōe. v̄l ex incerto quēq̄
p̄clamet. s̄ q̄ certissime ex visu. vel auditu
ip̄e nouit. si tñ talia sint. vt publicari ea li-
ceat. ⁊ ne debeāt absq; correpcōe sub silē-
cio p̄teriri. nō v̄bis v̄tas otumelios. corrosi-
uis. ā cōiūcios. nec tale aliqd̄ p̄clamet. in
q̄ notari possit sp̄icudo. ā vñ risus excitari
possit. q̄n̄p̄mo. si q̄s illic neglecta honestat̄
modestia loqui cepit qd̄ nō decet. ei ab eo q̄

caplo p̄sudet silenciū cicius imponat. **N**o-
tandū aut̄ q̄ licet p̄sides om̄i tpe p̄clama-
re possit et debeat fr̄es p̄ negligēcijs suis.
eciā publice i caplo. ceteris tñ fratrib; semel
tñ in ebdomada. cōpetit h̄m̄oi p̄clamacō;
caplarē in quēlibet fratrē ex more facere.
Sextis siquidē ferijs postq̄ p̄sides dirēit
loquam̄ de ordine. singillatī singuli surgē-
tes veniā petāt. p̄mo nouicij. deinde hos-
pites. **I**llis successiue expeditis ⁊ egressis.
quētuales ordie suo a iuniorib; incipiēdo.
Cūq; p̄strat⁹ ad veniā insu p̄sides erēc-
tus steterit. fateat negligēcias suas iuxta
modū p̄missū caplo p̄cedētī. moxq; ut ip̄e
loqui cessauēit. ceteroz q̄libet cui aliqd̄ de
illo ostiterit. qd̄ nō debeat sine emēdacōe
p̄teriti. ⁊ tñ ip̄e p̄dere neglexerit. corā oib;
p̄scripta modestia suata edicat. si tñ tale
fuerit. ut eciā p̄fati sumus. qd̄ publicari li-
ceat. **V**alde enī cauendū est. ne crimē. vel
factū qd̄libet tale in quēquā p̄clamef. aut
alias p̄datur ordie fratne correpcōis p̄-
termisso. vnde sue fame detrimētū paciāf.
si alias occultū sit. vel nō sit adeo diuul-
gatū. q̄ iuxta apli sententiā peccās coram
oib; veniat arguēdus. **V**erūt̄ si a fratre

aliquo tale qđ actū sit. qđ reclamari non
possit. ⁊ ille secreto amonit? emēdare con
tēpserit. is qđ factū nouit. p? secretā amonicōz
debet ipm p̄lato non ut iudici. s̄ ut p̄uate
p̄sone ualēti p̄desse inotescē. ut ab eo reus
acti obiurgacōne secreti? arguaf. ⁊ postea
ad correpcionē ipi? . si nō emēdaueit iurta
dn̄icū procedaf p̄ceptū. Singuli itaq; fr̄es
iurta modū p̄missū sextis ferijs se expedi
ant. si p̄miserit hora. sin aut aliqui residui
remaneāt. die sequēti pari ritu ⁊ ordie po
terūt expediri. Soli p̄sidenti licitū censet in
caplo loqui de alio smone ad eū directo.
ubi gr̄a. dicēdo vos h̄ vel illd̄ fecistis. Cul
pa semel emēdata nō debet iterata p̄da
macōne renouari. nisi forte a p̄sidente ad
ostēdendū iterate offense grauitatē. ex fa
cili idulgēcia p̄cedētis. s̄ neq; iā emēdato.
culpa a quoq; iproperef. seu ullo defensi
onis uo excuset. ne vel iā emēdati animi?
exacerbet. a iudiciū factū culpāri uideaf.

**De eo qđ p̄clamat ab aliquo
qualiter se agat. Caplm. vi.**

Igitur dū se mutuo p̄clamat fr̄es
ut p̄missū est caplo p̄cedēti. is qui
stat i iudicio. ad primā in se p̄cla-

māris vocē. moy huīliter veniā petēdo hu
mo se p̄sternat. ⁊ ita iaceat. donec ultimo
q̄ eū p̄clamare voluerit cessante loq̄. surgē
iussus fuēit a p̄sidēte. et extūc null⁹ fratrū
illū p̄clamare p̄sumat. etiā d̄ casu ātea nō
oc̄cēte. s̄ recēter meōrato. nisi p̄sidēte req̄-
sito ⁊ ānuēte. **Q**ui tñ p̄sidēs nōnunq̄ frēs
p̄ veniā ab eis ad ip̄i⁹ p̄sidētis ā fratrū p̄-
clamacō; siue etiā sp̄otanee petitā eorū re-
iterādo ⁊ agguādo negligēcias. seu c̄pas
iterū ⁊ iterū huīliare c̄suevit. qd̄ tñ vt dis-
creti⁹ et tēperaci⁹ agat necesse ē. ne qd̄ ab-
sit. p̄ butiro sāguis eliciat̄ nimietate indis-
creta. **I**uss⁹ igit̄ surgē p̄ petitā veniā. etiā
si inocētē se existimauēit de iclamacōe sibi
fcā. nō p̄sumat quicq̄ p̄ sui excusacōe loq̄.
nisi forisā fuēit int̄rogat⁹. **F**cā aut̄ sibi int̄ro-
gacōe a p̄sidēte. si se reū nouēit. huīlit̄ cul-
pam suā fateat̄. **S**i aut̄ de re iclamata nō
fuēit sibi c̄sci⁹. int̄rogat⁹. nec fatēi. nec ipor-
tune negare. s̄ rei v̄itatē huīlit̄ ⁊ modeste
p̄ferre d̄. **P**retēa si qd̄ absit ī iudicio p̄cla-
mat⁹ etiā iuste. temē se defēdē. ā ostra sibi
fcām p̄clamacōe; vel p̄clamātē. seu q̄libet
aliū. n̄muracōis. ā idignacōis signa ostēta
re. siue a iudicio donec d̄mittat̄ a p̄sidēte

temere decliare presūpserit. nō inde disce-
dat. donec vel spōtane⁹. vel saltē correptione
coact⁹. adignā p posse suo spōspon-
derit satisfactōz. **P**retēa quicūq; ex caplm
de culpis. vel de secretis causis i caplo p-
tractatis idiscrete locut⁹ fuēit. ea ruelādo
hīs q intesse nō hnt. adignā nichilomin⁹
luat penā. **O**bsuādū q; ē. q si pclamatoz
in gñe fieri otigēit de omissione vni⁹. duo-
rū. vel pluriū versū in psalmodia. cuiusli-
bet officij. ā alia sili negligēcia. seu notabili
confusione i aliquo choro frā. nō oēs cogūt
veniā petē. s; hī dūtaxat. q in hmoi negli-
gencijs specialiter fuere culpabiles.

**De discrecone habēda in iudi-
cijs faciendis. Caplm. viij.**

In iudicijs faciēdis sit discret⁹ q tali fūgīe
auctoritate. vt sciat q admodū culpa que-
libet debeat emēdari. **V**n necesse ē. vt di-
ligēter attēdat. qd in quēlibet pclamat. q-
ten⁹ culpā simul ⁊ pclamati diligenciā secū
examinet. pensetq; nichilomin⁹ p sone. loci.
tpis. ⁊ cause circūstācias. ne qd absit. pter
ā ultra demerita quispiā ab eo adēpnet.
Pro culpa enī q in quēp pclamat. seu etiā
quā quisq; spōte petendo veniā pfitef. si

parua fuerit. iniūgēda est pro negligētijs.
oratio aliqua. aut hūilis pstratio ad pe-
des fratrū ut pro se oretur. vel amestio de
terra. **N**ōnunq̄ eciā scdm qualitātē rei vel
psone. afflictioē corporali videlicet in cibi
vel potus subtractōe. aut virgarū plagis.
aut certe minori excoīcatōe emēdāda est.
porro q̄ rebellis fuerit. verberet. **I**lle autē
rebellis esse indicat. qui priorī cōtradicit.
vel qui hoc qd̄ sibi iniūgit. quāvis verbis
nō cōtradicat. agere tñ dedignat. ⁊ ut de
maiorib; taceam? eciā qui de mīmis que
in eum pclamant non vult se corrigere ne
gligētijs. simili subdat correctioni. **I**gitur
si facta in quēpiā pclamacōne. ille pro
culpa sua verberādus fuerit. nō ab alio
qm̄ a presidēte verberetur. et ipse mox ut
presidens dixerit. capiatis disciplinam. in
eodem quo stat loco exuens se habitu reli-
gionis. ipm̄ honeste disponat circa se. de-
posito autem. seu laxato cingulo. denu-
datiq; tunicis. eas defluere faciat. ita ut
vsq; ad brachiorū cubitus ⁊ mediū dorsi
totus denudet. sicq; cōsistens. fixis in ter-
ram genibus. ⁊ inclinato capite nichil di-
cat. nisi tantū mea culpa. quod crebrius.

repetat interim dū verberaf. s̄ neq; aliq; interim loquaf. nisi forte casus erigat. vt aliq; de priorib; huiliter intcedat. obertatus v̄eo. postq̄ remdnt? fuẽit et erect? .nō se moueat de loco. donec p̄sidēs iubeat.

De penitēcia leuionis culpe. C. viij.

Millus i culpā leuioꝛē. ita se habē deb;. q̄ admodū ip̄a sibi r̄gula p̄scribit. in quā tñ null? mittaf. nisi tale qd̄ omiserit. qd̄ pro sui enoritate videaf districtiori ai aduisione puniēdū. Itaq; existēs i penitēcia h̄m̄oi. antiphonā. ā psalmū nō iponat. lectionē nō r̄citet. neq; iuitatorij officiū faciat. nō osculetur textū euāgelij. nec coicet. ā celebret. v̄l mistret publice i c̄uētū. q̄ tñ in p̄uato facē nō phibet. post refectō; fratru. seu etiā seruitorū. sol? reficiat. ad singulas horas dū incipit kyriel. p̄strat? an̄ gradus p̄sbiterij iaceat donec fmianf. Dū aut̄ absoluēdus fuẽit. i caplo iustus surgē a p̄sidēte. veniā petat. vel si alias p̄ qualibet culpa sp̄ote veniā petierit. p̄sidēs sc̄ā p̄monicoe si quā ei facē voluerit. subiūgat. frat̄ indulgeat vobis d̄s. cessetis iā ab hac satisfactōe. Et nota q̄ prior quēlibet frat̄ē h̄m̄oi sentēcie

ingō subdere p̄t. etiā abbate p̄sente in mo-
nasterio. s̄ nō absolue. absq; abbatis nutu
si ille p̄ns fuerit ut p̄fer. in absentia autē
eius poterit. Sciendū etiā. q̄ si cū p̄fmicōe
tpis quispiā in hanc culpā mittat. eo trās-
acto tpe. erit ab eadē om̄ino liber.

De penitēcia grauioris culpe. C. ix.

Frater q̄ contumax aut inobediēs
fuerit. ⁊ regule contrari⁹. is s̄m re-
gulā erit tractād⁹. id est p̄ pri-
mā ⁊ sc̄dam amonicōez secretā,
post publicā tandem correptionē, si non
correperit. excoicet. et fiet hoc mō. dicente
abbate. Frater estote in grauiori culpa. ille
p̄tm⁹ coopta fronte. submilloq; vultu. ad
insinuandū luctū penitēcie. ad designatū
talibus locū tendat. p̄sequēte se fratre cui
dimiserit eū abbas ibiq; maneat. dormiat.
comedat. bibat. ⁊ operet. iuxta regule ⁊ ab-
batis cōstitutionē. Null⁹ ei absq; licētia so-
cietur aut loquat. nisi frater p̄dictus. ille
eū de singulis que sibi sūt agenda debet
p̄monere. ⁊ q̄ p̄ refectōe abbas indulserit
hora qua idem cōstituerit ministrare. sup̄ nu-
dam terram absq; mensula. vel mensali. ci-
biq; b̄ndictione reficiat. pro opere nature

licebit ei ad locū priuatū. infirmorū. ā aliū
secretiorē ire. Ad omēs horas ante ecclesiā
veniat pri? q̄ instās hora sit incepta. ⁊ p̄
missa venia. añ ostiū stet. ā se deat si debil
sit. horas ibidē psoluēs. et dū uētus inci
pit **S**hyriel. **S**pel **S**hyriel ante ostiū soloten?
se p̄sternēs ita iaceat. donec uēt? exierit.
nisi forsan eidē hore aliud onectet officiū.
q̄a tūc erect? remorabit p̄pe ostiū. ā in an
gulo aliq̄ vicino. vsq; ad finē eiusdē. ⁊ tūc
ad exitū fratrū p̄strat? iacebit ut p̄dirim?
De idustria autē abbas faciat aliquos ex
seniorib; eū accedē. pro exhortacōe ip̄ius.
q̄ten? quicq̄d ei correpcōis corporaliter infli
gitur. totū gratū habeat et paciēter susti
neat. ut diuine clemēcie possit recōiliari.
q̄ etiā p̄ eo mcedere possūt ap̄d abbatē.
et pro eius absolucōe veniā petē in caplo
maxime si expti fuerit. q̄ p̄ reatu suo sp̄m
habeat tribulatū. cor cōtritū et humiliatū.
Simaūt impenitēs remāserit. etiā sepi? de
duct? ad caplm. ibidē petita venia. vapu
let. **E**t si adhuc in p̄tinacia pseueret. om̄is
fratrū fiat oracio. q̄ten? dñs mentē ei? illu
minet. ⁊ ad penitēciā emolliat. **P**ostq̄ v̄o
cū eodem tandē humiliato. abbas dictoz

fratrū senioꝝ seu etiā totiꝝ dūctꝝ puocatꝝ
p̄cibꝝ. mīaz facē decreuēit. eū adduci faci-
at in caplm. p̄t enī talis esse frat. q̄ nō plꝝ
vna nocte ī tali sentēcia dimittef. nā qualē
circa eū sit agendū. ex añ acta eiꝝ dūfacōe
et p̄nti penitēcia colligi p̄t. **Cū** igit puenēit
in caplm. moy puoluaf añ pedes dñi ab-
batis. deīde ī medio capli corā oibꝝ puo-
lutꝝ ī terrā veniā petat. **I**ntrogatꝝ aut ab
abbate. qđ petitis. rñdeat peto mīaz. **Tūc**
abbas eū surgē faciēs. restituat coioni fra-
trū tā in dimis q̄ in cetēis. ita plane vt nō
statī in eo recipiat loco. quē añ dimissā te-
nuerat culpā. **E** sit ultimꝝ cūctoꝝ in omni
loco. ⁊ interī donet plenariā mereaf abso-
lucionē. in choro se habeat eo mō. quo is
q̄ in leuioni est culpa. excepto qđ circa finē
singulaz horaz. p̄sternat se pronꝝ in terrā
in eo quo stat loco. et extunc intercessores
pro se ad abbatem. ipse sibi procurare po-
terit. **F**ratres aut tanto sint ad intēden-
dū pro eo promptiores. quanto viderint
eum de p̄trata culpa amplius penitere.
nam talis potest esse. quem ad proximum
capitulum abbas restituat in pristinū lo-
cum. ⁊ iterum talis. cui illud fieri nondum

utile esse decernat. sol⁹ aut abbas fratres
in h^{mo}i culpā mittit ⁊ ab eadē absoluit.

De fratre in crimine lapsō. C. r.

Si q^s aut fratru q^d absit i crimē
aliq^s. utpote fornicacōz. adul-
teriū. furtū. vel sacrilegiū. ā sike
lapsus fuerit. interī q^d occultū
est. nō debet vel ipse se publicare. nemo enī
pprie fame pdig⁹ esse debet. s̄ p confessionē
sacmētalē ipm reuelet abbati. ⁊ eius cōsilio
cmēdet. **S**i aut senserit illud ita fama di-
uulgāte publicatū. ut nō possit cōti scelēis
pclamacōez effugē. abbate caplm tenēte.
inibi spōte veniā petat. ⁊ flebilic corā oibz
pferat reat⁹ sui lapsū. quē abbas surgere
inbēs. dicat ei. ite ⁊ pparate vos sicut mos
ē et ruerimī. **E**t ille moy pcedēte se vestia-
rio. exiens ad locū aliquē secretū caplo vi-
cinū. se discalciet. ac manipulū virgarū in
utrōqz portās brachio. nec tñ flocco ā ali-
quo vestimēto exut⁹. ruerat in caplm. vbi
ueniēs in medio illi⁹. añ crucifixū se pster-
nat pnus i terrā. depositis circa se virgis.
Silicet faciat is q^d de crimie alias legitime
diuict⁹ fuerit. ā publice infamat⁹. nec valēs
se canonicē expurgare. iacēs itaqz pstrat⁹

vt p̄ferat nichil introgetur. s̄ surgere in illis.
ip̄e se exuat. ⁊ q̄ntū abbati visū fuerit ver-
berib; afficiat. ⁊ tādē reindut. denuo ve-
niā petat. ⁊ cū audierit ab abbate. frater
estote in grauiori culpa. faciat sicut p̄tac-
tum est caplo p̄cedenti.

De fratre fugitino. C. xi.

Frater p̄fessus q̄ absq; scitu ⁊ li-
cētia p̄lati. seu ei? q̄ illā cedere
potuit. mōsteriū temere exire p̄-
sūpserit. si foras etiā nō ampli?
vna nocte morat? fuerit. fugitino iudicet.
De fugitio aut. id ē pprio vicio egrediēte.
sicut ⁊ de p̄iecto sua culpa a mōsterio. lex
subscripta obseruet. si pprio motu redierit
incipiat in porta mōsterij si habitu careat.
alioqn i hospitali seruād? vsq; ad futurū
caplm. seu bñplacitū dñi abbatis. Ea v̄o
die quo introducēdus ē in caplm. ab osti-
ario vel hospitulario deducatur in locum
ad quem iusserit abbas vicinū capitulo. ⁊
statim vt tractandū fuerit de ordine. m̄t-
tatur ad eū vnus ex fratrib; quo veniēte
se discalciet. et denudet vsq; ad femora-
lia. cucullā vero si habeat. cōplicatā in si-
nistro portās brachio. et in manu dextera

flagellū. veniat in capitulū. et ibidem se in
loco iudicij proiciat pronus in terrā. flocco
ad sinistrā. flagello vero ad dexterā col-
locatis. ⁊ abbate interrogate quod dicitis. res-
pondeat culpā meā. quo ad iussū abbatis
erecto. et delictū suū confitēte. publice coram
oib; verberet. **H**abitus autē monachicus si eo
careat. a vestiario in caplū deferendus est.
cui tandē reinduto vestib; suis. ⁊ regulari
habitu. abbas iuxta qualitatem demeriti.
gravioris. aut leuoris culpe penitēciā im-
ponat pagendā. **Q**ui quidē abbas quē-
admodū in ceteris. ita ⁊ in huiusmodi cri-
minosoz ⁊ fugitiuoz causis iudicādis nō
mīma vti deb; discretōe. vt videlicet iuxta
excessus. et plone qualitātē circumstancijs
debite pensatis. tēperare sciat districtōnis
modū. **N**ō enī equū videt vt idem seruet
districtōis rigor. aut satisfactōis mensura
ei qui in crimen aliqđ tēptacione surripie-
te semel corruit. et qui diuicius in eo sorduit.
aut sepius relapsus fuit. et q̄ semel tantū.
et qui pluries monasteriū egressus est. aut
inde proiectus vicio suo. qui statim penitē-
do redijt. et qui longo tempore foris mo-
ratus extitit. qui habitū nunquā deposuit.

et q̄ illū temere apostatādo abiecit. q̄ ad
cor: reuersus spēte redijt. sicut qui inuit?
reduct? est. Et idcirco habita cōsideracōe
p̄missa. alij leuiori. alij grauiori plectunt?
pena. alij cici? . alij tardi? absoluūtur. alij
eciā incarcerationis nequaq̄ effugiūt penā.

De satisfactione tarde occur-
renciū ad opus dei. C. xij.

Quicūq; ad vigilias nocturnas
post gloriā psalmi nonagesimi
q̄rti. id ē. venite exultem? dño.
vel ad horā quālibet post glā
psalmi illi? q̄ p̄prime post versū decātas oc-
c̄rerit. intrās veniat ad gradū. ⁊ ibidē stet
verso vultu ad altare. nō inde recedēs pri?
q̄ opus dei finiat. nisi forsan ātea eūdi i
locū suū licenciā cōsequat. alijs genua flect-
tentib; . p̄ter genua flectat. ⁊ cū inclinātib;
seu p̄sternētib; se iclinet aut se p̄sternet. **S**i
quidē ille q̄ prior ē in choro. voluēt ei miā
facē. signo aliq̄ eū reuocari faciat. vt eat
in locū suū. quo cū puenēt. veniā petat sup
formā. v̄l sup sedile si inferi? ante formas
stare cōsuevit. **S**ilī mō veniā petat in loco
suo oīs q̄ inchoato ope dei occ̄rerit. i quo-
libet officio etiā si gloria p̄mi psalmi p̄ue-

nerit. et q̄ ope dei inchoato experit etiā ob
tenta licētia. postea ruerēs sile faciet. No-
tandū aut̄ q̄ i om̄i p̄stracōe seu venia dū
se erigē deb; huiliat. materiā osculat sub
iectā. ad gradū nichilomin; satisfaciāt iur
ra modū p̄missū. is q̄ ad missam quētuale
nō occ̄rerit. añ finē ultimi kyriel. **Qui** vēo
ad collacō; regularē p̄ns nō fuerit. ita ut
sedeat atēq; dicat tu aut̄ dñe. ⁊ anteq; fi-
niat gl̄a p̄mi psalmi cōpletionū infuerit. dū
incipit p̄nus cōpletionū. eat añ gradū. ⁊ p-
manēs ibi satisfaciāt sicut h̄ij q̄ tarde oc-
currūt ad horas rgulares. exceptis lectore
mense ⁊ s̄uitore. si qñ ita accelerare colla-
cio. ut amode expediti occ̄rere neq̄ant. por-
tario q̄; cellerario. ifirmario. ⁊ hospitula-
rio i suis officijs p̄ tpe legitie occupatis. ⁊
si q̄ alij mēdū retēti ab abbate fuerit q̄z tñ
null; absq; cā p̄cipua. ⁊ s̄itu p̄ois a cōple-
tonio se absētet. **Si** pl̄es fuerit satisfaciētes
añ gradū. q̄ prior ē eoz stet in medio. reli-
q̄z aut̄ q̄sq; stet i pte chori sui. ⁊ si de vno
choro oēs fuerit. senior dexterā. iunior vēo
sinistrā teneat. ⁊ s̄iliter ordinēt qñ duo tñ
ibi satisfaciūt. h̄ si qdē rgularit̄ obsuādū
erit. ut vbiq; b̄mi ⁊ b̄imi p̄ter incedunt.

vel inclinant. illā quisq; pte teneat q̄ respi-
cit chorū in q̄ ip̄e ex more stare consuevit. et
si iugant insiml' duo eiusdē chori. senior in
dextera. iunior vero in sinistra pte constituat.
et frā tandē inclinacōe tēdat unusq; ad
locū suū. intrātes chorū a pte superiori. id ē
altari prima. nā ab inferiori pte non solēt
intraē. nec etiā exire. p̄ter abbatē ⁊ priorē.
nisi qn̄ finit' a superiori pte fuēit plus impedi-
tus. a talis dispositio chori. q̄ aliq; p tpe
comodosi' a pte inferiori intrēt ⁊ exeāt q̄ a
superiori. q̄ comoda vel incōmoda unusq; abbas
p̄spiciēs i suo mōsterio. ordinet p̄ut
exposat necessitas. ⁊ sibi visū fuēit expedi-
re. Porro q̄ ad mēsa ex negligēcia v̄l vicio
suo nō occurrerit añ versū. videlicet oculi oīm.
vel edēt paupes. vel q̄ p̄ntes nō fuerit ad
versū q̄ post refectō; dī. id ē Confiteant'. vel
Memoriā fecit ⁊c. corripiant'. et satisfaciāt
p̄ oīa ut r̄gula disponit. Qualibet autē ex
causa neglexerit q̄s versū añ refectiōnē. nō
prius ingrediat q̄ compleat b̄ndictio tibi. nec
ingressus resideat nisi annuerit p̄sident. cui
supplicādo se p̄senter. sile faciat q̄ nō fuerit
p̄ns ad b̄ndictō; q̄ dat ad bibēs. ⁊ postea
venerit. Præterea qui ad illā ordē p̄ns nō

fuēit que cuilibet hore p̄mitti solet. nō tēp-
tet intrare prius q̄m versus finiat. ⁊ gl̄a p̄
versū. in hijs hōis in quibz gl̄a subiūgit.
S̄ nec vllus vnq̄m chorū ingredi vel exire p̄-
sumat dū duētus p̄cūbit aut inclinat. siue
ad gl̄a. siue ad orōem. v̄l alias quauis ex
causa. p̄ter q̄m sub silēcio misse fratribz p̄cū-
bentibz sup formas. sed q̄ tūc ingredit̄ re-
maneat in stallō vacanti postrem⁹ oim. vel
ante formā. ne forte alios inq̄tet̄ donec
duētus erigat̄. tūc si alior ei locus debeat̄
illū petat. **N**ecessē h̄ns p̄ quīs necessitate
exire de choro dū imbi op⁹ dei pagit̄. siue
eciā de caplo. collacōe. mādato. refectōe.
ā quolibet actu cōuētuali. rēp̄sentet se ei q̄
prior ē in duētū. ⁊ inclinacōe p̄missa licentiā
postulet abeūdi. manu exit⁹ sui cām breuif
vt potēt̄ insinuādo. **C**ū q̄s p̄ ope nature
exire voluēt̄. nō aliud q̄m p̄fūde inclinacōis
signū facē s̄sueuit. egress⁹ v̄eo. expedita sue
necessitatis causa. r̄gredi nō moret̄. **E**xcipi
tur abbas q̄ nulli⁹ requisita licēcia dū volue-
rit libē exire potēt̄. nec p̄ tardo satisfaciāt
oc̄cū salua venia quā more alior petē d̄z.
s̄lt̄ prior in abbatis absēcia. ⁊ si q̄n ip̄e ab-
bas. seu eciā illo absēte prior chor⁹ exeūdo

cuiq̄ fratrū ānuerit vt se sequat. nō habet
ille frat' ab alio quoq̄ exeūdi licēciā postu
lare. secus si vocef a quoq̄ foris existente.
Sacrista etiā si qd̄ p̄ misterio officij sui bre
uiter foris expedire habeat. absq; speciali
licēcia exire potēit. mox reūsur? **Cū** q̄s in
gredi. ā egredi chorū voluerit. si eo ad huc
existēte in motu inchoef gla. ā aliqd̄ h̄moi
ad qd̄ duētus iclmat ā genua flectit. ille i
eo q̄ dephensus loco fuēit se cōformare sa
taget duētui. **¶** si quis de choro vno ad
aliū trāserit. circa mediū vtriusq; chori hu
miliet se v̄sus altare modice icl mādo. Ab
bate intrāte vel exeunte chorū. exurgat et
modice iclmet ab oib; qd̄ nulli alteri ibidē
nisi eiusdē vel maioris dignitatis fuēit. id ē
alius abbas p̄latus vel ep̄s fieri cōsuevit.

**Qualiter satisfaciāt q̄ cantādo
vel legēdo fallūtur. C. xij.**

Qum h̄j qui cātando vel legēdo
in ope dei fallunt mox se huili
ando corā oib; p̄ errore suo sa
tisfacē debeāt s̄m regulā. talis
in satisfaciēdo p̄ om̄issis p̄ tpe negligēcijs.
vel erratib; q̄ solēt multū esse distiles ha
beat discrecio. vt videlicet is q̄ in nota solū

et sillaba. vel verbo. seu alias in puis. aut
vix pceptibilib; leuiter fallitur. sola manu
terrā tāgendo satisfaciāt. Qui v̄o mani-
festi? errat et graui? .q̄a videlic; imptimēs
aliq̄d in orōne. vel officio suo incipit ā p-
sequit. aliosue in errorē ducit. vel certe sua
negligēcia notabilis erroris causa extitit.
pstratus in eo loco quo stat ante se super
terrā. aut formā petat veniā. solus autē. ā
cū socio legēs aut cantās si errauerit. non
prius veniā petat q̄ legere ā cātare cessa-
uerit. Supradicto mō satisfaciāt etiā h̄ij q̄
fallūtur in caplo. in mādato. in collacōe.
aut alias vbilibet in duentu. excepto q̄ in
pcessionib; incedēdo nemo veniā petat. ⁊
mīstri diuinorū ac sacerdos sacris induti.
si error vel negligēcia eis cōtigerit etiā no-
tabilis. non aliter ad p̄sens q̄ sola manu
cōtingēdo terrā satisfaciāt. p̄terq̄ in alta-
ris officio. qui tñ omēs postmodū oportu-
no tpe petita venia. seu facta pclamacōe
de cōmisso errore vel negligēcia si maior
fuerit. condigne satisfacere debent. lector
tñ mensē vel collacōis si legēdo fallit. vel
crebro nō p̄pterea etiā emēdatus lectione
m̄crupta descēdere debet. et humiliādō se

corā oib; veniā petē. neq; etiā lectōe fini-
ta. nisi frequēs ā grauis et notabil̄ fuerit
error ei? q̄ audiētes merito scād alizer. vel
si neglecto codice uentū retardauerit. q̄a
p̄ hīs ⁊ sibi; toto corpe in terrā p̄stratus
tpe oportūo veniā petē. ⁊ satisfacē debet.

De postulāte miā in caplo. et
de reuerēcia exhibenda extra-
neis caplm ā cōgregacionē ex-
quis causa igrediētib;. C. xiiij.

Si q̄s fratrū necesse habeat pro
qualibet causa miā; petē in ca-
pitulo. pri? debet de h̄ auisare
eū q̄ caplo p̄sident. q̄tūs p̄cogni-
ta causa ille p̄uideat ne forte ihonestā seu
indiscretā facē petitionē tēptet. **C**asus v̄eo
p̄ quib; coīter miā imbi postulari cōsuevit
sūt h̄ij. si q̄s p̄ senectutis debilitate. v̄l alia
infirmīate. vel quavis impotēcia iunctū
sibi on? vel officiū implē. vel si i ope dei ā
etiā manuū cōmunē laborē cū duētū porta-
re nō sufficiat. si interi q̄ opus dei pagif
cū ceteris stādo psallere. ā pfūdas iclma-
ciones facē. vel certe oīno uentū sequi nō
posset. si lauci? ā crebrius refici indigeat. si
p̄ qualibet causa vel necessitate tā puata

q̄m̄ p̄p̄inquoꝝ. id ē parentū. fratꝝ ā sorozū
v̄uēciū ad huc. seu etiā defunctorꝝ salute
ozōes. ā fratris in penitēcia publica existiē-
tis absolucō; fieri desiderat. p̄ h̄ijs ⁊ s̄ilibz
veniēs i capl̄m cū p̄sidēs de ordie iusserit
loq̄. surgēs i loco iudicij veniā petat toto
coꝝpe solo p̄strat. ⁊ si habeat se de negli-
gēcia aliq̄ p̄clamaē. h̄ p̄mū faciat. de q̄ ex-
pedit? repetat veniā. ⁊ int̄rogat? a p̄sidēte
q̄d petat. respōd̄ eat. peto m̄iam. ⁊ c̄tinuo
ad iussū p̄sidētis erect? exponat cām sine
necessitatē suā. huili aut̄ peticōi p̄sidēs fa-
uorabilē ānuere d̄. inq̄ntū expedire vi-
derit. iurta necessitatis exigēciā petēti gra-
ciā iparciēdo. **O**zōes etiā fieri si peciēit in-
stituēdo. siue coiter. siue p̄uati. put̄ p̄sone.
negocij. t̄pisue exposcit qualitas. p̄ aīa t̄n̄
defūcti p̄ris. m̄ris. fr̄is. sororis. cuilibet sa-
cerdoti missa. singul? v̄eo alijs septena cū le-
tania iniūgi potēit. **N**emo recuperata sanita-
te de q̄cūq; infirmitate p̄ qua segregatus
exierat a suētū. eidē suētū se iūgē p̄su-
mat. nisi pri? in capl̄o veniā petat de negli-
gēcijs seu culpis h̄m̄oi segregacōis tēpore
p̄peratis. nec t̄n̄ hoc sine scitu ⁊ voluntate
fiat p̄lati. **S**i de quolibet mōsterio q̄d nō

fuerit nre reformatōnis atigerit rotulā cū
breuib; ad aliqd ex nris mōsterijs deferri.
suscipiat nūcius. ⁊ caritative hospitiū more
tractet. fiatq; defunctorū recōmēdacio in
caplo. ⁊ ordinet p eis missa. vñctualit aut
pūnati put tps oportuitas pmiserit dicē-
da cū officio sūero. **O**bsuandū ē etiā q
si ep̄s. abbas. siue p̄lat⁹ alius. canoice vel
mōstice institucōis aliqn caplm infuerit. as-
surgētes ei oēs inclinēt cū ante eos fiserit.
eoq; iuxta decenciā sue dignitatis locato. si
cōfratnitatis ā orōis bñficiū petierit. oib;
assurgētib; ei ccedat. **E**t petat sibi p̄sides
ab eo partē bñficij sui. et cū morat⁹ fuerit
qñtū p̄sidenti placuerit. eū deduci faciat p
priorē ā p aliū ex seniorib; frīb; ad domū
hospitiū. **S**i si monach⁹ vel clericus vel etiā
laic⁹ simplex fuerit. nō ei assurgat nec cū
intrauēit nec cū eius ānuif peticōi. s̄ soli⁹
capitis iclmacōe sedēdo ei honor exhibe-
atur. ⁊ a qlibet potēit ad hospitiū deduci.

De capitulo tractatū. C. xv.

Quociēs aliqua p̄cipua. id ē mag-
na. ardua. ⁊ difficilia agenda
sūt in mōsterio. tota cgregacio
duocet sonitu cāpane illius vi-

delicet cū qua ad introitū capli culpaz ex
more pulsari solet. sub ea tñ differēcia. vt
p caplo tractuū duo fiāt signa. pro caplo
vero cotidiano vnū tñ. **I**git hñoi tracta-
tib; oēs de agregacōe frēs pfelli mssint.
siue i sacris. siue in minorib; dūtaxat sint
ordib; constituti. nisi forsan aliqs p suis de-
mētis est; ab abbate suspēs; . & oib; coad-
unatis. pmo pponat abbas cām ppt quā
fecit frēs duocae. deide mtrōget singulos
singillatī. mtrōgati aut qd̄ s̄m recte rōis iu-
diciū dictāte cōsciēcia ipis expedire visū fu-
erit. id libera voce eloquant. cū omī tñ hu-
militatis s̄biectōe. ita vt nemo opionē suā
pcaat. ā temē defendē p̄sumat. s̄ arbitrio
abbatis penit; reliquat. qui qd̄ quisq; de-
derit cōsiliū libēter audiat. & postea cū se-
niorib; tñ fratrib; secreto. q̄s vtili;. quisue
iutili; cōsiliū dederit subtilit; & acute discer-
nat. & tūc qd̄ meli; iudicauerit satagat ad
implē. in electōne tñ noui abbatis. ali; est
mod; p̄cedēdi supius descript;. **N**ouēt tñ
ip̄e abbas casus i quib; ap̄lica dictāte cō-
stitucōe. nil absq; toci; cōuētus. ā maioris
ptis eiusdē ei facē licitū est. **I**nsup caueāt
vniūsi q̄ sc̄tatib; caplarib; p tpe m̄fuerit

ne secreta capituli foris quouis modo. di-
recte vel indirecte reuelēt hys qui nō hnt
interesse. & qui facere temere presūpserit.
deinceps a capitulo suspēdend⁹ erit. aut
alias arbitrio abbatis digna animaduēr-
sione puniēdus

De sigillo abbatis ⁊ cōuēt⁹. C. xvi

Abbas sigillū habeat q̄ in cōcer-
nētib⁹ officiū suū. seu rōe digni-
tatis abbatia sibi forte cōmis-
sis caus⁹ utat. In negocijs autē
et caus⁹ cōuentū p̄ncipaliter cōcernētib⁹ solo
sigillo suo uti nō debet absq; cōuēt⁹ scitu ⁊
volūtate. q̄n̄q̄mo. si q̄ in talib⁹ lre de con-
sensu cōuentus cōficiēde et dande sint. si tñ
res est aliq̄tenus pōderosa. sigillo cōuentus
muniat siml et abbatis. sigillū abbatis in
ip̄ius relinquat custodia. Sigillū vero cō-
uētus in cista. à capsā cōmuni seruet recon-
ditū. nō min⁹ tribus distinctis et a se diffe-
rentibus obfirmāda seris. Ad quas seran-
das vel referādas. vnā abbas. aliā prior.
et terciā aliq; ex seniorib⁹ de cōi abbatis
et cōuentus cōsensu custodiāt clauēs. & si qñ
forte aliquis p̄dictorū triū necessarie aper-
cioni. à clausure ciste huiusmodi quolibet

accidēte casu psonaliter intesse nequēit. nō
reliqs duobz. Ētercio. id ē alteri fratri de
uētū fideli clauis absentis ꝓmittat. ita vt
in ip̄a apcōne ā clausura ad min⁹ tres sint
p̄ntes. ⁊ singuli singulas obseruēt clauēs.
Eadē v̄o custodia ā sibi oīno. ꝓuari vo-
lum⁹ ꝓuilegia. ꝓciosas reliq̄as. ⁊ clenodia
mōsterij. seu etiā pecūias ꝓmptas mōsterij.
q̄ nō fuerit cotidiano vsui necessarie. ꝓser-
tim si fuerit notabilis sūma ⁊ depositū.

Explicit prima distinctio.

Incipit distinctio secūda.

De abbate ⁊ eius officio. C. i.

Abbas debz ꝓmū ⁊ ꝓriū in dex-
tro choro habē locū. ad incho-
andas ⁊ t̄minādas orōes sig-
nū facē. b̄ndictōes legētibz da-
re. ⁊ Te deū laudam⁹ incipe. Euāgeliū ꝓ-
noctnos legē. et inchoare ꝓmnū Te decet
laus. et post euāgeliū laudes incipe. **P̄**
n̄r ad matutias ⁊ vespas cūctis audiētibz
dicē. **I**n oibz festitatibz sūmis maioribz et
mioribz q̄ ad missā. ⁊ oēs horas quibz ꝓns
fuerit i ecclia. **I**n d̄nica autē palmar. in ce-
na d̄ni. ⁊ in parasceue. ac i b̄ndictōe noui-
cij. necnō in ꝓmeōracōe oīm aiay. et ꝓncia

defūcti fratris. aut cari. quo ad missam et
horā q̄ illi p̄mittit. **I**n vigilijs v̄eo natita-
tis dñi. pasche. et p̄thecostes. q̄ ad missā.
et p̄prime p̄cedentē. necnō om̄es subsequētes
horas. ebdomad arij officiū facē si p̄ns fu-
erit. **E**t dū cātauerit missā. post finē illi? si
dñica fuerit b̄ndicit lecturo p̄ ebdomad ā
ad mensam. exeūti tñ de s̄uicio mense. vel
intrāti b̄ndicē nō solet. nec collcās suffra-
giorū post matutinas ā vespas dicere. **A**d
ip̄m insup spectat. in cena dñi mandatum
tā pauperū q̄m fratrū cum solacio facere.
In purificacōne beate marie candelas. in
capite ieiunij cineres. in palmis ramos. in
sabbato pasche ignem. sed ⁊ in dicta cena
dñi panē et vinū ubi talis fuerit cōsuetu-
do. insup habitū nouicioꝝ. ip̄osq; nouici-
os b̄ndicē. ac eorū p̄fessiones recipe. etiā
dūforū ⁊ donatoꝝ. **P**rocessionib; solēnib;
cū cappa ⁊ insignijs p̄missis intesse. s̄mones
i caplo facē. seu faciēdos alteri idoneo in-
iūgere. ifirmoꝝ agēciū i extremis c̄fessiōes
recipe. eosq; absolue. mungē ⁊ coicare. pro
p̄nti defūcto c̄mēdacōis ⁊ sepulture officiū
explere. prioris ⁊ cellerarij officia cū c̄silio
c̄gregacōis ā senioꝝ. penitēcias nichilo in?

leuionis et grauioris culpe in caplo fratribz
miūgē. ⁊ ab eis absolue. **S**itr ⁊ que volueit
pmoue loco aliori ⁊ degradare. etia exi-
mere ab officio aliquo. vel onere regulari.
in caplo faciat. cetera pt foris miūgē ⁊ ab
soluere. **P**ost cōpletoriū aquā bñdictā ex-
euntibz dare. ⁊ cū hospiti bz sedē debet. eis
oēm huānitatē iuxta regule cōstitucōz exhi-
bēdo. **S**oli? abbatis est in mōsterio bñdicē
corpalia. pallas ⁊ cetera altaris vestimēta
et vestes sac'd otales. **H**abit? mōchici noui.
tunice. pellicia ⁊ capucia. **S**oli? nutu abba-
tis. cetēa aut miora etia pōis seu vestiarij
arbitrio. p̄uia licētia abbatis. quociēs ipsi
visū fuerit renouāda distribuant fratribz
Obbuādū nāq; ē qd cū abbas alicui aliqd
denegauerit. ille ab alio id petē vel recipe
nullaten? p̄sumat. **S**i q̄s v̄do a cellerario a
vestiario aliqd petiēt. ⁊ mīme obtinuerit.
Si illd postea a priore postulauēit. videat
ne celet id sibi ab alio negatū. **S**iliter q̄ ab
batē sup re aliq̄ duenerit. pri? sibi a priore
denegata. nequaq̄ omittat eidem abbati
denegacionē sibi semel factā insinuare. q̄
aliter presūpserit. doli reum se esse nouēit.
Abbatē saltē post q̄tuordecim aut plurimoz

dierū absentiā ip̄i⁹ a monasterio ad pp̄ia
redeuntē. fr̄es ei occurrētēs reuerētē ⁊ hu-
militer suscipē solēt. vt quāto ip̄m cōplectā-
tur dilectōis affectu. ex hilari eorū suscepci-
one cōprobet. Ip̄e abbas de statu mōsterij
sui in tēporalib⁹. ad min⁹ semel in āno con-
uētui suo sūmariā debet reddē racionē.

De priore. C. ij.

Ordinādus in priorē cū fuerit in
capitulo ab abbate pnūciat⁹.
mor exiliēs de loco suo. in me-
dio capli se prosternat. iussusq;
surgē ab abbate. indignū et min⁹ idoneū
huic oneri se cōtestās. huiliter supportari ex-
oret. ⁊ si abbas i sentēcia pseuerat. ab ex-
cusacōne vltiori cessare debet. Ad primā
horā dū cōplef. accedēs ad gradū veniam
petat. ⁊ erect⁹ dicat ter hūc versū **D**eus in
adiutoriū meū intēde. a cōuētū totiēs repe-
tendū. Deinde solo prosternat. aut secūdū
tempus stet incliuis. ⁊ legatur ab abbate
bñdictio sup eū sicut est in collectario de-
scripta. quo facto. erigēs se et huiliter incli-
nans exeat si nichil restat decātandū. sin-
aut. intrās in supmo sinistri chori se collo-
cet loco. **U**bicūq; enī cōuētus fuerit in simul

distinctus p choros. ipse primū tenebit locū
in sinistra parte. Absente abbate prior in
omibz eius supplebit vices. excepto q no-
uiciū nō bñdicet. nec cuiusq̄ pfessionē sus-
cipiet. officiales nō mutabit. in aliorē gra-
dum neminē pmouebit neq; degradabit.
nisi p humiliacione ad tēpus. nullū ordina-
re faciet. nullū in graui mittat culpa. aut
inde absoluat. Monachū a claustro nō ei-
ciat. nec ad noniciatū quēpiā recipiat. nisi
iusserit abbas. Confessiones i casibz abbati
reseruatis. alias nō excipiat qm inferi? ex-
pressim? distinctōe tertia. caplo de pfessio-
ne. Locū abbatis in choro nō occupabit.
nec vestes. corporalia. pallas. ⁊ cetera oma-
mēta misterio altaris ⁊ sacro vsui deputa-
ta bñdicet. Si etiā abbas pns fuerit i mo-
nasterio. ⁊ tñ psonalit nō occrat ad opus
dei. ad caplm. ad mādatū. ad refectionē.
ad collacionē. seu quēlibet aliū actū ouen-
tualē. prior exceptis casibz p̄dictis. quātū
p̄nalet ei? supplebit vices. etiā speciali de-
sup iussione nime expectata. Ipe siquidē
ex officio debet esse quasi altera man? ab-
batis. precipue in spūalibz. et eundē iuxta
casuū diuinitatē. nūc quidē adiunare. nūc

vero p̄sus releuaē ip̄ius fret̄ auctoritate
id ē in cōfessionib; audiēdis. cōsolādis tēp-
tatis. cōcordādis discordātib;. dirigēdis
et emēdandis officialib;. et ceteris fratri-
bus. in obseruādis horis quib; reficiendū.
quibusue op̄ dei die noctuq;. ceteriq; ac-
tus regulares pagendi sūt. **I**n scrutādis
in sup̄ cōmodis et lectis fratrum. in visitādis
infirmis. et eorū necessitatib; cōsulēdis. et ge-
neraliter in h̄ijs q̄ quotidiana seu frequēs
fratrum requirit necessitudo. et i quib; ad ip̄m
a fratrib; habet recursus cōcedēdis. nisi tale
qd̄ fuerit. qd̄ p̄ sui magnitudie nō deceat
absq; scitu et licēcia abbatis fieri speciali.
Vnde et eūdi quo velit. et loquēdi p̄ expe-
dicōe officij liberā obtinet facultatē. sic tñ
q̄ portā mōsterij exteriorē absq; licēcia p̄-
uia nō exeat. coq̄ne seu mense scruiiciū fa-
rit ebdomad a sua more ceterorū. silit̄ et
officiū sūmmissarie. nedū in ordine vicis sue
Et etiā in oib; festis medijs ip̄e nichiloīn;
bñdictō; dare solet dirigēdis in via. et de
via regressis. et ad refectionē fratrum supra
cibū quociēs abbas sūmā cātauerit missā.
Ceterū ad utrāq; refectōe;. ad laborē. ad
collacō;. ad mādātū fratrum signū pullare.

hospites si reficere debuerit in suetu loca
re. labore ordiare. et statutis tempore; disci-
plinas fratribus etiam extra capitulum habet
dare. **C**aveat denique prior ne alias consue-
tudines nobis insolitas. et precipue a nostris
cerimonijs palam discordantes. propria aucto-
ritate inducere. aut per alios introductas
defendere presumat. **P**reterea. in presentia ab-
batis prior si tarde venerit ad opus dei.
satisfaciat ante gradum. ut moris est. nec non
exiundi cum necesse habuerit ab opere dei. a
capitulo. a refectore. a collatione. a mandato.
seu quolibet actu conventuali cui interfuerit ab-
bas. etiam si post versum ad refectorem. vel
postquam sederint ad biberes intrauerit refi-
ciendi vel bibendi licentiam requirit. **I**n capi-
tulo et extra ubilibet per commissis et negligē-
tijs suis veniam petet. presente abbate. alias
non. et in eodem capitulo abbate presentem de ne-
gligentijs suis. etiam a fratribus more aliorum
poterit proclamari. **I**pe singulis annis tempore quo
abbas generaliter de statu monasterij sui ra-
tionem fecerit. publice in capitulo absolutionem
ab officio petere debet. et abbas cum consilio
fratrum timencium deum facere quod secundum deum

iudicauerit expedire.

De superiore. C. iij.

Superior si habeatur in cōgre-
gacōne quociēs prior egres-
sus fuēit de monasterio. ei?
expleat vices in hīs q̄ regu-
lariter occurrūt agēda. seu
eciā casualiter. si differri nō debeant. seu
omīno nō possint. In quo autē redit? prio-
ris ueniēter respectari potest nichil agat.
dando vel disponēdo. p̄cipue in magnis
absq; superioris iussione speciali. sed si prior
in infirmitate fuēit. pro arbitrio abbatis
vel cōsilio ipius prioris si defuerit abbas
se agat. Simaūt. alias prior in mōsterio p̄
qualibet necessitate detētus. ad opus dei
seu quēlibet actū uētualē occurrē neglexe-
rit seu tardauēit. ipse superior in hac parte
tantū ei? suppleat vices. In ceteris autē ad
officiū prioris spectantib; nichil agat. nec
loquatur. nec loquēdi licēciam cuiq; cōce-
dat. nisi de illius a abbatis iussione spe-
ciali. nusq̄m mutabit suū locum. nisi q̄ ad
utramq; refectiōē. et ad biberes. ac in ca-
pitulo. in loco sedebit prioris. si defuēit tā
abbas q̄m prior.

De magistro nouicioꝝ. C. iij.

Magister nouicioꝝ eos qui de seculo ad conuersionē ueniūt. introducē debz in capitulū. die quo abbas vel prior inserit. p̄monendo eos qualiter se ibidē gerere debeāt. et cū tonsurari debuerint seu uestiri habitu nouicio adesse. et necessaria disponē. ipsosq; nouicios ordinem suū docere. ⁊ diligēter instruere de indinacōibus. de incesso. de statu ⁊ omni gestu suo. quaten⁹ studeāt mores cōponē. et in om̄ibus signū huilitatis ostēdere. p̄latis et fratribz cōgruā ruerenciā exhibere. mores seculares in melius mutare. ⁊ cōmissa mala sepius cōfitendo deflere. carnales concupiscēcias reprimē. p̄p̄iam uolūtatem p̄pter bonū obediencie mortificare. humiliora queq; et uiliora. ⁊ quoslibet labores. etiam graues libenter amplecti. de forensibz. seu etiā negocijs monasterij priuatim seu publice se nō intromittē. sed solī deo uiuere. cellam ⁊ quietē amare. lectōni sacre ⁊ meditacōi iuxta cōmunē monasterij ritum studiose insistere. et ita passim que ad institutionē nostrā. et uerā religionem

pertinet discendo. animū ad spirituale p-
fectū cum magistri sui cōsilio et erudicione
assuefacere ⁊ cōponere. **N**ō debent nouicij
colloquijs aliorū aut operib; vltro se in-
gerere. sed omib; honorem deferēdo. vix
audeāt aliqd corā alijs pferre. ad intro-
gata vero cū verecūdia et timore huiliter
et paucis discāt verbis respōdere. **M**agis-
ter eoz suscipe hab; cōfessiones. cui tēpta-
ciones et secreta cordis sui cōfidēter apire
debēt. nec quicq; habere qd ei aut abbati
vel priori velint esse occultū. **I**pse insup ma-
gister eoz cotidianā cōsolationē si qd min?
vel ampli? qm oportet egerit. frequēter cō-
siderare. ac secreto amonere. ⁊ ad veniam
petendā huiliare. ac corripere vt oportet.
Caplm nichilomin? eis si plures sint fre-
quēcius tenere debet. ac instrue ipos. qua-
ten? de offensis inuicē se clamēt. ⁊ clamati
veniā petāt. ordinēq; tenere ⁊ negligēcias
pcauere assuecāt. **N**ecessaria quātū pua-
let ipis debet pcurare. ⁊ diē quo tonsura-
ti fuerint. ⁊ vestiti habitu nouicio annota-
tum habere. **R**egula quoq; p distincta tē-
poris interualla ipsis ter ex integro capi-

tulariter lecta pro vice qualibet pro venia
petenda eos p̄monere. et auisare etiā de-
super p̄sidentē. p̄pter interrogacionē facien-
dam ab eisdem nouicijs. b̄ndicendis seu
professuris astare. et pro ipsis qui legere
nescierint laicis professiones legere et ad
crucem imprimendā incaustum et calamū.
aquamq; benedictā. et cucullam. ceteraq;
• necessaria ibidē parata habere Nouicios
ad petendū vel osculandū fratres p̄ cho-
ros circūducere. ad exuendū et induendū
se adiunare. et qualiter se habere. quidue
agere debeant etiā post actum dirigere.
Nō enī prius censeant ab ei? magist̄io ab-
soluti. q̄m abbas eos duxerit noīatim ab-
soluēdos. **I**nsuper licet ei loqui cum cōmis-
sis sibi pro eorū instructione locis et horis
cōpetentib?. sed non libere in p̄sencia ab-
batis vel prioris. seu etiā dū cōuentus si-
lencium seruat.

De cellerario. Caplm. v.

Cellerarius eo modo quo prior
ordinat et absoluitur. hic vni-
uersorū externorū strennue curā
gerē debet. **S**i magnū aliquid
aut preter cōsuetudinē agendū occurrat.

abbatis aut prioris in abbatis absentia
requirat consiliū. absq; cuius licencia grande
aliqđ nec agere presumat nec donare. **Cel-**
lerari? debet singulis quibusq; obediēcia.
rūis in commissis sibi officijs necessaria pecu-
rare. ne hospites. infirmī. paupes. seu infā-
tes negligātur. ⁊ ne fratres in constituta de-
fraudētur annona. ā in ea precipiēda nimia
morā sustineāt puidere. **Nichil** eorū que ex
tradiciōe regule eius incūbunt officio negli-
gendū ducat. nisi forsā abbas de quibus-
dam duxerit aliter ordinādū. **Pro** ipsius
enī abbatis volūate. omnimodis se agere
debz. **Benign?** et mansuet? sit ad oēs ac im-
piofis iussionibz. ⁊ duris. ac pteruis incla-
macōibz. officialiū ā fratrz neminē pturbet
ac inquietet. **Loqui** potēt rōne officij gñali-
ter cū familia. hospitibz. et fratribz laicis.
hōis ⁊ locis cōpetētibz. **Cū** monachis vō
excepto solacio suo absq; licencia speciali
nō loquat. nisi breuiter occurrēte casū ne-
cessitatis. dū nō habuerit in p̄mpto priorē
pro licēcia petenda. **Si** qđ de frugibz terre
aut fructibz. vel aialibz venūdandū fue-
rit. situ ⁊ volūate abbatis vendē. ac ad
communē seu etiā priuatū cuiuslibet vsū. ā

alias necessaria emere. et vniuersa diligē-
ter describere ac in anno toties quociēs ab-
bati visū fuerit in p̄sencia seniorū quos ad
hoc abbas vocauerit fidelē cōputacionē
facere debet. **I**p̄e foras monasteriū p̄not-
tare nō debet absq; scitu et licencia abba-
tis. seu prioris i absentia abbatis. nisi for-
san casū acciderit ante exitū eius nō p̄uiso
Si quis fuēit cellerario in solaciū deputa-
tus. ille cellerario absente eius suppleat vi-
ces in om̄ib; in quib; nō fuerit p̄hibitus.
et eam quā cellerariū. interim habeat lo-
quēdi licenciā. **C**ellerario vero p̄sente. ni-
chil agat nisi iussū. nec loquat. nisi in quā-
tū miūcti operis requirit necessitas. nec in
oportādis onerib; diuētualib; sit exemptū.
nisi forsā aliud abbati visū fuēit expedire
Cellerariū quūvis exēplo marthe cuius suscepit
officiū circa multa sollicitari et turbari ne-
cesse habeat. nō t̄n debet se p̄sūs a diuētū
alienaē. a silēciū et quietē celle penitū abicē
et abhorre. s̄ potius quāntū sinit oportuitas.
necessarijs expeditis. ad op̄ dei et diuētū.
sed et ad cellā quā ad tutissimū et quietissimū
portus sinū reuertat. ut legēdo. orādo. medi-
tādo. turbulētos animi sui motus ex cura

et disposicōe exteriorū surgētes sedari possit. et spiritalibz solacionibz refrigerari. **¶** Si in hīs negligēs. aut p̄digus. vel otu-
mar inuētus fuerit. sepiusqz corrept⁹. emē-
dare noluerit. subrogato in loco eius me-
liore. ad celle p̄tinus custodiā reuocet. vt
suā solliciti⁹ salutē valeat opari. ip̄e nichil-
omin⁹ eodē tpe ⁊ modo quo prior. absolu-
cionē petere sit astrictus.

De cantore ⁊ succētoze. C. vi.

Cantor stadi locū debet habē in
choro dextro. succētor vero i si-
nistro. ⁊ vnusqz in choro suo
frēs ad viuaciter ⁊ acorditē cā-
tandū excitare. ac vt frēs ordiate stent. ā
sedeāt ad libros. ne i imponēdis āt̄ipho-
nis. seu decātandis respōsorijs breuibz. et
respōsorioꝝ versibz. ⁊ vsiculis. i lectōibz reci-
tādis. ⁊ cetēis h̄m̄oi negligēcia ot̄igat. sol-
licite p̄uidē. **¶** Uterqz eoz i vice ebdomadis
sue post versū **De⁹** in adiutoriū meū ⁊c. ad
noctnos icipiēdos. debz incipe versū **Dñe**
labia mea apies **Inuitatoriū. p̄mū psalmū**
p̄mi ⁊ sedi noctni. ⁊ cātica terci⁹ noctni. ad
laudes primū psalmū. scilic⁹ sexagesimū. ⁊
qui post illum imediate decātand⁹ est cū

antiphona vel alia. psalmodiā q̄ ad pri-
mā. terciā. sextā. nonā. ⁊ opletoriū. ⁊ primū
nichilomin⁹ psalmū ad vespas semp in eb-
domada sua. **Q**uādo aut psalmodia ves-
peralis. aut utriusq; nocturni. id est pri-
mū vel secūdi. cū pluribus agitur antiphon-
nis. primo psalmo ab eo cui⁹ fuerit ebdo-
mada inchoato ut p̄fertur. reliquos alter-
natim uterq; videlicet eorū sup antiphonis
in choro suo intonatis imponēt. sicut fiet
in officio defunctorū q̄ dicit in tono, **I**lle
quoq; cui⁹ est ebdomada pro tēpore idē
officiū defunctorū q̄ indirectū dicit semp
imponit. **S**icut ⁊ psalmodiā officij sacre
marie quo ad oēs horas. ymnos omniū
horarū. Kyrieleyson quocūq; modo decā-
tandū fuerit. omnia cantica de euāgelio.
omnia respōsoria magna. necnō respōsorio-
rū et iuitatorij repetitōnes. antiphonas p̄
psalmos. ac antiphonas omeōrationū. et
suffragiorū. in caplo psalmū de pfūdis. et
ad utrāq; refectō; b̄ndicite. post ifectionē
versū **C**ōfiteant. aut fm tps **M**emoriā. et
psalmū miserē indirectū. **U**nica p̄ p̄mas qui
cūq; ⁊ antiphonas ad asp̄sionē. ad missas
insup ōuetuales **I**ntroit⁹ cū versib; ⁊ gla

et repetitōes. Respōsoria siue gradualia.
Alia. Tract⁹ et seq̄cias. **Offertoriū.** Sanct⁹
cū versibz. agn⁹ dei ter. ⁊ coionem incipe.
nemō ad glā in excels. et ad credo i vnū.
post sac̄dotē. ⁊ in terra. ⁊ patrē oipotentē
subiūgē debet. **Excepto** q̄ si vice succētōris
cecidit festū summū maius. ⁊ sūmū min⁹.
officiū cātorie p oīa deuoluet ad cātozem
p̄ncipalē i ip̄o die festi icipiēdo a p̄mis vel
peris. sicut q̄ ad oēs horas in quibz abbas
eciā alijs diebz vel festis min⁹ p̄ncipalibz
officiaē. seu festis indut⁹ ornamētis intesse
sueunt. cātor p̄ncipal⁹ officii cātorie exple
bit. eciā si ebdomad a fuerit i vice succētō-
ris. **Ipe** q̄ cātor p̄ncipal⁹ debz abbati an-
tiphonā quā iceptur⁹ est p tpe insinuare.
libros i ecclesia. ⁊ ad p̄cessiones put opus
fuerit distribuē. eosqz corrigē. **Ea** q̄ in tabu-
la notāda sūt tēpestiue signare. ⁊ diligent⁹
obseruare ne ordinē p̄tat. **Si** q̄s i tabula
postq̄ visa fuerit mutauēit. h̄ ip̄is q̄s im-
mutauit tēpestiue insinuet. eū q̄ solus aliqd
actur⁹ ē solo v̄bo vel signo potēit p̄monē.
Qui i viā dirigunt. ⁊ infirmatoriū igrediū-
tur. si quid habēt officij. priori aut cātori
suggerant. ⁊ taliter p̄uideat ne p̄pter eoz

absenciā negligēcia dmittat. **A**d ipm tñ cāto
rē spectat absēciū. seu deficiēciū p tpe vices
in hys q̄ illi specialit̄ facē debuerit supplē. ā
supplēdas alijs iniūgē. p̄cessiones ordiare.
z faciēda mibi disponē. tpare z d̄mēsurare
cantū z psalmodiā. ac errātes dirigē. libros
eciā mense nisi qñ se prior itromiserit q̄ legi
debeat demōstrāe. Pro coib; libris. ānpho-
narijs. ḡd alib; lectōnarijs. collectario. z de
q̄bz ad refectō; z collacō; leges. p̄t cāto; ad
quālib; officinā. cellā ā locū ubi eos esse cre-
didēt itrare z tollē. si nemo fuēt p̄ns. Sin-
aūt nō p̄sumat introire. s̄ foris stās. siḡficet
sibi dari librū q̄ requirit. ā certe signo man?
licēcia petita ab hys q̄ introfūt. itroeat ip̄e
et tollat. **C**odices q̄s singuli fr̄s sibi elege-
runt p̄ studio i capite q̄dragesimē in caplo ad
nutū p̄sidentis fr̄ib; distribue. **A**d coicandū
vl̄ mūgēndū ifirmū. z sepeliēdū mortuū. q̄s
aquā. q̄s thuribulū. crucēue. ā cetera deferre
debeat disponē. diē tricesimū defūcti fr̄is a
seq̄ti die sepulture ei; d̄putare. m̄tirologio
nomē ei; iscribere. et ad d̄meōrādū in caplo
lectorē āmonē. **B**reuiā p̄ ip̄is defūctis m̄ttē-
da scribere. z ab alijs ad nos missa i caplo
recitare. ā recitād a lectori assignare debet.

Notandū aut. q̄ si ante finē ɔpletorij de
fūctus obierit. in breuib; pro eo mittēdis
p̄ns. si vero post finē ɔpletorij. sequēs de-
signabit dies. Cantor ⁊ succētor caueāt se
ab ope dei absentare. p̄serti ille cui? est eb-
domada. q̄d tñ si qñ aliqua necessitate cō-
tigerit. alius idone? in eodē choro substi-
tutus a priore expleat vices eius.

De sacrista. C. viij.

Sacrista ordimat? ab abbate. ac-
ceptis clavib;. oīa q̄ in ecclesia
hūt v̄l sacristia sacro deputata
cultui. id est libros. calices. reli-
quias. denodia. ⁊ vestes sacerdotales. ac
cetera ip̄aramēta. seu q̄libet ad suū officiū
p̄tinētia. sub custodia recipe. et breui āno-
tare debet. q̄d breue ip̄e obseruet. ⁊ aliud
breue sile abbati tradat. vt sciat de quib;
rōnē reddē debet cū opus fuerit. Sacrista
omīa q̄ sub sua custodia tenent. cū magna
diligēcia obseruare debet. ⁊ frēq̄ter respicē-
ne q̄d forte. vel desit. vel corruptō; aliq̄m
straxerit. si qua etiā in vestimētis. ā cetēis
ad misterij ecclie p̄tinētib; scissa v̄l strita.
ā quolib; alio mō ip̄arāda fuerit. deb; vt
cici? reparent? curare. oīaq; nitida ⁊ mūda

obſuare. ⁊ imunda queq; cici? abluī facē.
et ne vnq̄ ſacra veſtimēta poſtq̄ iuetera-
uerint ad alios vſus extra ſacrū miſteriū
ſiſſerant diligēter cauē. ⁊ cū aliqd̄ eoz cō-
buſſerit. cineres ī loco ſacro reponē. **C**orpo-
ralia de puriſſimo et mūdīſſimo lino ꝑ-
rari oportet. ⁊ ī capſul. vel in ſaccul mūdīs
diligēter ꝑplicata ꝑponē. **Q**uociēs aut̄ ab-
luēda ſūt corporalia ⁊ lithēola quib; calices
et digiti ſac̄dotis poſt coionē tergunſ. in
vaſe ad h̄ ſpecialit̄ deputato. ſepatim ꝑ-
ſacriſta ꝑ ſe abluat. ꝑmā eoz lauaturā in
piſcinā. ceteras nichilomin? in locū mundū
effundē. **C**orporalia ꝑa ſic abluata poſtq̄
fuerit aliquātulū ſiccata. rursū intinguat
ꝑſperſioni ſcē de optima farina. ⁊ tūc ple-
ne ſiccant. et cū emiſperio vitreo poliant.
ſubſtrato eis ꝑāno mūdo. **A**d hui? etiā offi-
ciū ꝑinet vinū ⁊ panes ꝑ ſacrificio. necnō
oleū ⁊ cerā ad lūaria ecclie. cū aliqd̄ hoz
defecēit a cellerario req̄rē. **C**ereos ſeu etiā
cādelas de ſepo quociēs opus fuēit ꝑ ſe ⁊
ꝑ alios facē et ſcās dueniēti loco custo-
di-
re. ⁊ eride quib; ⁊ q̄n opus ē miſtraē. **P**ru-
nas q; ad incenſū quociēs necelle fuēit. et
in hieme ad calefaciēdas man? celebrāciū

et mistroy. ceteraq; p misterio altaris req-
sita pcurare. cappā. baculū et cerēa isignia
abbati dū hijs uti debuēit exhibē. cāde-
lās. cineres. ramos. ⁊ ignē. ad bñdicendū
dieb; statutis in p̄sbiterio s̄ueient' aptare.
ip̄asq; cādelas ⁊ ramos post bñdictōez cū
suo solacio oib; distribuē. ramos finito of-
ficio colligē ⁊ rebuaē. ⁊ cādelas p? offerē-
dā de manu abbatis suscipe **I**n vinctōe in-
firmi stupas ad tergēdū. aquā. pelui. ter-
soriū. cerēaq; necētia pcurae. ⁊ ad locū vnc-
tionis deferre. ⁊ p? vinctōez ifirmi stupas
aburē. necnō ablucōz digitoz sac̄dotis cū
cinerib; ad piscinā picē. **O**ñicis q; ad bñ-
dicendū sal ⁊ aquā deferre in ecclhā. et p?
mīstā salmare cū sale ad ifectoriū referre.
Ip̄e debet etiā aquā ⁊ tersoria mūda pro
ablucōe ⁊ tersiōe manuū sac̄dotū ⁊ mistro-
rū in d̄inis om̄i tpe puidē. ampullas ⁊ oīa
vasa misterij sacri sepi? abluē. purgare lā-
pades. cāpanas iungē. oratoriū fratrū cre-
bro. ecclhā v̄eo. cappellas. claustrū instātib;
p̄cipuis festitatib; ⁊ alias cū necesse vidēit
cū solacio suo scobaē. **A**d ip̄m insup spectat
tpe ad diuinū agēdū officiū die noctuq;
custodire. ⁊ horologiū tpare. suscitare frēs

signū premittē horis. et omnes pulsus ordi-
nare. Si qñ ad matutinas multo tardi⁹
solito pulsauerit. indicabit priori. ut p bre-
uitate t̄pis officiū acceleraē faciat. ip̄e aut̄
culpā suā inde p̄lamet. Demūq; ostia ec-
clesie firmare claudē. ⁊ apire ⁊ fueris horis
Sed ⁊ post qntā feriā ebdomade palmarū
oleū sacrū. ⁊ sūpto antiq̄ pcurare. Solacio
aut̄ q̄ officij sui onera spartiri possit. ut af
optuno tpe. ā eciā ⁊rimuo. put abbas vel
prior p̄specta necessitate duxēit puidēdū.

De armario. Caplm. viij.

Armari⁹ omnes mōsterij libros ad
dīmū officiū nō spectātes i cus-
todia sua habeat. q̄s eciā p̄rijs
noib; ā titulis singillatī anno
tatos habē deb; ac sepi⁹ recēfire. ne forisā
distrahant̄ ⁊ ne i eis aliqd. vel timea. vel
alia q̄lib; corruptela infectū sit vl̄ exesū di-
ligēter ⁊ sideraē. Abbas q; oēs libros q̄ s̄b
sua suant̄ custodia s̄l̄iter breui ānotatos
habeat. ut de oib; racō; exigē. ā dare sciat
cū fuēit op⁹. Armari⁹ siḡre d; libros cū ex̄
mōsteriū q̄busuis accomodant̄. pign⁹ vel
cirographū r̄cipiēdo ⁊ custodiēdo. nisi cū
nō necesse fuēit visū abbati Ip̄e sabbato i

ebdomada q̄dragefime scribit codices in
crastino sequēti distribuēdos int̄ fr̄es put
eos singuli sibi elegerit. eis quibz eatenus
vsi fuerāt reportatis. atqz ad loca sua re-
positis. nisi forsan aliqui ex eis alijs foret
distribuēdi. Sequēti v̄eo die. id ē dñica q̄-
dragefime eisdē electos codices in caplm̄
deferat. qui ⁊ ibidē eo scriptionē de illis
factā recitāte. ad iussionē p̄sidentis put fu-
erint electi. p̄ man⁹ cātoris fr̄ibz distribuā-
tur. Ipe armari⁹ ad armariū clauē teneat.
et nemo alius nisi abbas vel prior. vel ali⁹
pauci quibz certa cōsideracōe cōcesserit ab-

De vestiario. C. ix.

Bas.

Monach⁹ vestiari⁹ loqui p̄t cū su-
toribz. Sartoribz. pellificibz. ⁊ tex-
toribz tm̄ in officinis eoz. ⁊ ubi
vestes iponunt. pro utilitate ⁊
expedicōe officij. alias aut̄ cū alijs nō lo-
quat̄ nisi breuissime cū se casus talis obtu-
lerit q̄ nō possit solo nutu vel signo expe-
diri. nec se absētet a d̄inis. ā a cōuetu absqz
abbatis vel prioris licēcia speciali. Ad ip̄m
p̄tinet. de vestimētis ⁊ indumētis. ⁊ p̄anis
lanceis ⁊ lineis. pellicibz. calciamētis fratrū.
eciā laicorū. ip̄ozqz necnō hospitū. ifirmoz.

necnō mercēnarioꝝ lectisternijs. mensalibꝫ.
mappulis. manutergijs. ⁊ tersorijs p māda
to fratru. hospitūqꝫ ⁊ paupm. de corrigijs
eciā. cultellis. graphijs. tabul. incausto. ca-
lamis. ⁊ calamaribꝫ. vel icausterijs. ⁊ ceteris
hmōi pcurādis sollicitudinē gerē. et q̄ sub
eiꝫ sūt custodia ne putrefiāt corrūpanf. ā
a vermibꝫ. aut a timeis ledanf p̄seruare. ac
sepiꝫ respicē et excutē. necnō p̄m facultatē
mōsterij singulis quibusqꝫ q̄ opus sūt eis
mistrare. **F**loccos aut̄ seu cucullas. tunicas
et pellicia noua. ac q̄libet maiora p̄ciosa.
sine abbatis scitu ⁊ volūtate speciali nemi
dare p̄sumat. cetera v̄eo m̄iora. rōnabiliter
petētibꝫ distribuē p̄t. p̄uia licēcia abbatis.
q̄ciēs ip̄i abbati visū fuēit r̄nouād a. **C**auē
at aut̄ vnusqꝫqꝫ. ne supflua req̄rat. ⁊ q̄s p
necessitate excessū fuēit diligēter custodiat.
Si q̄s aut̄ ita negligēs fuerit vt rem suā p-
didērit. ā an̄ tps ānichilauēit. ā stentꝫ esse
noluerit de eo q̄s ei traditū fuēit. r̄mittat
ad abbatē. sine cuiꝫ speciali p̄missione. nec
illd. nec aliud accipiet. **A**mmonitos siq̄dē
esse volumꝫ vniūsos. nullo mō decere mo-
nachū vestimentū aliq̄s p̄ vilitate respue.
nisi manifesta incōmoditas aliud petē co-

gat. qđ tamē nisi resignata volūtate hu-
milter facere p̄sumat. Neq; etiā debēt fra-
tres inter se vestes commutare. ā alter alteri
vestē. ā rem sibi concessam absq; superioris li-
cencia dare. **V**estiarij t̄pa quib; vestes la-
uāde sūt obseruet. ⁊ curet ne vel mūda su-
p̄flue lauent. aut imūda diuici negligant
Sufficiat ad duos mēses p̄ p̄mē semel. et
p̄ estatē p̄ singulos menses vel circa. tūni-
cas inferiores. id ē camisias ex consuetudine
lauare. superiores vero rarissime lauentur.
Caldaria ⁊ vasa ad locionē necessaria. in
ip̄ius. ā infirmarij sint custodia. et qñ ge-
neralē voluerit facē locionē. p̄paratis ne-
cessarijs. fratrib; tēpestiue p̄curet insinua-
re p̄ signaturā in tabula. vt h̄ij q̄ imūda
habuerit sportēt. ⁊ tandē ip̄e vestiarij co-
assūptis sibi aliquib; in solaciū fratrib; q̄s
ad hoc opus sibi necessarios iudicauerit.
locionē p̄ficiat **A**d exsiccādū cū lote fuerit
res h̄mōi. ita suspēdāt. vt nō oim̄ t̄nsūciū
oculis pateāt. ⁊ exsiccatis eis req̄rat vnus
quisq; qđ ad se nouerit p̄tinē. **S**i q̄s autē
femoraliū. mitraz. ā p̄aniculoz. crebriori lo-
cione opus habuerit. ea ip̄se sibi abluat.
rasure ḡn̄alis. aut alio t̄pe oportenti.

De infirmario. C. r.

Infirmariū p̄cipue misericordē esse decet ⁊
opacientē. q̄ quotidie quociēs opus fuerit
infirmos visitare debet. ⁊ ea q̄ cuiq; opus
esse p̄sperēt. de coquina. à cellario p̄cura-
re ⁊ s̄m possibilitatē suā ⁊ mōsterij solliciti⁹
p̄parare. Qui tñ ⁊ ipi s̄m r̄gulā nr̄am. ne su-
p̄flua petēdo. à forte m̄murādo. seruiētes
sibi stristēt diligēter amonent̄ attēdere. ut
videlicet meōres sint arrepti p̄positi. et ut
sani a sanis. ita ⁊ egrotos ab egrotis secu-
larib; debē cogitent discrepare. **O**m̄ino tñ
caueat. ne infirmi a s̄uitonib; v̄l ab alijs
negligant̄. **I**nfirmario p̄ utilitate ⁊ neces-
sitate ifirmoz cū ipis ⁊ alijs loqui p̄missū
ē. s̄ caueat ne hac abutaf̄ p̄missiōe. q̄a ⁊ si
p̄ solacōe oīno ifirmoz et i lectul̄ c̄tinuo
decūbēciū nullo tpe loqui p̄hibeat. illis tñ
tpib; quib; s̄mū nos obf̄uare ouenit silē-
ciū. cū eis dē sobri⁹. cū cetēis vero quib; pri-
or̄ hoc nō iudicauerit esse necessariū h̄ijs
horis penit⁹ loqui nō p̄sumat. p̄cipue ne-
cessitatis casū excepto. **I**p̄e infirmis ut ex-
pedici⁹ horas suas dicē possint. de libris
p̄uidē hab; ⁊ cū necesse fuerit corā eis ho-
ras seu eciam lectionē sac̄rā legere. libros

vero quos p̄pterea de ecclesia vel armario
tulerit. illic tēpestiue referat. **I**nfirmarius
p̄ infirmis quociēs desiderāt. in capitulo
veniā petere. ⁊ eos oracōibz fratrū d̄men-
dare. oracōes etiā si que illic actis ḡnālit̄
iniūgunt. vel si quid in ip̄os aliq̄n procla-
metur. eis insinuare debet. **S**i plures in in-
firmatorio fuerit infirmi d̄medentes. ⁊ an-
te se omnia parata habētes. ministrare sibi
mutuo potuerit. p̄gat ad opus dei. vel ad
d̄uentū infirmari. si vnus tm̄ fuerit. et ille
hoc desideret. remaneat secū. **Q**uociēs enī
necessitas exigit vnus infirmi vel pluriū.
absentare se poterit ab ope dei vel d̄uētū.
cū scitu tm̄ prioris. si sp̄aciū habuēit h̄ illi in-
sinuādi. coq̄nā. cellariū. ⁊ cetēas officinas.
vbi ⁊ q̄n exigit necessitas infirmoz. intrare
valet. **I**nfirmoz debz excutē ⁊ mūdare in-
dumēta. ip̄is cū indiguerit pedes lauaē. ⁊
balneū cū scitu prioris p̄parare. ne in d̄fes-
sione d̄muione. seu extrema vnctione negli-
gantur solliciti. p̄uide. tēpestiue nūcian-
do abbati vel priori cū ingrauescere cepit
languoz. **C**ū iam d̄muicare vel inungi de-
buerit. locū disponere. ⁊ necessaria p̄cura
re v̄l p̄parae. **C**ū signa exiit alicui infirma

pspererit. tabulam crebris ictibz ferire. & si
nox fuerit. i claustro lumē accendē. corp?
defūcti cū hīs cū quibz iusserit prior si ne-
cesse fuēit mūdāē & vestire. ac i feretrū col-
locare. ipm qz feretrū de fossa reportare &
custodire. Ad ipm etiā ptinet. ifirmos cum
in aliquo offēderit amonē vel corripe. & si
nō emēd auerit. pōi indicare. Postq̄ etiā
itellexāt nō esse necesse aliq̄ eoz diuci? in
ifirmaria rmanē. indicabit abbati vel pi-
ori. in cui? discretōne reliquit. si āpliori ad-
huc huānitate & recreacōe idigeat vel nō.
Ipe etiā infirmari? vasa p balneo. vel mi-
nucōne fratrū necessaria s̄buare. & mūdā
oportunis tpibz exponē solet. Qñ aut ifir-
mi nō fuerit p quibz eū oporteat occupa-
ri. ordinē suū sicut ali? claustralis teneat.

De portario. Caplm. xi.

Portari? cōstituat de monachis.
ā fratribz laicis. benign? & affa-
bilis. aliasqz qualificatus scdm
disposicōz r̄gule inq̄tū fieri p̄t
Hic habē debz māsiōnē circa portā. ibiqz
p horaz diuilitate. legat. opef & oret. s̄me-
dat & bibat & repauset. Cū aut pmissa au-
diēda vel intēssendo capto. p infirmitate

minucōe. vñ q̄lib; occrēte casu idē discesserit.
ille interi custodiā gerat. q̄ ei ī solaciū fuēit
deputat? **P**ortario sumope obſuādū ē. ne
adueniētes deforis q̄libet mō stristet. **I**git̄
cū hospes pulsauerit. respōso deo grās. fe-
neſtrā porte apiat. ⁊ p̄miſſo b̄ndicite. q̄s sit.
ā q̄d velit. huilic̄ ab eo req̄rat. ⁊ cū eū r̄cipi-
endū itellexēit. apta porta. m̄f̄ ianuā flexis
parū poblicib; suscipiat. **D**eide faciēs eū in
porta. ā alio loco adueniēti expectaē. trāſcat
nūciādo eū abbati vel priori. rediēsq; moy
postq̄ nūciauēit eū. īformet qualit̄ in suscep-
tōne se gerē debeat. cui vlteri? absq; licēcia
nō loquat̄ nisi discedēti. **T**ūc etenī cū egredi
voluēit. huiliet se ad eū sile sic ad ingressū
fecēat. **S**i ad portā venerit armigeri. ā ta-
les p̄ q̄s molestia īferri timeat mōſterio. ext̄
mōſteriū demorari faciat. donec ab abbate
q̄d de eis agendū sit agnoscat. **E**t si introi-
tum petēs adeo sit not? vel familiaris. vt
nec inūciari. nec ibidē demorari deceat. in-
trare. ⁊ q̄ voluēit ire p̄mittat quolib; tpe. **H**ys
aut̄ q̄ sero ex q̄ porta sp̄ēali clausura claudi-
tur. ⁊ mane p̄usq̄ tal clausura apit̄ veniūt.
nō facile aperiat̄. nec etiā ad exēūdū alicui
de h̄is q̄ int? sūt nisi certa ⁊ maifesta p̄rog

nita cā **A**d portā nemo sine spēali ⁊ euīdēti
cā. cū toti⁹ uent⁹ noticia clauē habeat. **A**d
officiū portarij p̄tinet elemosinas mēdicā-
tibz erogāē. vñ ⁊ reliq̄as de r̄fectōne frat̄ū
et hospitiū ⁊ coq̄na colligē d̄z. et distribuere

De hospitalario. C. xij. Upetētibz.

Hospitalari⁹ eligat vn⁹ ex mōchis
ā fr̄ibz laicis fidel. moribz ⁊ disci-
plina m̄q̄ntū fieri p̄t erudit⁹. q̄ sup-
uenientes hospites deuote susci-
piēs. ⁊ oibz honorē agruū ipendēs. maxime
ēligios⁹ ⁊ duotis. sciat singul⁹ p̄t religio eri-
git morē gerē et deferre obseq̄ū. **I**p̄e sollertē
p̄uideat. ut loc⁹ sp̄ sit mūd⁹. ⁊ decētē o-
p̄sit⁹. tū ille in q̄ reficē. quā i q̄ dormire debu-
erint hospites. **S**ub ei⁹ custodia ⁊ cura sint
uniūsa p̄ suscepōe ⁊ decēti p̄ttacōe hospitiū
req̄sita. **I**p̄e loq̄ p̄t cū om̄ibz hospiti-
bz. ⁊ ubi necesse fuēit i mōsterio. extra uēo mīme. **A**d
ip̄m p̄tinet q̄d vel q̄n cōmedāt. quō vel ubi
singl̄i iaceāt hospites p̄uidē. ad r̄fectōz eis
seruire. mādatū p̄ se vel p̄ aliū ip̄parare. ⁊ eo
parato. hora o-
petēti. id ē regularit̄ post cō-
pletoriū in ecclesia decātatū. eos q̄ mādatū
facturi sunt uocare **A**llosqz. maxime autē
abbatē. eundo vel redeūdo p̄ire cū lumie si

noꝝ fueit. ⁊ ad faciēdū mādatū si op⁹ fue-
rit adiuuaē. hospitū etiā ifirmoꝝ tā pau-
perū q̄ alioꝝ si fuerint. sollicitā curā gerē.
Si postq̄ mōchi fuerit i lectis mādatū fie-
ri oporteat. cū cellerario faciat. aut seruito-
re laico. si aliū fratṛē habē nequerit. ⁊ nec
abbas cū hospite fuerit vel prior. In cena
dñi. paupes lauādos i claustrū adducē. ⁊
vt ordinate sedeant. ⁊ ad locionē discal-
ciādo se iparent debet āmonē.

De sacdote ⁊ mistris ebdomadarijs. c. xij.
Hebdomadariū sacdote spectat oēs ichoare horas tā regula-
res quā de brā ūgie. Ipe i eis dē
hous capla legit. ⁊ collcās. ex-
cepta illa collcā q̄ in noctibz. xij. lconū p⁹
euāgeliū recitat. collcās nichiloim⁹ dicit oīm
ameōrationū ⁊ suffragioꝝ. atq; officij de-
fūctoꝝ. Collcis pncipalibz horaz tā regula-
riū q̄ brē marie p̄mittit dñs vobiscū. Cre-
m⁹. p⁹ earūdē declonē ipetēs dñs vobiscū.
et subiūgēs i fine oīm eaz bñdicam⁹ dño.
p̄terq̄ i laudibz ⁊ vespis regularis officij. in
q̄bz ebdomadari⁹ imitatorij dicit bñdicā⁹.
nisi forsā aliq̄ casu hmōi hore dicent⁹ in di-
rectū. q̄a tūc sic in alijs ita in istis hous a

Sacerdote dicat. **N**otādū autē qd ipse sacerdos
ebdomadari. omni tpe ad p̄mā. t̄ciā. septā.
nonā. ⁊ oplet. priuatis v̄o dieb; etiā ad
noctnū officij r̄gularis. finē d̄nice orōis sc;
Et ne nos. añ collcās dic. nō aut i vespis ⁊
laudib;. nisi ipse foret p̄sides. q̄a tunc totū
p̄ nē legit. **C**ollcās aut i vespis ⁊ laudib;
et salutacō; p̄cedentē ⁊ s̄bsequētē nō p̄ ac-
centū s̄ plane p̄nūciat. p̄trahēdo modice
penultimā sillabā añ singlas pausas ⁊ in
fine collcāz. s̄lt̄ facit in collectis ad missā
quētuāle. **I**n cetēis aut horis r̄gularib;. di-
cit oīa p̄ accentū **C**ollectā p̄ q̄cūq;. ad in-
star collcāz horaz canoicaz mior̄ dic. nisi
qd p̄mittit vsū añ d̄ns vobiscū **C**ōmēōracō-
nū v̄o ⁊ suffragioz collcās. nō p̄mittit d̄ns
vob;. s̄ finita añ ipse dicit versū p̄ accētum.
deinde plane. orem;. ultimā t̄n si pl̄es sint
collcē extēsa. reliq̄s v̄o abbreviata oclone
fiminādo. p̄ oclusionē t̄n vltime dicit d̄ns
vobiscū et b̄ndicam; p̄ accētū. **C**ollcās aut
legit i directū vsq; ad finē. qui i accētū cir-
cūflexū fmiat. **C**ollcās insup officij defūc-
toz q̄n in tono decātant. eodē mō legit sic
i horis canoicis mior̄ib;. excepto qd postq̄
dixerit finale d̄nice orōis. añ collcās seq̄t

usus. et iterata solita salutatio post collec-
tas. loco benedicimus. subiungit. Requiescat in
pace. **Q**uidem sicut facit quoniam dicitur in directum.
Observandum tamen quod quoniam homini officium dicitur in tono
cum tribus collectionibus. ipse collecte ad iuicem stimu-
ant cum una collectione. et solum in fine singularum
accetual. ita ut tamen tres fiat accetus usque
ad conclusionem. quam solito modo duplici terminat
accentu. **E**bdomadari. dominicis diebus sal-
benedicat et aqua submissa voce. aspergitque in
choro. et inferiori ecclesia. postea dicit collec-
tam permittendo ei versum. **E**stede nobis etc. Dominus
vobiscum. et oremus. per accentum. et claudit sim-
pliciter per ipsum dominum n. **Q**ui officium ebdomada-
rie peregerit. in prima sequenti ebdomada cum
due missae duetuales fuerit. primam ipse can-
tabit. nisi ipsa pertineat ad officium abbatis
vel prioris. **D**onica post laudes. exeunt de
officio coque. et ingrediendi ad ipsum. ac post
missam lectori mense. cibum nichilominus et potum ad
utramque refectorem ipse benedicat. et per refectorem
ipse legit usus. secundum formam in collectario de-
scriptam. **C**ollatas autem benedictionum sunitorum. et
lectionis. simpliciter claudit. collectione extracta. per-
mittendo eis usum. et dominus vobiscum. oremus. **I**n
capitulo insuper usus et orationes cum ceteris dicit.

iurta modū in supioribz expressū. Notādū
vō q̄ i diebz p̄oris officio specialit̄ depu-
tatis. cessat penitus officiū ebdomadarij.
silt̄ cessat i ascriptis abbati. p̄ter q̄ in offi-
cio b̄tē marie. ⁊ defūctor. si hoz aliqd̄ di-
cat. necnō in caplo dici s̄suetis. i omeōra-
cōibz. et suffragijs p̄ matutias ⁊ vespas.
Insup ⁊ i b̄ndictōibz egrediētis ⁊ igrediē-
tis ad misteriiū mēse. nec nō salis ⁊ aque p̄
asp̄siōe si d̄nica fuēit. q̄ ebdomadarij offi-
cio resuans. **Q**uod si q̄n alias ebdomadarij
p̄pter id̄isposicōz a qualibz ex causa a ce-
lebracōe absteineat. is q̄ p̄ eo missā cantat.
s̄p̄ b̄ndicat̄ cibū ad r̄fectionē. ⁊ postea agit
solito more gr̄az actōez. b̄ndicit nichilo in?
si d̄nica fuēit leūro p̄ ebdomadā ad men-
sam. necnō sal ⁊ aquā. atqz asp̄sionē facit
In ceteris aut̄ ebdomadarij si p̄ns fuerit
officiabit p̄ seip̄m. **E**bdomadarij vō absen-
tis seu deficiētis vices gerē solet sac̄dos q̄
immediate stat sub eo. **Q**uod si nullū sub se ha-
bet. et aliquē supra se habuerit. ille faciat.
et si p̄les ibi fuerit. prior inter eos. sin aut̄ i
choro illo aliq̄ sacerdos nō fuerit. prior or-
dinis illi i alio choro vices ebdomadarij
sup̄lebit. nisi aliquē specialit̄ loco suo sub

rogauerit. **¶** Si q̄s officiū suū neglexerit im-
plere p̄ totā ebdomadā. siue p̄ maiorē ptē
illi? ei imputet q̄ absentis interī suppleuerit
vicē. ⁊ ille postmodū ruerit? p̄ aliā officia-
bit ebdomadā. **¶** Et idē regularit̄ obseruet in
cetēis officijs q̄ a fr̄ib; ebdomadaria vicis-
situdīe pagūf. nisi a p̄ore. vel ex licēcia ei?
ali? specialit̄ subrogat. **¶** Ministri q; altaris.
id ē dyacon? ⁊ subdyacon?. cū p̄ vnā eb-
domadā ad sūmā missā mīstrauerit. in se-
quēti ebdomada cū due misse fuerit decā-
tāde. ad p̄mā mīstrae teneant. ⁊ si ad illā
vn? tm̄ necēri? sit. diacon? mīsteriū expleat.

¶ De ebdomad iuitatorij. **C. xiiij.**

Ad ebdomadariū iuitatorij spec-
tat imponē antiphonā siue alla
ad cātica terci? noctni. ad psal-
modiā. matutē p̄me. terci. sexte. ⁊
none. omī tpe āni. ⁊ qn̄ psalmodia vespāl
siue p̄mī ⁊ sc̄di noctni cū alla pagif. illd̄ ad
ip̄m ptinet ichoare. **¶** Cib; nichiloīn? dñicis
dieb; quib; eadē psalmodia vespāl cū añ
cātaf. eandē ip̄e iponit. **¶** Psalmū q; venite
exultem?. cū cātand? ē i tono. **¶** In sup ⁊ res-
pōsoria breuia i vespis ⁊ laudib;. ac i offi-
cio noctno. ⁊ qn̄ cātāf in vespis ⁊ laudib;

respōsoriū mai⁹. etiā versū illi⁹ ipse cātabit.
videlic; i ferijs ⁊ simplicib; festis vel dñi-
cis sol⁹. in sūmis vōo ⁊ duplicib; cū socio.
illo videlic; q̄ ebdomadari⁹ fuit prime añ
eū. q̄ si ille ā ipse defuēit. absentis vicē im-
plebit is q̄ imediate sub eo stat. si inferiorē
nō habuēit. supior imediat⁹ faciat. Si vōo
officiū hmōi aliq̄ casu deuoluit ad illum q̄
adiutor p̄ncipalis i eodē esse debuēit. aut
ppter aliud incūbēs sibi officii ā ipedimē-
tū ipm exple. ā in eo alteri adiutoriū p̄stae
omode nequerit. succedat loco ei⁹ alius a
pte inferiori. vel si ibidē null⁹ fuēit a pte su-
piori prim⁹. lectionē insup breuē in officio
noctnali ebdomadari⁹ iuitatorij legit sp.
nisi qñ subseqs respōsoriū ante grad⁹ de-
cātandū fuēit. id ē scda. tertia vel q̄rta fe-
ria pasche. p̄thecostes. quib; dieb; alius a
cātoze p̄monit⁹. lectionē recitabit. q̄ten⁹ ipse
ebdomadari⁹ eo expedicio: sit ad respon-
soriū decātandū vt p̄ferf. Obsuandū vōo.
q̄ si in solēnitatibus abbati ascriptis. of-
ficiū iuitatorij ordinarie fuēit in choro
prioris. ad chorū abbatis transfertur. in
hjs duntaxat que in officio regulari soli-
tarie sunt dicenda vel imponēda. ad eum

videlicet q̄ p̄terita ebdomada ip̄m officiū
gessit. Notandū etiā q̄ ubi nouicij fuerint
saltē p̄les. tales dicē p̄mittunt in om̄i offi-
cio. vsus. necnō ī officio btē marie etiā ve-
nite. r̄nsonia breuia. l̄cōnes ⁊ vsus resp̄ōso-
rioz. s̄ltē lectōes ⁊ vsus r̄nsonioz officij de-
fūctoz. **I**nsup ⁊ b̄ndicam⁹ d̄no in vesp̄is ⁊
laudib⁹ officij r̄gularis sol⁹ ā cū socio iuxta
p̄scriptas t̄pm differēcias. **I**nter q̄s etiā iā
p̄felli. Ē nondū a disciplia magistri absolu-
ti stantes añ formas d̄nuari p̄nt. ita t̄n. ut
absente ebdomadario īferiore. nec alio añ
formā in latē illo existēte. oīa fiāt p̄ ebdo-
madariū sup̄iore. **S**iliter fiat si nulli fuerit
nouicij aut alij ante formas.

De ebdomadario seruitore
coquine. Cap̄lm. xv.

Dñico die. dicto b̄ndicam⁹ post
p̄ncipalē collectā in laudib⁹ r̄-
gularis officij. mox s̄uitoz egre-
diēs. accedat ad ḡdus p̄sbiteij
ibidē p̄strat⁹ veniā petēdo. ⁊ erect⁹ ter di-
cat versū **B**ñdcūs es d̄ne. p̄ accentū. quē p̄
singulas vices quētus eadē voce r̄ndeat.
et continuo sacerdos subsequat versū. d̄ns
vobiscū. ⁊ oremus. et collectā. iuxta formā

collectarij. ⁊ interī q̄ hec legunt. dūct⁹ stet
versa facie ad altare. suscipiēs aut bñdic-
tionē stet incūus. q̄ bñdictōne finita se eri-
gat. ⁊ iterū inclinās. r̄uertat ad locū suū. q̄
mor sequat ingrediēs. ⁊ p̄missa venia. ter
suū versū dicat. scz. Ds ī adiutoriū meū in-
tēde. ⁊ fiat r̄peticio illi. ac s̄biūgat vsus ⁊
colleā ritu p̄misso ī oib; suato. **F**inita aut
bñdictōne. eciā iste reuertat in locū suū si
aliud restitit ad cātandū. si aut chor ex-
eat. ⁊ extūc sollicit⁹ sit nichil eoz negligē-
do q̄ ei⁹ incūbūt officio. vbi necesse fuerit.
coq̄nā ingrediēs agat qd̄ necessariū vide-
rit. ā agendū esse dixerit is q̄ mihi ad so-
laciū s̄uitoris p̄ tye ab abbate deputat⁹
est. Ad utrāq; refectionē mēsas p̄paret. ex-
pādēs desūp ex more mēsale ⁊ mapulas.
ac supponēs cultellos. incissorā. salmaria.
roclearia. ciphos. siue cātros. ⁊ panes. iux-
ta numerū fratrū reficē debenciū. aquam
ad bibendū. seu ad limphandū ad utrāq;
refectionē et ad biberes in locis vbi vinū
fratrib; mīstrari consueuit. et in lauatorio
ad man⁹ abluēdas. **A**d mandatū quoq;
calidā aquā pcuret. cibos mēsis inferat. ⁊
potū infūd at. icipiēs a p̄sidēte. ⁊ deinde a

1008 10
priorē p^o p̄sidentē. siue ille fuerit in dexte-
ra pte siue i sinistra. ⁊ cū illā p ordinē ad-
mistrat. i mensā. i pte alia sibi admistret
Et si duo fuerit mistri. vn^o a p̄sidentē. ali^o a
priorē p^o illū icipiat. ⁊ q^o a priorē ⁊ post p̄-
sidentē incepit lat^o suū. ali^o v̄o aliud p or-
dinē admistret. ita vt latus utrūq; sibi ex-
pediat. ⁊ idē in remouēdis scutellis. seu va-
sis. rit^o et ordo obfuet. **S**; notādū q^o is q^o
p̄sidentē admistrat. id solū qd ei apponēdū
est deferre debet vtraq; manu. cetēis verd
admistrādo. duas seu etiā interdū tres in-
siml^o deferre scutellas licebit. i remouēdis
aut vasis p̄nt sp̄ plura deportari. Si duo
sederit i p̄ncipali mēsa. ⁊ duo fuerit mistri.
illi p̄ter mcedētes. vn^o vni. alter alteri p̄si-
denciū qd habē debuerit admistrēt. Sim-
autē plures in eadē mēsa accubuerit. iā a
quolib; fuitore duas licebit deferri scutel-
las. duob; apponēdas icipiēdo a medijs
silitur fieri p̄t si vn^o tm̄ mistri fuerit. Egres-
surus de misterio. Deb; sabbato mūdicias
facē. lauādo scilic; p̄anos. vasa. ⁊ v̄silia
ad suū misteriu p̄tinēcia. ⁊ scobādo etiā re-
fectoriū **I**ngressur^o v̄o. dormitoriū. capito-
liū. ⁊ locū necessariū scobare d; **E**gressur^o.

q̄; vasa misterij sui. id ē pelues. cuppas ⁊ vī
ceolos. ⁊ cetēa hmōi cellerario. ā cui illoꝝ
ex omīssione abbatis incūbit custodia. re-
liqua v̄eo vtēsilia misterij sui oīa mūda. in
tegro numēo. ingressuro signet. **¶** Si aliq̄
sua negligēcia distracta. ā s̄fracta fuerit.
in caplo veniā petēdo. et suā s̄fitēdo cul-
pā. s̄digne satisficiat. **M**ister toci? misterij
sui officiū id ut? scapulari expleat. quociēs
opus hab; solacio. petat a priore. et ille ei
prouideat **J**uniores tñ seu nouicij ⁊ clerici
nondū habituati si sint ī mōsterio. req̄siti
ab eo adinuāē debēt. seu etiā cū necesse vi-
derint se ingerē iussione mīme expectata.
Si fuitor aliqua necessitate coact? officiū
suū s̄plē nequerit. ali? ei? rogatu. ā p̄oris
iussu p̄ eo fuiat. et mixtū sumat. eadē du-
rāte necessitate. **P**riūcipal̄ tñ. dñica exiens
bñdictō; accipiat. nisi forsan in ifirmitoniū
introierit. aut fuerit absens a mōsterio. q̄a
tūc accipiet ille q̄ pro eo cōpleuit.

**De ebdomadarijs ad mādatū
hospitū. C. xvi.**

Quo ex ordie fratres p̄ ebdoma-
das singlas deputent ad faci-
endū ex more supuēturis hospi

tib; mādarum **E**t sp̄ dñico die intrēt noui.
ita ut si dñica. ā q̄libet alio die ebdoma-
de sue affuerit lanādi hospites i mōstēio.
ip̄i ebdomadarij p̄? p̄pletoū fcō eis sig-
no ab hospitulario. moy induētes se scapu-
laria sequant̄ hospitalariū. et veniētes ad
hospites. deponāt capucia. senior eoz ab-
luat pedes. iunior tergat ⁊ osculet̄. **S**maūt
abbatē vel priorē cū hospiti; sedentē in-
uenerit. ille lauet ip̄is coopantib;. tergēti-
bus atq; necēria admistrātib;. **D**einde qui
misteriū fecerūt. abluāt man; suas. ⁊ flexis
genib; ⁊ p̄positis decēter ante se manib;.
incipiat senior eozū versū **S**uscepim; deus
mīsc̄diam tuā. ceteris respōdentib;. **I**n me-
dio tēpli tui. **P**ostea erigētes se inclinēt. et
relicto ibidē abbate si affuerit aut priorē.
alij recedant nichil dicētes.

De ebdomadario Icore mēse. c. xvij.
ense lector futurus. dōnico die
post summā missā accedēs ad
gradus presbiterij. et facta ibi-
dem profunda inclinacōne. di-
cat tercio hunc versū **D**omine labia mea
aperies integre. a conuentu vice qualibet
repetendum et lecta sup̄ eum bñdictione.

put i collectario habet exarata. denno in
dimās. r̄deat ad locū suū. **Q** si ille b̄ndic-
tionē petē neglexit. ali? p̄ eo versū dicat.
et b̄ndictōez accipiat. **E** tñ ip̄e legat si p̄ns
sit. p̄ neglecta b̄ndictōe i caplo veniā pe-
tens. **I**p̄e si qdē lector. ab eo q̄ se in h̄ offi-
cio p̄cessit. vbi ille dimiserit si otinuāda sit
talis materia. alioqn a p̄ore vel c̄atore qd
legendū sit significari sibi petat. **I**n sumēdo
myrtū. r̄fectō; fratrū p̄ueire studeat. libros
ex quib; legē debuerit tēpestiue ad ānalo-
giū disponat. ⁊ de ouenēti p̄ncipio p̄uis?
sit. **C**ū b̄ndictio dat sup̄ cibū accedēs i me-
diū. sup̄lex b̄ndictō; petat. vsus ad p̄sidē-
tem. qua accepta. ascendat ad ānalogiū
mor̄ cūctis residētib; legē incipiēs. **Q**ualit̄
aut̄ lcōnes ibidē intitulaē. ā otinuādo qd
inceptū ē titulū r̄citare debeat. caplo xx. in
ordiario req̄rat. ⁊ i legēdo modū ⁊ formā
in accētuario n̄ro. q̄ in singulis mōsterijs
n̄ris habēi volum? descriptos. diligētē ob-
seruare studeat. **N**emo aut̄ lectorē signo ā
verbo emēdare p̄sumat nisi p̄sidēs p̄ tpe.
vel si ali? q̄s iuss? fuēit ab abbate. **L**ector
aut̄ int̄ legendū aurē accomodet ei q̄ emē-
dare habet. vt si qñ eū emēdaueit itelligē

possit. et cū intellexēit. huiliter se corrigat. et si
nō intelligit emēdantē. reicipiat. et h̄ toties
faciat. q̄ciēs ille signū dedēit. **I**n seq̄ti eb
domada ad collatōz legat. modū ueniētē
legēdi obſuare ſatagat. nō nimīū extollē-
do. nec nimīū ſubrahēdo uocē. et q̄ciēs necē
h̄z r̄spiret. mediocrit̄ t̄n. **A**udito ſigno ut le-
gere deſiſtat. finē facē nō moret. et ſignato
diligēter loco ubi dimiſit. mox deſcendat.
p̄ ebdomadā q̄ciēs ānuēit p̄o: l̄cōi iſtati
ali? p̄ eo legē potēit. qd̄ ſi iſfirm? fuēit. ā in
viā direct? ali? a priore uel cātore loco ſui

Distinctio t̄cia. Et p̄mo de **I**ſtituat.
ſuſceptōe et iſtitucōe nouicioz. **C. i.**

Monach? q̄s fieri uolēs ſi diligēter in
ſtādo pulſauēit. et ſcā ſibi difficiliter
p̄ſeuerauēit. p̄ q̄rtam ā q̄ntā ſui
itroit? diē ducat i caplm. **Q**uo cū fuēit ad
duct?. p̄ſternat ſe ibidē ſup mattā. et intro-
gat? a p̄ſidēte. qd̄ q̄rat. r̄ndeat. miāz dei et
viāz ōfratnitatē. **T**ūc ſurgē iuſſ? a p̄ſidēte.
p̄ponat ei aſpitas ordis et toti? obſuācie
n̄re. ut ſciat q̄libz habeat ſbdi iſtitutis uel
p̄ceptis. q̄ ſi a p̄posito ſuo nullo aſteritatis
timore autif. querat ab eo corā om̄ibz. uel
ad partē in h̄is i quibz abbas expedire.

iudicauerit. an ne exierit de ordine aliquo
an ne sit adicōis hūilis. à illegitim⁹. à ali-
cui mulieri fidē spospōderit. si sit astrict⁹
aliq̄ voto. à cuiq̄ obligat⁹ ad ratiocimā. si
occultū à incurabilē habeat morbū. aut in
susceptōe vel exēcūōe ordinū paciā impedi-
mētū. **P**remissoꝝ enī quedā si repianē
in volētibz monochari. p̄sus impediūt. que-
dā vero nō mediocritē difficultāt eoz ad-
missionē. **I**git̄ si interrogat⁹ nichil hoz dixit
in se habē. fueritq; scolasticālibz expecter
imbut⁹. ⁊ tā mature etatis. vt ad sportā-
da onera duēt⁹ iudicet idone⁹. nō erit ei⁹
peticōi assens⁹ exp̄sse denegād⁹. nisi cano-
nicū aliud obsistat. nec tñ certificari debet
adhuc de sua admissiōe. **E**t honeste dimit-
ti a caplo ad maturi⁹ deliberādū. ⁊ p̄bati
ad tps i habitu suo. ⁊ si pseuerauēit insis-
tēs peticōi. solita hūiliacōe etiā p̄uati corā
frībz. post aliq̄ dies cū abbati visū fuēt.
sup susceptōe illi⁹ ad nouiciatū vota fra-
trū req̄rant. **S**imāūt defectū nataliū paci-
entes. siue adoleſcētiōres etate. à sciētia vlt̄
monibz admodū rudes ad ouersionē ve-
nerit. dūmō in eis bone spei p̄sagia relu-
ceāt. admitti potēt. **E**t nō tā facile vt cetēi

quoniam durus perbadi sunt etiam ante transura-
tionem. et habitus nouicioꝝ exhibitoꝝ. ne post-
ea cum confusione maiori et scandalo eos dimitti
oporteat. Turpius enim eicitur qui non admittit
hospes. profecto quia et illis naturalis vicij fo-
mes crebro adheret. et in istis institutis et di-
iudicandis plurimum esse laboris consuevit. **P**ostquam
igitur perhabitis necesse est abbas de consilio
fratrum aliquem ad nouiciatum suscipere voluerit
primo vestiat in secreto iuxta modum nostrum de-
inde veniens in caput superinduat suppellicio.
illic mox se prosternat in terram. **I**nterrogat autem
quod gratum respondeat. misericordiam dei et vestram fraternita-
tem. quod ad iussionem abbatis erectum ipsum ab-
bas difficultates ei ingerendo promoneat de
molestiis et temptacionibus in consuetudine regulari.
in cohibendis propriis voluntatibus. et obedientia
sectanda sibi occurrentis. cum contra districtione
obseruancia regule a professis exigat. qui scire
negligentes et rebelles indicent. et duriora quam-
dam ordis. **E**t desuper amiserit eum. quod liceat
ei ante professionem si velit liberum exire et nobis si
forsam ei displicuerit consuetudo etiam inuitum di-
mittere. **S**i si adhuc imperterritus manens.
responderit se de sola pietate dei fratrumque
oratione confisum. ea putanda divina clemencia accesserit

impleturū. abbas dicat. **D**ñs qui cepit in
te pficiat. dimittēsq; eum amoneat ut cō-
fessus ad coionē se iparet. **E**t sic suscipiat
in choro sub sūma missa. i qua itroducat a
mgro i chorū sub euāgelio seu credo si can-
tes. finitoq; euāgelio seu credo. ascēdat in
psbiteriū. & retro abbatē psterat se pnus
in trā. & cātes añ **V**eni scē spūs. plato flexis
genib; eandē iponente. p? cui? stinuacōe;
p duētū sup formas pcūbentē. sibiūgat ver-
sus & collcās i collectario descriptas. **Q**uib;
finitis erigat. & flexis genib; añ platū ex-
uatur. & reiduat mō & forma i collcārio de-
scriptis. **E**xtūc añ? pbacōis ei? currē inci-
piat. infra q̄ leges ei r̄gula p ordinē ter in
caplo cotidiano iuxta distictō; eiusdē re-
gule caplariter fcā; & acceptatā **E**t p vice
qualibet i pyimo caplo p̄auisat? veniā pe-
tat. abbateq; introgāte qd̄ q̄rat. r̄ndeat.
dei miā; & vrām s̄fratuitatē. iuss? q; surgē.
dicat ei abbas. ecce frat̄ ex regula tibi lcā
audisti legē sub q̄ te militare optet. si ad
huc tibi plac; dic palā. alioqn liber abce-
de. si r̄nderit se cūcta velle obsuare. dicat
psidēs. **D**e? q̄ cepit i te ipē pficiat. at; sub-
iūgat ite & deliberate meli?. q̄ dcō nouici?

inclinādo se. recedat. **N**ouicij amoneatur
gnalē de omibz peccis eciā pante cōfessis
facē cōfessionē abbati. nouicij int̄ se ordies
suos. nec nō vbilibet i duētū sibi deputata
loca obfuer. **H**ijsdē quibz mōchi horis la-
borēt. legāt. psallāt. cōmedāt ⁊ q̄scāt. h̄ij-
dē vestant̄ cibis. ⁊ eisdē pānis iduant̄. ex-
cepto habitu nouicio. q̄ distict⁹ ē a cuculla
monachica. vt infra patebit. nouicio nulla
mittat̄ obediēcia. nec sine causa magna
mittat̄ extra mōsteriū. **O**rdines i nouicia-
tu nō recipiat. nec in iā susceptis ordibz sa-
tris admittret. donec scdm ritū ⁊ cōsuetudi-
nē nrāz diligēter instruct⁹ fuerit. ⁊ cōsenscrit
abbas **V**estes ⁊ res alie q̄s scū detulerit
in mōsteriū nō in sua. s̄ abbatis vel vestia-
rij sint custodia. nec quouis mō distrahā-
tur. donec se plene stabilierit. vt si q̄n ante
p̄fessionē exire cōsenscrit eas recipiat. erit⁹
prius rebus monasterij. ac ab̄asa corona
Quod si ante p̄fessionē aufugerit eciā latēter.
nō est p̄sequēd⁹. postea si penitēcia duct⁹
sponte redierit. facile nō est admittēd⁹. si
tū iterū suscipiat. fugitiuis monachis de-
bitā subire penitēciā nō cogatur.

De p̄fessione nouicioꝝ. C. ij.

Nouici? p omnia pbat? .cū p fiteri
voluēt ⁊ cōsenserit abbas. coica
to cōsilio fratrum. voces in caplm.
et ibidē cū pstrat? mīa; huilit?
petierit. facultas ei ad huc recedēdi si vo-
luerit. a certe sua oīa iuxta rēgulārē tradi-
tionē distribuēdi libera tribuat. ⁊ si pse-
ueret pullans. optat? ei tribuat assensus. ⁊
fcā manuali pmissiōe de obediēcia ⁊ fide-
litate caplo annali. dicat ei q ad sacram
coionē se disponat. ⁊ pfessionē ppa manu
scribat i cedula. cui? dorso silit̄ inscribat
Ego frat. N. pmitto obediēciā caplo an-
nali patrū de obſuācia burſfeldēſi ſbmit-
tēs me ſtatutis ⁊ ſtatuedis eiūsdē. **P**oſtea
ſub euāgelio ſeu credo ſi cāteſ miſſe illi? in
qua ſuſcipiēd? eſt itroducaſa mēſo i choꝝ
ritu ſup pcedēti caplo de inueſtiēdo noui-
cio exarato. finitiſq; collēis cōſuetis erigat
Et ſtās in eodē loco legat alta voce p ac-
centū pfessionē ſuā ſub hac forma. ¶ Ego
frat. N. pmitto ſtabilitatē ⁊ cōſionē morū
meoꝝ ac obediēciā ſm rēgulā ſā bñdī. co-
rā deo ⁊ ſās ei? . ⁊ in h̄ mōſterio qd cōſtruc-
tū eſt i honore ſā. vel ſcōꝝ. **N. ⁊. N.** in pñcia
dñi. **N.** abbatis. **Q**ua lēā. ⁊ accepta venia

i eodē loco. moy idē ipse crucē i eadē cedu-
la faciat. Dein accedēs ad dextrū cornu al-
taris. ponēsq; cedulā sup illd. osculat alta-
re. ⁊ sic redit i locū suū itro abbatē. ⁊ moy
incipiēs versū **S**uscipe me dñe ⁊ c. ipm ter
dicat p accētū flexis i terrā genibz. ⁊ duēt
eundē t̄cio ipetat. subiūgēs glāz. p? ultimā
repeticōez. **P**ostea a cātore iponit psalm?
Miserē mei ds. decātand? alinati p vers?
suos ab utroq; choro. cū glā. ad quā non
idimādū ē. sicut nec ad glāz p? suscipe. **I**m
posito v̄eo psalmo p̄dcō. moy nouici? flex-
is poblicibz huiliet se añ abbatē p̄mo. de-
inde añ mīstros. ⁊ d̄sc̄pter añ singlos fr̄es
p ordinē. vtrūq; p̄currēs chor cū mḡro ipm
deducēte. ac sb̄missa voce p se oraē petēs.
q̄ sc̄o reūtat i locū vbi añ erat. ibiq; retro
abbatē se p̄sternēs. Finito aut psalmo ab-
bas d̄susus ad nouiciū dicat versū **S**aluū
fac suū tuū. et alia in collcārio descripta.
Cibz itaq; ibidē exaratis ritu suo partis.
postq; ab oibz nouici? osculat? fuēt. iace-
at p̄strat? sup formā in extremitate alteri?
chori vsq; dū canit agn? di. p̄ter i eleuacōe
venēabil? sac̄mēti. tūc mḡro ei signū dante
surgē debet. ⁊ ad coionē se p̄parāē. **N**ō enī

agruūt cōsecratū. ipō cōsecracōnis die absq;
sacra coione remanē. Abbas vōo statī ve
osulāt? fuerit eū vertēdo se ad quētū di-
cat Dñs vob. ⁊ psequat officiū. Et nōndū
q frēs facies suas habē debēt vsus altare
dū pmissa agūt. excepto q sub añ ⁊ collcis
de spū scō iacēt pstrati sup formas. et dū
cōsecrād? . à iā cōsecrat? circūducit. reducūt
frēs ab altari facies stātes e r̄gione chor?

De l̄cōne regulari. C. iij. Ultra chorū.

Quociēs frīb; legē. laboraēue añ ho
rā r̄fectōis q̄admod̄ r̄gula dispo
nit nō vacat tps. postea expeditis
ncc̄t̄is. l̄cōni. opiq; manuū successiue istare
debēt Igit̄ omī tpe dū bis r̄ficiūt frēs. q̄a
a mane vsq; ad horā pr̄adij dimis cōtinue
occupāt. tps cadēs int̄ nonas ⁊ vs. p̄tī le-
gēdo. p̄tī vōo laborādo expēdat. ita tñ vt
erigēte ncc̄tate. lectio breuiari possit. seu e-
ciā mēdū penit? m̄mitti. Lectio aut̄ r̄gula-
ris. id ē studiū. coīter fit in claustro à loco
capitulari. **U**bi etiā post lectionē si vacat.
prior collacōez habeat cū fratrib; p̄ eoz e-
dificacōne iuxta modū inferi? exp̄mendū
Et si qñ dormicōis tpe frater legē. orare.
meditari. vel aliud quid agere permissus.

fuerit. sic se agat. ut nec voce. nec strepitu
alios inquietet. Que tñ licētia tpe dormitiōis
nō absq; discretiōis examie cuiq; cedat.
Frat plures nō delectet habē codices. s̄ eū
quē a p̄ore dstituto accepit tpe d̄tent. ip̄m
nō sparsim modicū h̄ ⁊ modicū ibi. s̄ cōti-
nuati p̄ ordinē legat. nō tñ phibeat quisq;
p̄ eruditiōe seu edificatiōe sua vel pauca
de codice suo exerce. ā si petat etiā ora-
tionale. ā deuotionale secū retinē p̄iter ei
cedat. **F**rat ad lōnē sedēs religiose se ha-
beat. ⁊ si int̄legēdū capuciū habuēit i ca-
pite. taliter habeat ut possit p̄pendi an vi-
gilet vel dormiat. **O**fficiales quib; p̄curā-
tib; officia sua legē nō vacat lōnis hora.
a circatorib; notari non debēt. nisi forsā
ociosi iueniant et fabulis vacātes. **E**xple-
tis enī officiū sui causis. intendē debēt lec-
tioni quēadmodū et ceteri.

De lōne collationali ⁊ bibē. C. iij.

Collacio de q̄ caplo regule. xliij.
fit mencio. h̄is dieb; quib; bis
reficiūt frēs suat in loco capi-
tulari. ā claustro. vel alio apci-
ori iuxta t̄pis et cuiuslibet mōsterij dispo-
sitiōnē. s̄eliq; vero tpe. id ē in dieb; ieiunij

in refectorio fratrum solita consuetudine fiat.
Sacrista autem finitis vespers. siue officio
mortuorum si dicat diligenter obseruet pulsā-
di horā. ita ut oīa possint tepestiuē expe-
diri. q̄ pulsante. ueniāt fr̄es ī loco ubi ser-
uāda fuerit p̄ tpe collatio. illicq; sedēdo
p̄stolent̄ abbatis vel prioris aduentū. **A**d-
ueniēte uero abbate assurgāt om̄es. ⁊ incli-
nent illi ante q̄s trāsierit. priori aut̄ assur-
gētes nō inclinēt. ⁊ mox q̄ lecturus ē. uersa
facie ad p̄sidentē. huiliet se ad b̄ndictio-
nem. **S**i mandatū fieri debet. primū fiat
et circa finē illi⁹ finito cantu. lector accep-
ta b̄ndictione. legere incipiat. et ibidē lec-
tionē p̄sequēdo perficiat. nisi dies ieiunij
fuēit. tūc enī omnib; lotis. mox exētes or-
dine suo bini ⁊ bini p̄cūtib; iuniorib;.
tendant ad refectoriū illic bibituri. **Q**uo p̄-
ueniētes ordinētur ante mensas. et ita stēt
donec a p̄sidente pulsetur cymbalū. quo
pulsato. resideant. et cōtinuet lectio in ca-
pitulo inchoata. **V**el si talis dies fuerit q̄
lectio fuerit in refectorio inchoāda atq; p̄-
ficienda. mox post tactū cymbali petat̄ et
detur more solito b̄ndictio lectori qui re-
sidentibus cūctis legere incipiat. **A**ntequā

sessum vadant positi sint ciphī siue cantri
ex quib; bibituri sūt. ⁊ dū p̄sidentī placuēit
iā pte aliq̄ lectōis expedita. digito pulsādo
mensā significet sūitori vt infūd at. q̄ moy
veniēs añ p̄sidentē. tenēsq; vtraq; manu
añ pect⁹ vas vnde p̄pimatur? ē bibituris
submissa voce dicat bñdicite. ⁊ p̄sides ea-
dē voce rñdeat. potū suoz ⁊c. faciēs crucē
desup. ⁊ interi lector pausādo sileat. **I**nfu-
so aut potu. qui volūt bibāt. E nemo p̄ue-
niat p̄sidentē. **I**p̄e v̄eō p̄sides sc̄do et t̄cio
signū qd̄ p̄tactū ē faciat ap̄etētib; suatis
intuall vt sc; q̄ necē habuēit itez ⁊ itez bibē
possit. post terciū signū moy ciphī seu cātri
tollant. quib; sublati pulsatoq; a p̄sidentē
breuit̄ c̄p̄balo. fm̄is lectōi imponat. **Q**ui p̄
datā bñdictō; occ̄rerit. veniēs añ p̄sidentē
petat signo man⁹ licēciā bibēdi. q̄ p̄cepta
iūgat alijs ⁊ sit postrem⁹. si tñ ita tēpestine
venēit vt se possit cū suētū p̄iter expedire.
alioqn̄ sed eat segregat⁹ ab alijs. nec ap̄ter
vnū duos ā tres tot⁹ retardet̄ suēt⁹. **Q**ui
ex causa bibēi defuēit. fratrib; egressis in-
trans etiā sine licēcia bibē p̄t. ita tñ vt ad
ap̄letonū occurrē non retardet.

De recollectionib; .C.v.

or ut signū ad quālibet horarū
dñi officij audierit frēs. inter-
misso studio vel labore. cubilis
interioris secretū petāt ⁊ recol-

lectis sensibz deuota meditacōe. orōni p̄pa-
rare aīm studeāt. Qualibet aut̄ die bis. scz
mane ⁊ vespe solito pliri⁹ si p̄miserit hora
meditacōi seu recollectōi imorari debēt. S̄
nō ultra dimīdie hore spaciū mora hmōi
p̄trahat absq; speciali abbatis p̄missiōe.
quē circūspectū ī hys ⁊ alijs oportet esse.
ne vel fortes et feruidos aliqñ bñ facere
vetet. ā infirmis et eque feruidis p̄ indis-
cretā qđ absit indulgenciā se ledendi tri-
buat occasionē. quibz aut̄ seu qualibz pro
tēpore meditacōibz vniuscuiusq; anim⁹ ex-
ercend⁹ sit. satis edocēt multiplicia deuo-
torū studia. quorū etiā exēplaria ferme in
om̄ibz repiunt religionibz bñ institutis.

De cōfessione sacramētali. con-
fessoribz. missarū celebracione. ⁊
sacra cōmunionē. C. vi.

resbiteri celebraturi pro tēpore
mane finitis matutis laudibz
cōfiteāt. vt ad ordīs sui officij
et ad opus dei eo expeditiores sint ī die

Hoc enī regulariter obſueſ. ut nulla vnq̄
die q̄s celebrare p̄ſumat niſi antea deuote
cōfeſſionis ac meditacōis antidoto iuxta
vniuſcuiuſq; qualitātē ⁊ hitudinē p̄parat⁹
ſit. **C**eteri autē alijs horis cōpetētib; cōfiteri
poſſūt. ita ut t̄pa cōfiteđi ⁊ coicādi ī cōſtitu
tōib; clemētis q̄nti ⁊ bñdī duodecimi cōſti
tuta nō ſiſeāt. **T**imerātes autē q̄ cōueniētes
cōfeſſores habē neq̄ūt. ⁊ aſs a mortali noxa
imunes ſe iueniūt. affectu trahēte. ⁊ deuota
exercitacōe abilitati. abſq; ſacramētali
cōfeſſione celebrare nō p̄hibent. **C**onfeſſio
religioſi q̄a ā cotidiana ē ā frēq̄s. eſſe d; ⁊
et breuis. maxime cū de hijs fuerit expur
gat⁹ q̄ ante cōuſionē p̄trauit. **Q**uia et ſi
vita iſta abſq; culpa tranſigi neq̄at. turpe
tñ ē mōcho q̄ mūdo mortu⁹ eſſe d; ita viuē
ut op⁹ ſit ei pl̄ixis cōfeſſiōib; cotidiāis imo
rari. **I**git̄ cōfitei volēs humiliato capite. dex
tera manu poſita ſup̄ pect⁹ adeat ſac̄dotē
cui h; p̄tās data fuēit ut cōfeſſiōēz audiat.
q̄ ānuēte ſibi. ip̄iſq; ſil̄ p̄cūbētib; cōfitei vo
lens dicat. **B**ñdicite. ⁊ cōfeſſore reſpōdente
dñs. p̄mittat cōfeſſionē gñalē vſq; p̄cor te
excluſiue. ⁊ ſubiūcto dilecte p̄ dico culpā
meā. ſbſequat̄ breuiter de quib; ſe cōſciēcia

remordet cū circūstācijs aggrauātib; dū-
tarat. nō historiā terat recitādo q̄ ad rem
nō p̄mēt. nō palliādo ā circūloq̄do cul-
pā tegat ā minuāt vel excuset. nō obscure
sub dubio ā d̄dicōe p̄ si p̄ forte p̄ vel seu p̄
nescio q̄ntū ā sicut me d̄s culpabilē nouit
aut silia vt q̄busdā moris ē. s̄ nude pure
et simplici' cōfiteat culpas suas oēs quaz
potēt preuia r̄collōne diligenti remisci. et
dū plura nō occurrūt subiūgat. **De h̄ijs** ⁊
om̄ib; alijs meis p̄ccis me reum cōfiteor. et
veniā d̄p̄cor. **Et** sac̄dos p̄missa imp̄cacōe
videlic; **M**isereat tui ⁊ c̄. subinferat. **Et** ego
te absoluo a vinculis excoicacōis si neces-
se fuerit et a peccatis tuis **I**n noīe patris
et filij ⁊ sp̄s sancti amē. et c̄tinuo subiū-
git. **P**assio ⁊ meritū d̄ni nr̄i ihu xp̄i. meritū
beate marie virḡis et oīm sanctor̄. humi-
litas cōfessionis v̄re. obediēcia. labor. ⁊ ri-
gor ordinis om̄ia bona q̄ feceritis et ad-
uersa q̄ p̄pter d̄m sustinuēitis sint vobis in
remissionē oīm peccator̄ vestrorū in ḡnali.
Pro speciali v̄do miūgat p̄ modo culpārū
penitentiā salutarē. quā t̄n tanta discre-
cione tēperet. vt solito rigori ordinis quo
am̄nus portari possit nullatenus obsistat.

solet autē p̄ cotidianis negligētijs vel cul-
pis coiter iniūgi psalm⁹ aliq̄s. v̄l suffragiū.
p̄ n̄r̄ aue maria. cōsuetā penitēcie ā aliq̄d
hmōi. Cōsuetā vero p̄nie intelligim⁹ d̄nicā
orōez ⁊ salutacōz āgelicā cū seq̄tibz v̄sicul
Peccauim⁹ d̄ne cū p̄ribz n̄ris. **D**ne nō fm
p̄ccā n̄ra. **D**ne ne memieris iniquitatū. **A**d iu-
ua nos. **E**sto nob̄ d̄ne fr̄is fortitudis. **D**ne
exaudi orōem meā. **O**rem⁹. **D**e⁹ cui p̄p̄riū ⁊
p̄ x̄pm̄ d. n. amē. **P**enitēcie vero p̄petue ne-
mo subdat a quoq̄. nisi for̄sitā certa cōsi-
deracōe ab abbate. vita siq̄dē ip̄a religio
forū tota p̄nialis esse dimoscit. **C**ōfess-
forē q̄ medic⁹ ē aie itelligentē esse oportet
⁊ discretū. q̄re tales ī audiēdis cōfessionibz
vicarios eligē d; abbas. quibz fr̄es vuln⁹
aie cōfidēter ⁊ secure detegē possint. **C**ōfess-
sores v̄eo ab abbate deputati p̄ tpe. p̄tātē
absoluēdi habeāt ab oibz p̄ccis etiā mor-
talibz sola cogitacōe m̄fna admissis. nec
nō de mortalibz etiā v̄bo vel f̄cō p̄petratis
de quibz se cōfitēs ātea publice p̄clamant
aut p̄clamare voluēt ī abbatis p̄ncia. **I**n
detractōibz t̄n grauis ifamie. in ip̄ugnaci-
onibz temerarijs statutoz ⁊ ob̄p̄naciay cō-
suetudinūq; ord̄is. nec nō cōspiracōibz cōtra

pmissa a aliqđ eoz. seu etiā de p̄latos seu
officiales vel bonū pacis maliciose fr̄is et
h̄ijs s̄ilibz. q̄ culpabiles fuerint ad abbatē
p̄ absolucōe sac̄mētali sp̄ remittēdi sūt. Qui
nichiloīn? p̄ t̄ate temēitatis noxa cū publi
cata fuēit. ī cap̄lo maioris sn̄ia feriant ex
coicacōis **C**aveat t̄n̄ deffesor ne p̄ eū. seu de
ip̄i? iussioe v̄l ordiācōe hm̄oi p̄blicacō fiat
cū ide sac̄mēti vilipēsio facile possit exoriri
In defectōibz aut leuibz q̄ nō multū diffā
māt p̄sonā cui detrahif. etiā simplex deffesor
absoluē potēt. et si cas? erigat remittē de
fectōre ad cauci? ret̄ctādū qđ locut? ē incau
te corā h̄ijs q̄ audier̄ **P**retēa q̄a religiosos
ap̄t̄ stat? sui eminēciā exēplares esse optet.
si q̄spiā eoz tale qđ v̄bo vel fr̄o egēit corā
ex̄t̄neis. v̄n̄ illi verisifit occasionē scandali
hausisset. q̄n̄uis als res ip̄a nō videat̄ ḡuio
ris culpe ap̄d deū. t̄n̄ in eo casū culpabilis
imittat̄ ad abbatē absoluēdū. Sūt et ali
cas? ḡues ī qbz sol? abbas absoluit si p̄ns
fuēit ī mōst̄eio. sc̄z sac̄legiū. furtū. rei peculi
aris notabil̄ vsurpacio. apostasia. adulte
riū v̄l simplex fornicacio. ac cet̄ea hm̄oi cri
m̄ialia. seu etiā ī d̄n̄ico corpe vel sangne cō
missa negligēcia notabil̄. et si q̄s alios cas?

abbas p tpe sibi duxerit specialit' reseruā-
dos. **A**bbate etiā absēte prior absolue po-
terit frēs in casibz etiā ipi abbati resuatis
āmonēdo eos serio si? q̄ten? eosdē etiā ab-
bati oportūo tpe nō negligāt ofitei. **I**nsup
h' regularit' obſuādū erit. ut singuli mōchi
et cūsi ad min? sel' in q̄tuor septemanis de
occrētibz ofessionē faciāt abbati. ā cte ab-
bate absēte vice ei? p̄ori. qd q' facē temē re-
cusauēit. ab alio q̄libet mīme absoluat. **N**o-
uerit insup vniūsi. q' iuxta p̄fati b̄ndcī ipe
ofitucōz. mōchi non p̄sbitei ad min? sel' in
ebdomada omī occasiōe semota ofiteri. ⁊
sel' q̄libet mēse ī maiori altari ecclie sui mo-
nasterij si p̄ntes. si v̄eo absētes fuerit ubi
magis eis honestū vidē coicare. nisi ex cā
rōnabili de abbatis p̄oris ā ofessoris licē-
tia die illa abstineāt. **P**resbitei v̄eo ī mōste-
rijs bis ā ter. ex v̄eo ī locis nō duētualibz
vel in scolis. seu alibi existētes. ad min? sel'
in ebdomada celebraē teneāt. q̄m q̄ iuxta
ofuetudinē nr̄az p̄sbiteri p̄ntes in mōsterio
nūq̄ absqz rōnabili causa et p̄oris licēcia
a celebracōe abstineē ofueuerit. **P**redcā autē
fratrū coio iuxta ofitucōz. **C**lemētis pape
q̄nti. q' incipit. **N**e ī agro. p̄ma dñica cuius-

libet mēsis fieri d̄z. mēsem aut̄ in h̄ loco in-
telligim⁹ vsualē. Et si i aliq̄ mēse añ primā
d̄nicā solēnitas aliq̄ occ̄rerit. coio sac̄mētāl
inibi sc̄ā nō excusat iuxta eandē cōstitutōz
q̄ min⁹ eciam d̄nica ipsa debeat coio rei-
terari. cā rōnabili cessāte. Solēt enī nedū
vt p̄mittit̄ in d̄nica p̄ma cuiuslibet mēsis. ⁊
s̄m coēm eccl̄ie ritū i pascha. verū etiā in a-
lijs p̄cipuis festitatibz vel t̄pibz laudabili
cōsuetudie ad sacros̄cām accedere coionē.
Quisq̄s ergo statuto t̄pe iuris neglex̄it cō-
fic̄eri. aquā bibat donec fuēit cōfest⁹. Qui
v̄o a coione vel celebracōe se subdux̄it. p̄
qualibet vice in pane ⁊ aqua abstineat. ā
p̄sidentis arbitrio grauius puniat̄.

De illulis noct̄no somno. C. vij.

Et si noct̄na pollucio plerisq̄z acci-
dat nulla culpa sua p̄cedēte. q̄a
t̄m hm̄oi passio q̄ndā carnis pu-
riginē ac mēt̄is ebetudine post se
relinquē cōsuevit. ea durāte i passo decēs ē
eū a celebracōe seu coione abstine. etiā si
vt p̄fer̄t puenēit sine culpa. In solēnibz t̄m
festitatibz. seu t̄pibz p̄cipuis. p̄p̄ notā pote-
rit quisq̄s ille ē p̄uia cōfessioe ⁊ deuota ex-
ercitacōe p̄ posse abilitat⁹ cū p̄missioe p̄lati

aut confessoris confidēter accedere. siue ad celebracionē siue ad coionē. **S**iliter faciat is cui ex officio incūbit ea die q̄ hmōi sibi accidit casus missā celebrare. Si q̄s autē cotidie. a frequentacōe nimia hmōi paciat fluxū. vti nōnullis ex sola cogitacōe seu affatu. vel auditu vicioꝝ carnaliū in cōfessione a alias etiā iuitis ⁊ renitētibz cū detestacōe viciꝝ stringē cōsueuit. nō p̄pterea vari⁹ celebrādi. a sacra se coione priuādi occasione sumat. **S**e aulto ⁊ ānuēte p̄lato seu confessore suo. sit ⁊ affectu trahēte. fiducialit̄ accedat

**De cōseruacōe dñici corporis
et reliquiarū. C. viij.**

Venerādū dñici corporis sacmētū p̄pter ifirmos vt moris ē resuet̄ in vasculo mūdissimo nō ligneo. vitreo a fictili. **S**e aureo. argēteo. vel eburneo ad h̄ specialit̄ aptato ⁊ cōsecrato. **S**anctoꝝ nichiloīn⁹ reliq̄e in maxima habeant veneracōe ⁊ ruerēcia. ⁊ si nō p̄ciosis semp. tñ in mūdīs recōdite cōseruent̄ thecis. **E**t qui in p̄missis negligētes reperti fuerit. p̄ p̄lato aut visitatores acrius corripiant̄. et emēdent satisfaccione cōdigna.

De labore manuali. C. ix.

Qu fuerit frēs ad laborē coēm di-
rigēdi. trina pculsiōe a pōre. a si
ille absens vel occupat⁹ fuerit a
supiore. vʳ alio seniore sonet no
la illa q̄ sibi signo insinuari s̄suevit ifectōis
hora. nisi p alia cā iā cōgregati insil⁹ fuerit.
Audito aut̄ signo. absq; dilacōe cōueniāt ī
locutorio. a loco alio a q̄libet p̄lato ad h̄ ī
suo mōsterio deputato. **¶** Si q̄s p qualib;
nccitate imanē habuēt. ostēdat p̄oi cām
suā. ⁊ qd̄ ei visū fuēt faciat. ifirmi tñ q̄ sūt
in ifirmitorio. cellerari⁹ ⁊ portari⁹ ad h̄ nō
obligant. **C**ōgregatis aut̄ eis. ⁊ lēa orōne
solita put ī colicario habet. pcedāt sil⁹ ad
locū ⁊ laborē destinatos. **C**reūtes aut̄ ⁊ re
deūtes nō lōge abiuicē segregati sint. sed
adnati pcedāt. subsēptes p̄orē. interī seu
eciā laborādo nō colloquīs. s̄ orōi vʳ me-
ditacōi vacēt. nisi qñ a p̄ore de edificatio
nū eloquīs et utilib; loq̄di licēciā ad tps
ctigēt idulgeri. **S**i nccitas exegēt laboris
porissime messis tpe poterit missa cōuetual⁹
et hore aliq̄ canoīce expediri⁹ ⁊ sine tono
iubēte p̄iore dici. eciā cū anticipacōe tps.
necnō cōuetual⁹. ⁊ puate misse piter expedi
ri. vt frēs eo cici⁹ occrāt instantē expedire

laborē. Ad laborē manualē nemi deferre li-
brū liceat p̄terq̄ ad op̄ dei ibidē pagēdū
si ita se cas̄ offerat. neq; enī al's ibidē cui-
q̄ legē phas erit. nemo etiā ibidē singula-
rit̄ rep̄ auset. nec digrediat̄ alicubi. nec ad
mōsteriū reuertatur q̄cūq; necessitate sine
licēcia. Si q̄s aut̄ aliq̄n p̄ qualibet nccitate
petita licēcia abiēit. expleta nccitate ad la-
borē cici? reūtat̄. Audito signo ad horā ali-
quā si eā ibidē pacturi sint. mox eādē p̄fi-
ciāt. instāte ope int̄misso. expleta v̄o hora
ad laborē reūtant̄. Et si distācio: fuēit lo-
cus. ⁊ nccitate exigēte abbas ita disposue-
rit. ibidē pr̄deāt. ⁊ tādē pactis ibidē ad
q̄s occ̄tere nequerāt horās. ⁊ labore ut po-
tuerit expedito. ad mōsteriū ruerti nō re-
tardēt. Si aut̄ infra septa mōsterij ā p̄pe
laborauerit. mox audito signo oēs it̄misso
laboē festinēt p̄parae se. ⁊ d̄crentes ī orato-
rio isit̄ p̄ficiāt op̄. Si ut ē moris. nisi exigēte
nccitate aliq̄ a priore ad c̄tinuādū laborē
iussi fuerint remanē. ā viderit op̄. suū sine
dāno int̄mitti nō posse. q̄ casu plena ibidē
hora etiā sine exp̄ssa prioris licēcia occ̄ren-
do damno inceptū p̄ficiāt opus. Si foris
mōsteriū laborēt fr̄es. illic exigēte laboris

sue arboris nimietate bibē pnt quociens
ānuēt prior. Infra vero mōsteriū nūq̄ bi-
bēdi habeāt licēciā, nisi in loco cōi ad hoc
deputato ab abbate. Curādū ē aut abba-
ti ut singli frēs speāli aliq̄ assuecāt exerci-
cio manuali, ne cōi deficiēte labore, ociū a-
mare icipiāt, si nō habuerit in p̄mpto q̄ se
utilit̄ occupare sciāt. Opa aut q̄bz se occu-
pare debēt frēs sūt hec, videlz scribē libros,
ā rubricare vel ligare, p̄gamēnū ⁊ alia ne-
cessaria p̄parare, ⁊ h̄is silia. Inē q̄ scribēdi
exerciciū tāto cēset esse utilit̄ quāto spūali

De silencio. C. x. // vicinius.

Qm̄ scūs b̄ndcūs p̄ n̄r in r̄gula sua
nō ita occlusit ora religiosoz silēcij
cēfura, ut nunq̄, s̄ ut rari⁹ etiā de
bonis v̄l utilibz debeāt ad loq̄dū r̄serari
a solo abbate ⁊ priore, seu etiā sup̄iore in
p̄oris absētia loq̄di licēciā i mōsterio, ā ex-
cedat, nisi forsan alicui alteri p̄ vice aliq̄
special̄ sup̄ h̄ ab abbate, vel priore fuerit
ocessa ptās. Dās loq̄di licēciā frīb; dicat,
B̄ndicite. Et illi r̄ndēāt d̄ns. Et extūc licitū
erit de p̄missis ad inuicē cōferre vsq; ad
iteratā silēcij iposicōz, q̄ fieri sol; p̄ hec v̄ba.
Adintoniū n̄r̄m i noīe d̄ni, nulli ergo absq;

licētia loq̄ phas ē. **S** & habita licētia a fa-
cultate loq̄ di. alter altēi nō loquat nisi p̄.
misso b̄ndicite. & ispōso dñs vt p̄ferf. **C**ollo-
quētes ad inicē si licētiā habeāt. h̄ac p̄trā-
seūtibz v̄bo siḡficēt. cauēdū autē ē, ne forsā
loq̄ di t̄min⁹ excedat v̄l mod⁹. **C**ū supueniē-
tibz hospitibz rarior & iſtrictior ē fr̄ibz dā-
da licētia loq̄ di. maxie autē iunioribz & mi-
n⁹ cantis, seu adhuc icultis moribz, q̄bz vix
sine teste erit hmōi idulgēda licētia. **O**ffici-
ales nō sibi putēt licē loq̄ vniūſalic, sub p̄-
textu officioꝝ ſuoz q̄libz loco v̄l tpe. seu de
re q̄libet ad libitū volūtat̄is, **S**ilēciū custo-
diāt. nec loq̄nt nisi mēdū breuit̄ i occrētibz
caſibz necēſis, q̄s ſignis expedie nequerit.
exceptis h̄is, q̄bz ſup̄i vbi de eoz agit̄ offi-
cijs, lacioꝝ iuenit̄ loq̄ di ꝛeſſa factas. **H**o-
re autē incōpetētes loq̄ di. ſūt hore noct̄ne.
id ē a ſpletorio ſuētualit̄ decātato v̄lqz
p̄ finē p̄me regularis diei ſēpt̄is. **S**ilē dū
orōi vel lēoni r̄gularit̄ vacādū ē. a reficiē-
dū v̄l q̄ſcendū. q̄m q̄ et h̄is horis nōnulli
p̄cipue cellerari⁹ vel iſfirmari⁹ & hoſpitula-
ri⁹ p̄pter occrētū fr̄ēpter ex ip̄ouiso hoſpi-
tū & negotioꝝ arduoz. seu etiā iſfirmoz
necitatē clauſurā ſilēcij. plerumqz irrūpere

rogat. qđ tñ abbate puidēte ita tēpate fi-
at, ut mod⁹ necitatis neq̄qm̄ excedat. **L**oca
vō ad loq̄dū specialit⁹ itōcā. sūt oratoriū
refectoriū. dormitoriū. ⁊ claustrū. p qđ acci-
pim⁹ ābitū mōsterij. **I**n qbz nūq̄ nisi incē-
dij ā reparōis edificij cā. ā sili ineuitabili
necitate cuiq̄ loq̄phas sit. **C**eterū ī coqnā
cellariū. pistrinū. vestiariā. sactoriā. futoriā
vel cetēas officinas. null⁹ absq; speālī ius-
sione vlt pmissiōe pōis intrare seu loq̄ mibi
p̄sumat. nisi om̄ssū officij cuiuslib; necitas

De mutuis colloquijs. **I**d req̄rat.
de qbz ⁊ quō fieri debeāt. **C. xi.**

Si qñ religioſ⁹ mutua habē colloq̄a
pmissū fuēit. nō de secularib; ocio-
sis ⁊ vanis. ſ de celestib; spūalib;
ā scripturis sacris smocionacio. nō de esis
carnalib; ſ magis spūalib; d̄q̄sicio fiat.
Debet enī vere religioſ⁹ d̄moy eloq̄oy misti-
cos itellcūs iugit⁹ meditādo cordis ore ru-
minare. ⁊ labijs suis melliflua scāy scriptu-
raz v̄ba distillare. vt in eo cui⁹ aīa veraci-
ter sponsa xpi est impleat qđ in cāticis de
spōsa canit. scz mel et lac sub lingua tua. Et
itē fan⁹ distillās labia tua. Igit⁹ siue duo
siue tres ā plures idultra licēcia ad collo-

quendū cōuenierint. iunior a seniore huilif
reqrat edificacōis verbū. à cuiuslibz scrip-
ture misticū itellectū. à de officio suo neces-
sariā iformacōem. vel aliqđ hmōi. **S**enior
v̄eo benigne r̄ndeat quicqđ ei ad int̄roga-
ta occ̄rerit utiliter respōdendū. **I**nt̄dū etiā
senior iuniorē de aliqđ p̄missoz à s̄ibz; in-
rogādo p̄ueniat. parādo h̄ mō sibi viā p̄
illi? seu alioz p̄senciū edificacōe seu iſtruc-
tione aliqđ diffusū eloquēdi. **P**oterit ni-
chiloīn? abbas seu prior dū sibi visū fuēit
totū duocare duentū. et oībz; agregatis p̄-
missio. **B**ndicite. int̄rogare singillatū singu-
los. aut aliqđ eoz quos voluerit. de cāta-
tis. seu r̄citat̄is ī ope dei ī gn̄e vel ī specie.
de lcōne mēſali vel collacōnali. de smone
si habit? sit. de studio suo. à s̄ibz; breuiter
aliqđ dicē. **H**oc autē quisq; int̄rogat? de
stomacho cordis sui eructuet. de q̄ magis
fuerit faciat? seu palatus ei? interior de-
lectat?. ⁊ libere iuxta capacitatē suā quisq;
loquat absq; formid̄ine. nec alter alterius
simplicitatē vel ignoranciā sp̄nat vel deri-
deat. **N**emo ibi isolescat. s̄ loq̄te vno cerēi
silēdo auscultēt. ⁊ p̄ore ic̄ipiētē loq̄. om̄es in-
tendāt. **Q**ui et pusillanimes aimare. et qđ

min? dicere potuerint ipse supplere. eosq; q
scioli sibi vident ne de sua sciētia extollāf.
prudēter et sollicitē repmē debz. **N**emo enī
illic duri? obiurgād? vel corripied? ē. nisi
p arrogācia. irrisione. vel dēptu. seu qua-
libet insolēcia notabili. Solaciōsā enī ⁊ io-
cundā uenit esse hmōi collacōz. ⁊ ab omī
dissolucōe alienā. qualia patres dū ueni-
rent i heremo habuisse inter se legunt col-
loq̄a. **Q**uib; etiā uerba scīssimi p̄ris b̄ndcī
quib; loquēdi licēciā ad edificionū dum-
tarat restringit eloq̄a ⁊ sonare vident. **Q**ue
nō cotidie. ā regularit̄ certis ā defmīatis
horis fieri oportet. sed ut prefertur q̄n ab-
bati vel priorū visū fuerit. **Q**ui etiā cū quo-
libet fratre de hīs int̄rogādo ⁊ audiēdo
sermonē habē poterit quociēs sibi visū fu-
erit expedit. **P**roderit nimirū huiusmodi
colloquia si cū discrecione agant̄ fratrib;
qui dū de int̄rogacōe prioris iugiter sunt
suspecti. circa orōnis ⁊ lēōnis attēcionē co-
gunt cotidie esse solliciti. ⁊ ita passim assue-
factōe continua discet tenera infācia sugere
mel de petra oleūq; de saxo durissimo. et
ita spūalib; delicijs oblectari. ut carnaliū
⁊ oīm t̄renorū obliuiscat. qd̄ p̄cipuū esse dz

studiū religiosoz. q̄ si hospes ad colloquiū
fratrū admīss⁹ fuerit. potēit ⁊ ip̄e interrogari
si p̄ edificacōe p̄senciū aliqd̄ velit dicē.

De dirigēdis in viā frīb⁹. C. xij.

Dirigēdi ī viā q̄libet die ad lau-
des ⁊ ad cetēas horas. p̄uatis
eciā dieb⁹ p̄ noctnos p̄nt acci-
pere b̄ndictōez. quā accepturi.
pgant añ gradū. ⁊ declinātes ad dexterā
ptē analogij. ibidē s̄m tps vel se incuruēt.
vel p̄sternāt. donec legat sup̄ eos b̄ndictio
Reuisi vero declinēt ad sinistrā. et omī die
tā p̄uata q̄ festina p̄strati solo oratorij. si
tñ eo die q̄ rueri sūt neglexerit b̄ndictōez
accipe. sequēti die nō accipiāt eandē. s̄ in
caplo se p̄clamēt de negligēcia sua si ante
finem opletorij fuerit mōsteriū reingressi. si
aut p̄ opletorij venerit. die seq̄ti b̄ndicti-
onē accipe nō omittāt. **S**i rueri de via. sūt
et dirigēdi ī viā. in b̄ndictōe suscipiēda cō-
currāt. ingressi expedianf p̄mo. deide egres-
suri. **B̄ndictōes** aut dande sup̄ egrediētes
in via ⁊ reitētes. descripte sūt ī collectario
Frēs aut ī choro interi q̄ legunt hmōi b̄n-
dictōes. stēt erecti. versis vultib⁹ ad altare
Exituri. si finē cuiuslib⁹ hore neq̄ant p̄sto-

lari. ppter acceleracōz instātis negocij p q̄
ituri sūt. p̄nati ab eo q̄ ordinē tenet. bñ-
dictionē accipiāt. Qui ad grāgias vl que-
q; loca vicina declināt. ⁊ pponūt eo die se
rueruros ad mōsteriū. absq; bñdcōne va-
dāt. s̄lt ⁊ q̄ inde redeūt. nisi ex̄ p̄noctati
fuerit bñdictōz nō accipiāt. Egre diētes de
mōsterio. restrictōz igularē seu osuetudina-
riā i ieiunijs ⁊ abstīnēcijs teneāt. nisi ab-
bas eoz certa osideracōe. relaxacōis indul-
serit grām. a forte a quoq̄m abbate in suo
monastēio. seu ep̄o vel legato sedis aplice
ip̄os ad secū reficiēdū otigēt iuitari. p̄ci-
pua tñ ieiunia nulla rōne. p̄terq̄ ifirmita-
tis cā sūt relaxāda. **C**auēāt autē tales. ne
femias nudis cōtingāt manibz. a domos
seu hospicia seculariū ad mibi p̄noctandū
q̄rant. vbi nre ob̄suācie habē mōsteria po-
terunt. Redēūtes de via. si foris p̄noctati
sūt. moy vt introierit mōsteriū. oratoriū pe-
tāt cōe seu p̄uatū. et ibi vel breui orōe scā.
redire poterūt ad se ep̄uēdū. seu debitū na-
ture corpori exhibendū. **S**ilt faciāt i alijs
ad q̄ declinauerit locis. oratoria osecta ha-
bētibz. si tñ osmodose poterūt. **I**n q̄cūq; mo-
nasterioz nre ob̄suācie. aliq̄ ex mōchis et

ausis nris venerit. p oia sicut in mōsterio
ipoz ordinē suū teneāt. i caplm tñ culpārū
ad petēdū veniā nō introeāt. nisi destina
ti sint ad manēdū. In ecclia etiā psalmū ā
ātifonā nō iponāt. lēonē vl rñsorū nō di
cāt. nec quicq̄ q̄ ad ordinē vl officiū suū
ptinet ibi publice ⁊ auētualit̄ absq; iussio
ne facē. nec fratrib; ibi sine eiusdē abba
tis licēcia loqui p̄sumāt.

A De rasura fratrum. C. xij.

Rasura fr̄m gñalis fiēi d; in q̄tuor
decī dieb; sel tñ. q̄m q̄ mēdū certa
cōsideracōe aliq̄ntulū lōgī? diffe
ras. nūq̄ tñ ultra tres ebdōdas. Barbarū
aut q̄s nutrire nō solem?. quib; excreuerit
crines. singul̄ septimais abradē licebit. Cui
cura icūbit p̄parādi aquā calidā ⁊ lixiuū.
p rasura ⁊ capitib; abluēdis. tēpestine p̄pa
ret. pectines q; forcipes ⁊ rasoria acuet et
coaptet. pelues ⁊ lithēa mūda i p̄mpto ha
beat is q; specialit̄ fuerit desup deputat?.
Condeāt aut hīj quib; iusserit abbas vel
prior. nec alioz q̄spiā ad h̄ opus se ingerē
audeat. sicut nec iuss; refutare. Detrūcent
crines sup aures. ita vt int̄ extremū auri
cule et criniū vix spaciū aliq̄d int̄mediare

videatur. Et tōtura corone pgrādis fiat.
adeo ut emanēciū criniū circulus latitudi-
nē duoz digitorū trāsuersalū nō excedat
Si aut̄ minor fuerit. nostre laudabili cōsue-
tudinī plus appropinquat.

De minucione gñali. C. xiiij.

Quater in anno habeat minucio
generalis. scilicet ante aduētū
dñi. ante qnquagesimam. post
octauam pasche. ⁊ post festum
sancti bartholomei. cōgruo obseruato tpe.
Prouidendū ē siquidē ut nō fiat hmōi ge-
neralis minucio in die p̄cipui ieiunij. aut
qñ sc̄da vel tertia die minucōis tale ieiu-
niū euenerit. seu cū aliquo triū diez huius-
modi dies fuēit. xij. lectionū. Er̄it tñ in ab-
batis arbitrio p̄pter huiusmodi festi occur-
renciā si simplex fuerit et tantū festū chori.
nō dimittere. Ebdomadari? seruitor. ⁊ lec-
tor mense non minuant. nisi alijs ea vice
nō minuēdis in officijs suis substitutis. qđ
cum prioris fiat licencia. Is qui missam ce-
lebrauit postea ea die minuere nō prohi-
betur. Qui aut̄ minut? fuēit postea ip̄o mi-
nucōis die nequaquā celebracōi se imisceat.
Reuers? de via ea die nō minuat nisi cōsilio

abbatis Tēpore gñalis minucōis non mi-
nuti. eisdē qb; et minuti pticipāt bñficijs.
Nullo autē minuēte in abbatis sit arbitrio
an velit ex grā aliqd idulgē. **P**ter minuci-
ones. dīm? cult? cātādo ⁊ legēdo minui nō
d; s; more solito explēi. ⁊ als solita obfua-
ri disciplina ab oib; saluo q; ieiuniū igula-
re si ita euenēit ipō die minucōis cū duobz
prime seq̄tib; diebz relaxat. ⁊ ad sextā prā-
deāt. ac tenēt ad vespā. ⁊ minuētib; quidē
parū qd p̄gustare p̄mittit. s; ex refectoriū
nulli **P**ost lconē q; igularē vsq; ad signū
vesp̄oz mutuis fruēdi colloquijs spūalib;
et edificatorijs. licēciā coēm habeāt frēs.
portā autē igularē sine licēcia exire nō p̄su-
māt. **E**o etiā die q; minucio faciēda fuēt
diligēs p̄monicio fiat a p̄sidente mane in
caplo de p̄missis. ⁊ de nec̄ijs ad minucō;
tēpestiue p̄parādis. ⁊ c̄sueta legat oratio
vniūsis genua flectentib; a fm tps p̄fūde

De balneis. C. xv. Inclinatib;.

Qū nō sit oib; vna eadēq; rō bal-
neādi vl̄ nec̄itas **N**olum? aliqn̄ i
mōsterijs n̄ris gñale balneū pro
oib; p̄parari. sed p̄ idigētib; dū-
taxat pro tpe. et ipm huiliter petētib;. si tñ

eis abbas ea vice iudicauēit expedire. ita
tñ vt senionb; sanis nō ultra q̄ter. iunic-
tib; v̄o nō vlt̄ duas vices ī āno exhibeat
Infirmis vero iuxta p̄ceptū regule toties
offerat. q̄cies eis fuēit oportunū Igit̄ ī sin-
gul̄ mōsterijs nr̄is habeant̄ ad balneādū
oueniēcia estuaria. ā vasa ampla. coopto
rijs desup̄ clausa. Habeant̄ etiā istrumēta
apta. q̄b; sese fricēt balneātes. et nō nudi.
nudis alioꝝ maib; strectent̄ exceptis h̄ijs
q̄b; s̄uire. et nr̄cia p̄parare balneātib; id
specialit̄ iūgi st̄igēt ab abbate. Sintq; nō
lōge a loco balnei lecti pati ī quib; se bal-
neati r̄cipiāt secreti? ad exsiccādū. Creūtib;
aūt balneū litheamē exhibeat̄ a seruitore
deputato q̄ circūuoluant̄. ne sua alijs nu-
ditas ostētet̄. q̄tūs om̄is pudicitie honore
suato. cū om̄i modestia. nccitate nō volup-
tate poscēte. balnear̄ vsus a suis dei sedu

De ieiunijs **I**is secularib; r̄cipiat̄.
et abstīnēcijs lacticinior̄. **C. pvi.**

Preter ea ieiunia ad q̄ t̄ā ex gene-
rali ecclie q̄ ex speciali regule p̄-
ceptōe cēlēm obligati. etiā infra-
scriptis dieb; id ē in die letanie
maior̄is. necnō. ij. iij. x. iij. feria rogationū

necnō ī p̄festo corpis xp̄i. visitacōis. ⁊ nati
uitatis b̄tē marie. ⁊ ī oib; sextis ferijs. etiā
eo tpe q̄n bis ī die refici p̄mittit r̄gula n̄ra
ieiunam? **Excepta** f̄eia sexta ī ebdomada
pasche. et si natitas d̄ni ī septā cecid̄it fe-
riā **Quociēs** v̄eo festitas aliq̄ q̄ ieiunio p̄-
ueniri solet ī sc̄dam cecid̄it feriā. sabbato
p̄cedēte ieiuniū ob̄suef. **Lactimij**s aut̄ nō
vtim̄ a sc̄da feria d̄nice q̄nq̄gesime vsq; ī
pascha. ī vigilia p̄thecostes. ī vigilijs ni-
chiloīn? **Ioh̄is baptiste.** **Laurēcij.** **Natalis**
ap̄loꝝ petri ⁊ pauli. **Jacobi maioris.** **Bar-**
tholomei **Mathei** **Simois** ⁊ **thadei.** **Andree**
Thome **Sci mathie** **Assūpcōis** b̄tē marie. ⁊
oīm sc̄oꝝ. **Necnō** q̄rta feria ⁊ sabbato q̄tu-
or tpm̄ m̄sis septēbris. **Sc̄dis** q̄; ⁊ q̄rtis fe-
rijs p̄ totū aduētū. **Necnō** etiā sabbato q̄-
tuor tpm̄ ī eodē aduētū. ⁊ ī vigilia nati-
tis d̄ni. **S; ⁊** ī oib; sextis ferijs. p̄ter feriā
sextā ebdōde paschal. ⁊ q̄n natitas d̄ni ī
septā ceciderit feriā. **In** ceteris lactimioꝝ
vsus nō phibef. nisi forsan alicui straria
loci c̄suetudie quā nō liceat a n̄ris viola-
re. p̄pter penuriā olei vel pisciū p̄mittūf n̄ri
sc̄dis ⁊ q̄rtis ferijs p̄ aduētū ⁊ alias etiā
oib; sextis ferijs lactimijis vti. nisi vt pre-

fertur straria consuetudine patrie. aut alia
ex causa ab illis debuerit abstinere. **Dies**
letanie maioris atq; rogacionū. nō mino-
ri a nobis custodiri decet obseruācia. qm̄
communis ecclesie habet consuetudo. **Ieiuniū**
regulare incipitur ip̄o die exaltacōnis sc̄e
crucis. **Notandum** vero qd̄ ieiuniū qd̄ sola
traditione regulari nos obligat. solui li-
cet. ymmo et decet p̄pter supueniētes hos-
pites a priore. vel alio quolibet cui iustum
fuerit cum hospītibz refectōnis tempore
esse. **Similiter** et in die minucionis genera-
lis cū duobus sequētibus diebus ieiuniū
soluitur regulare si ita euenerit. **Ad** iei-
uniū quarte ferie per estatē sepius relax-
andū. abbates quoz prouidēcie id relin-
quitur pia consideracōe moueant.

**De mirto qm̄ et quomō sumen-
dum sit. Caplm. xvij.**

omni tēpore decārata in ecclesia
hora illa post quā imediate re-
ficere debent fratres. siue sexta
fueit siue nona. si dies talis fu-
erit q̄ mirtū p̄sumē solēt. lector mēse ⁊ serui-
tor i sup̄cione illi? festinet p̄uenire refectōez

fr̄m. ne illa forte ppter eos itardes. **M**ixtū
nō alibi q̄ in ifectorio sumat. nō necē ē q̄
vn? aliū expectet si occurrē tardauēit. **S**im
aut̄ scurrāt insil. q̄ iferioris ḡdus ē dicat
b̄ndicite. ⁊ qui maioris ē. b̄ndicat dicēdo
breuic' b̄ndic dñe dona tua q̄ de tua lar-
girate sum? sūpturi p̄ xpm̄ d. n. **E**t p? mixtū
dicat quisq; sub silēcio f̄tribue digre ⁊c.
Mēsura mixti sit q̄tra ps libe panis. ⁊ de
potu scia ps mēsure cuilib; i die opetētis.
sūpto itaq; mixto. si qd̄ isiduū fucit. iferāt
panē i archā ⁊ potū i vas. **S**ciēdū aut̄ q̄
a capite ieiunij vsq; i pascha exceptis dñi-
cis. **I**n dieb; q̄tuor tpm̄ etiā ex̄ q̄dragesi-
mā. necnō ⁊ i vigilijs nat̄ritatis dñi. p̄the-
costes. scōz petri ⁊ pauli. adree. iacobi ma-
ioris. thome. bartholomei. mathei. symōis
et iude. ac mathie ap̄loz. assūptōis br̄e ma-
rie ac laurēcij. oim̄ scōz vigilijs mixtū non
sumit. **E**t si q̄s tñ aliq̄ diez p̄d̄cōz neq̄at p̄
debilitate oimodis abstinē. moderaci? ali-
qd̄ qd̄ abbas p̄m̄isēit dei cū timoē p̄gusta-
re licebit. **S**ilē dieb; qb; vti licz mixto. po-
terit abbas quib; nec̄riū viderit loco mixti
pulmentariū aliqd̄ indulgere.

De refectioe fratrū. C. xvij.

Ante refectōis horā tēpestiue mīstri
p̄parēt mēsas. qua hora adueniēte
por̄ a ille cui iūxerit signū pulset.
¶ Si forte p̄ negligēciā ribz nōdū pat̄ fue-
rit. nō pulset donec pat̄ sit. Et frēs donec
signū pulset nō occrāt. B̄ lectōi a meditaci-
oni vacēt. Fr̄co igit̄ signo. frēs intrēt ifecto-
riū. ⁊ ablutis manibz iclīnātes v̄sus cruci-
firū. stent ī ordine suo disposite añ mēsas.
v̄sis e regione vultibz aliqbz de iunioribz
frībz s̄uitorē ī apponēdo pulmētario. infū-
dēdo potu. ⁊ cetēis vbi oportunū viderit
coadiuātibz. Interī vero prior cāpanellā
pulset ad tractū q̄i salutaōnis āgelice. et
postea īgrediēs petat locū suū. p̄lmēto v̄o
distributo p̄ mēsas. tāgat a p̄sidēte c̄p̄balū
pendēs supra mensā q̄tuor̄ a q̄nqz icribz.
et statī vt ille r̄sticut̄ fuēit ī loco suo. c̄āto
re ebdōdario icipiēte b̄ndicite. subseq̄ cō-
uent̄ versū cū gl̄a p̄ri ⁊ kyriel. ⁊ sub silen-
cio p̄fūde iclīnati p̄r̄ nr̄. Cū aut̄ sacerdos
dixerit. Et ne nos. erigāt se omēs. ⁊ sol̄ sa-
cerdos vertēs se ad p̄ncipalē mensā dicat
Orem̄. b̄ndic dñe ⁊c. faciēs vnā crucē.
et sic complens b̄ndictionē. Tūc p̄cedens
in mediū qui lectur̄ est. mox vt sacerdos

apleuēit. ipse huiliato capite bñdictōz pe-
tat. q̄ accepta. moy analogiū ascēdat lectu-
rus **C**etēi v̄eo sessū eāt. q̄bz sedētibz nullā i
inchoādo lēonē inectat morā **P**orro q̄ ad
bñdictōz tibi p̄ns nō fuerit. postea obtēta
duēstēdi licētia. añ mēsā duēr? incuat? dñi-
cā dicat orōnē cū salutatōe āgelica. v̄sa fa-
cie ad mēsā suā. ⁊ isideat. q̄ aut nō occ̄rerit
anteq̄ fm apponat pulmētū. nequaq̄ ūtro-
eat. s̄ sustineat. ⁊ postea reficiat cū mīstris
vel si p̄ eoz refectōz venēit. sol? nō aliū de-
tū q̄ i refectorio **N**ō enī phas erit cuiq̄ fra-
trū i mōsterio alibi solitā accipe refectōz. ex-
ceptis h̄ys q̄ sūt i infirmitorio ā reficiūt cū
abbate. nisi aliq̄n rōnabili ex cā abbas ā
p̄o: aliq̄bz locū aliū ificiēdi idulserit. **F**rēs
appositū nō attigāt cibū p̄usq̄ p̄cepta sen-
tētia aliq̄ de lēone. p̄sidentē attingē signo
p̄ceperit **S**edēciū null? exeat refectoriū abs-
q̄ v̄rgēte nccitate. nec sic quidē absq̄ licē-
tia. null? incedēdo ā stādo comedat ā bi-
bat. non enī talē habem? c̄suetudinē. s̄ se-
dēdo tm. ⁊ dū bibēdū fuēit v̄traq̄ manu
ori ciphus decēter applicet. **A** residētibz ad
mēsas ciph̄i ā cātri nō abluāt. q̄a iā appo-
nūtur mūdati. Si cui aliq̄n residēciū defe-

cerit quippiam quod habere debeat. nutu a signo
requirat a ministro. In administratione necessarium in-
ter exhibentem et suscipientem. mutua sunt reue-
rentia. Si quando alicui in cibo a potu minima faci-
enda sit. ponatur ante presidentem. et cum ille annu-
erit. presens indiget minima. quod oblatum gratis susci-
piat. surgensque ipsum reverenter teneat ante se.
respicendo presidentem. quod annuente sibi. reponat
se. fruendo accepto. Verum quia omnis cibum nostrum trium
pulmentarium numero in regula comprehensus est.
congruit ut tria genera homini. tribus distinctis ab-
incentibus vicibus apponantur. appetentibus incunctis in-
terualle. quantum necessaria succedat fratribus efficiendi
mora. singula etiam singillatim specie sua dividenda
et apponenda est portio. Si tamen fuerit aliquid
tale quod convenienter in plures portiones dividi
nequeat. deferri licebit per mensas. ut singuli
iuxta suam necessitatem moderati quod absumant.
Neque enim ad sola legumina vel olera pulmen-
taria precepta restringenda sunt. sed quicquid ex his
omnibus quibus vesci licitum est modicis. id est piscibus.
ovis. lacticiis. et ceteris homini eis in edulium
potest appetere et honeste parari. Consideratis
igitur laborum. vigiliarum et orationum cotidiana
frequencia. et corporum naturali debilitate.
quod ducuntur presunt. ipsis de vite necessariis ita libere.

raliter. seclusa supfluitate puid eāt. ut spe
tēter sustētatis corpibz. cotidiana sunitatis
onera cessāte iuste nimiracōis occasiōe hi
laritē portēt. **I**n pistrino qz rēpctūs habeat.
ut panes i tali formenē qntitate ut q sin
gulis apponēd? ē siue in vna siue i pluribz
petijs pōd? habeat vel qī i regula diffini
tū. ⁊ de pte cenaturis rēuāda. fiat q̄ admo
dū eadē p̄stabit rēgula. ita plane ut cū vi
sū fuēit priori ex grā supaddē possit plus
indigēti. **I**n hīs qz locis ubi fuēit vmi co
pia. ⁊ si nō plene agnoscat. qual sit h mēsu
ra cōstituta i rēgula id ē emma. nec tāte sit
vūtutis vmiū i hīs p̄tibz sic in ytalīa. ita tñ
tēpate mistref. ut nō voluptati. s̄ tñ necessi
tati desuiat. qd pari mō de alio cuiuslibz
gnis potu volum? obsnari. **C**ū p̄sidēs fini
ri voluēt refectōz ⁊ lcōnē. pulset c̄ybalū. ⁊
mox cludēte lcōre lcōnē cū tu aut respō
dētes deo grās. et parū iclimātes. oēs sur
gāt ⁊ stēt añ mēsas. q̄ admodū stabāt añ
bñd cōez cūbi. dicātqz vsū cātore ebdōd ario
ichoāte. adiūgētes glā. **D**eīn sacdos solitā
p̄ susceptis bñficijs s̄bsequat actōz laudis
scz. **A**gim? tibi grās. vl bñd cūs d̄s i donis
rē. **A**d quā cūcti rñdētes amē. Et iclimātes

bini & bini a iuniorib; icipiēdo exeāt cātā-
tes psalmū **M**iserē mei d̄s cātore incipiēte
vsq; ad pausā. ac residuā ptē vsus. choro
suo p̄sc̄p̄ te. sc̄dm̄ vsū dicat chor? alter. & sic
cantēt cetēos altnati. **E**grediētes r̄fectoriū
operiāt capita. ingrediētes aut̄ eccl̄iā. de-
nudēt ea. **E**t p̄ q̄i steterit in ordie suo vsis
vultib; ad altare. p̄nt̄ denuo tegē capita
vsq; ad letaniā. tūc iterū discoopiāt se ita
r̄manētes donec exierit eccl̄iā. **A**d gl̄am
psalmi r̄ducētes ad inicē facies. chor? tra
chorū se huiliet. & erecti ad sic erat. sic stēt
e r̄gione vsq; ad p̄r̄ nē **T**ūc p̄sternant̄ sup
formas. ā fm̄ tps̄ p̄fūde icl̄mēt vsq; ad fi-
nē toti?. postea icl̄mātes vt̄ moris ē añ gra-
dus. eo ordie exeāt q̄ itrauer̄t. & r̄uertētes
ad r̄fectoriū. & sese mutuo coadiuātes. de
mēsis iliq; as. vasa. & mēsalia & cetēa qb; vsi
sūt ad mēsa. tollāt. h̄ijs exceptis qb; vt̄ūf
lcōr̄ et s̄uitoz. q̄ postea ip̄i s̄bleuabūt. r̄ferē-
tes singla ad loca sua **O**bsuādū v̄eo q̄ q̄-
ciēs d̄ngit fr̄es tpe ieiunij r̄gularis cenā ha-
bē ex gr̄a. sic moris ē i dieb; minucōnū tpe
hiemali. & als̄ eccl̄iā q̄ciēs cenauerit ex gr̄a.
gr̄as agūt i refectorio more s̄uitoz. q̄d̄ s̄ilr̄
facē solem? in cena d̄ni. & i die parasceues

sancta post ordinariā refectiōē.

De refectiōe seruitorū. C. xix.

Egressis de refectōno hīs q̄ refecti
sūt. mox congregati sutores dicāt
versū voce mediocri. et q̄ prior est
ordie dūsiōis ibi. nisi sit aliq̄s supioris gra-
dus cibū sp̄ bñdicat. Ab eo aut̄ q̄ supioris
vel equal̄ ḡdus fuēit. mēse lector petat bñ-
dictōz. q̄ accepta. dicat. De? caritas est ⁊ q̄
manet i caritate ⁊c. Et p̄ refectōez. adudat
dicēdo. De? pacis ⁊ dilcōis maneat sp̄ cū
oibz nob̄ Tu aut̄ dñe ⁊c. Et si ip̄e lector su-
pioris ḡdus fuēit inferior petat bñdictōez.
legatqz lcōnē bñdcoe accepta. P? refectōez
oia illa q̄ suēt? dicē cōsueuit. ip̄i dicāt. sed
sbmissa voce. stātes vsi ad mensā sup̄ quā
refecerūt. Qñ uentus iclimate ⁊ qñ genua
flectē cōsueuit. ip̄i inclinet. Neqz enī vllō vn-
qm̄ tpe ibidem se p̄sternūt.

De pueris seu adoleſcētibus et
senibus. C. xx.

Et si puēis v̄l etiā adoleſcētibz ⁊ se-
nibz districtio rgule i alimētis ⁊ ce-
teris ex pia eiusdē rgule indulgē-
tia relaxāda sit. ip̄a tñ relaxacio nō equali-
ter circa oēs tales faciēda erit. s̄ different̄

multū. unicuiq; videlic; s̄m mēsurā etatis
sue ⁊ ppriā ututē. **A**lijs quidē largi⁹ ⁊ freq̄
cius. alijs vero rari⁹ ⁊ restricti⁹. q̄a nimirū
⁊ adoleſcētes q̄ adhuc cotidianis pficiūt
corporū icremētis plurib; q̄ iā adulti indi
gēt nutrimentis. et tenera infācie ac puerilis
etas. moē plātaz nō dū ad plenū hñciū ra
dices in fra fixas. freq̄riorib; ⁊ lauciorib;
q̄ ea etas q̄ iā firmit̄ radicata vigoē ado
leſcēcie floret. s̄fouēda ē alimētōz fomētis
Igit̄ et h̄mōi s̄m q̄ passim etate et robore
corpis pficiūt. paulatim assueſcāt se i abſtinē
cie parsimonia. ⁊ alijs r̄gularib; exercē in
stitutis. ut non eis postq̄ adoleuerit dis
trictio r̄gularis p̄sūs exſinea videat̄. **P**re
terea cū et valitudo decrepita nō equalit̄
in oib; senib; attēdēda sit. Alia ē enī senec
tus. alia etas decrepita. vñ et senū quidā
vriq; virib; ibecilliores. alijs v̄o virib; sūt
foriores. q̄uis etiā p̄uentionis etatis **I**do
ad p̄ueniēdū horas canoicas. ⁊ q̄libet sibi
indulta solacia p̄cipiēdū. alijs quidē q̄z vi
delic; fuit̄ ibecillitas maifesta cogēdi. alijs
v̄o mīme. **S**z si ad h̄ descēderit sua ppria
et spontanea volūtate. s̄descēdat eis ab
bas put̄ n̄ccitati eoz indicauēit expedire.

Quib; aut horis tales reficere debeant.
sive mane. sive meridie. a etiā vesp̄e. pui-
deat quibet abbas put p̄satis circūstācijs
suis p̄ tpe magis uenire p̄sperit. **P**ue-
roz aut ita tēp̄e r̄fectio. vt mēsurā cuiusli-
bet p̄ tota die. nō excedat mēsurā cibi. q̄
p̄cipit quib; frat̄ iā adult̄. ⁊ nō fortis. Et te-
nuis eis c̄cedat pot̄. **A**b oib; etiā sollicitē
obseruent. ⁊ si insolecāt. v̄bis breuit̄ corrip-
ant. ⁊ suis mgr̄is seu priori deferāt. nō autē
vapulet. nisi ab h̄is quib; specialit̄ dimiserit
abbas. **P**ueī adolecētēs ⁊ si suscipiant ad
p̄fessionē. ip̄is t̄n̄ sedēdi ⁊ stādi mē suētū-
ales loc̄ nō c̄cedat. Et specialib; eis depu-
tatis locis **I**n r̄fectorio oratorio seu aliūde
ad inicē suos obseruet ordies. q̄diu s̄b iugo
discipline sūt mgr̄alis. **A** q̄ etiā absolui nō
debēt. nisi bone d̄sacōis iūciū habē dimos

De mādato frat̄rū. C. p̄xi. ¶ canf.

Mādātū frat̄rū c̄stituta sp̄ fuef die
id ē sabbo. nisi forsan abbas ita
nccitate ip̄m aliqn̄ i die alio ātici-
pādū. a etiā p̄sus int̄mittēdū eē decreuēt
Sabbis igit̄ p̄ vs̄ r̄gulares. pulsu q̄ ex mo-
re p̄mittēd̄ ē insonāte. oēs occ̄rē festinēt.
Horq; coadunatis fr̄ib; et ncc̄rijs a mi-

nistris p̄dispositis ⁊ p̄paratis. iponat cātor
ebdōdari? añ. **E**t discalciātib; se sup̄mis in
ea pte q̄ fuēit locio ichoāda. q̄ absēte abba
te inchoabit a p̄ore. ad erit fuitor egressur?
supponēs pedib; illi? discalciati q̄ prior ē la
uād? pelui. cū aqua bñ tēpata lauaē icipiat
quē mox s̄bsequat̄ igressur? cū alia pelui. in
fusa aq̄. quā supponat pedib; imediate se
quētis. ⁊ ip̄e priori loto mox eū tergat. **H**oc
enī regularit̄ obfūādū ē vt egressur? lauet.
Ingressur? v̄eo p̄ tpe tergat. ⁊ osculet̄ frat̄
pedes. **C**ū ergo sc̄do i ordie aq̄ supponit. se
quēs. id ē terci? continuo discalciādo se p̄paret.
et sic c̄sequēter alij p̄ alios. ita videlic; vt sin
guli p̄ ordie; allata ad eos aq̄ pati iueniāt.
vt sine retardacōe expediri possint **E**xpe
ditis v̄eo a pte vna oib;. reicipiat̄ a sup̄mo
in pte alia. **V**n̄ et p̄ptēa si p̄les infuerit ab
bates vel p̄lati. ⁊ c̄mode fieri possit. oēs se
deāt i vno latē vt ordie suo añ alios expe
diant. **N**ō fiat p̄ mīstros exq̄sita nimiū cura
circa locionē. s̄ facilis expedicio. **V**n̄? p̄tēa
ex iuniorib; frīb; occ̄rat. ⁊ seruiētib; mīstris
solaciū prestet. apportādo ⁊ deportādo pel
ues effūdēdoq; ⁊ infūdendo aquā. quē cū
ordo tetigēt vt lauari debeat. ali? eū rele.

uare festinet **Q**ui exhibet. ⁊ cui exhibet. hmoi
locōis misteriu. tā ante q̄ post fr̄m. modice
sibi iuicē inclinēt. **D**iscalciati obſuēt q̄ntū p̄-
ualēt. ne pedes nudi appareāt. **A**d mādatū
fr̄m nō itroducant nisi mōchi de congregacōe
dūsi ⁊ nouitij. **P**relati tñ sine religioſ? hospes
de ordie n̄ro. nō phibeat si ſenſerit inſeſſe
Frat q̄ podagra uerac ā alia ifirmitate. ita
ut eos neq̄at ſpetēter abluē i ſuētū. accep-
ta licēcia i infirmitario lauet. **S**i ſtigēit pro
q̄uis neccitate maximā ptē fr̄m tardius occu-
pati in labore exfno. domi reſidētes q̄uis
pauci mādatū pagāt. tñ si uelint ſine cātu.
Postq̄ oēs alij loti fuerit. ſuitores ſe mutuo
lauēt at; tergāt. p̄cedēte egressuro altēo ve-
ro ſbſēpte **Q**ui tandē loti ⁊ rcalciati. accep-
ta licēcia egrediant. **E**t ablutis uasīs ⁊ ter-
ſoijſ. ac eiſdē reſiḡtis illis q̄bz illoꝝ incūbie
custodia. lotis q̄; demū manibus. ⁊ reſūptis
cucullis. ad ſuentū q̄ntoci? reuertant.

De dormitorio ⁊ caſternijs fr̄m. c. xxij.
In dormitorio fr̄m ita lecti ſunt diſpoſiti. ut
nō min? q̄tuor ā q̄nq; pedū latitudis ſpa-
ciū ſit circa ſingloſ lectos. a laterib; ab in-
uicē inſticijs ſepatos. ⁊ hñtes ſinguli lumē
a retro. q̄ten? ſic dormitōi vel meditacōi. ita

et p tpe lectōi loca singulorū conueniāt. ⁊ vn⁹
ab alio facile nō inquietet. **A**b antēiori autē pre
paratētes remaneāt. **E**t si paries p̄tendat an̄
lectos ita sit cācellat⁹. vt a cūctis p̄trāscūti
bus qd̄ quisq; faciat valeat itueri. **V**elami
na tñ an̄ introit⁹ vel cācellos habeāt de pē
dēcia qb; cū mūdare ā mutae vestes volue
rint. ā sile aliqd̄ agē qd̄ nō deceat ab oib;
intueri. suā celaē possint nuditatē. **Q**ue qui
dē velamia alias extendē nō licebit. nisi qñ
frēs sūt congregati in aliq̄ actu conuētuali. id ē
in ope dei. in ifectōe. collacōe. lectōe. vel la
bore ā cōsili. ā in viā directi. **S**i nō fuēit lo
cus tāte capacitatis vt oēs recipiat. cellera
rio. infirmario. hospitalario. custodi. ā cete
ris officialib; q; p̄ consuetā iposicōis horā se
pius occupari cogunt. locus ali⁹ dormitōni
apt⁹ deputet. **D**ormitōniū autē clausuras ha
beat. ⁊ sp̄ clausū sit. a nemie ap̄iendū dū fra
tres sūt ī rege. nisi forsā aliq; in officio suo
sue in omisso tardi⁹ occupet. **Q**d si stringat
ita tandē expedit⁹ introeat absq; strepitu.
vt ceteros nō inquietet. lāpas in dormitōrio
arsura ita collocef. vt totū ab ea dormito
riū illustret. **I**d qd̄ si p̄ illi⁹ magnitudie vna
nō sufficiat. accēdant due. et luceat seu lu

reāt a vespa vsq; mane. id ē toto noctis tpe
q̄ luce diei clare vidēi neq̄at. Locus p̄nat?
in sc̄ic̄is p̄ singla forania distiguat. ac sedē
tes ad op? nature. facies habeāt cooptas.

**De modo fratrum collocādi se
dormiendi et surgendi. C. xxij.**

Hinc in pletozio fr̄es intrātes cellas
r̄collectioni vacēt. donec a sacrista
signū fiat pro eoz r̄posicōe. qd̄ vlt̄
dimidie hore spaciū a fine pletozj̄ ap̄tā
dum nūq̄ differēdū erit. Et sepi? cōsideratōe
hore tardioris. et pl̄ioris vigilie s̄bscuture
accelerādū Signo aut̄ insonāte. mox vniūsi
ad dormicō; se p̄parēt. nisi alicui forsā ex cā
diuici? vigilae p̄missū fuerit Et p̄parati ita se
r̄collocēt et iaceāt i stratis suis. vt nlla incō
posicōis sp̄itudo possit i quoq̄ eoz dephē
di. Cetero oīa ob̄suet̄ q̄ caplm̄ r̄gule. xxij. tra
dit ob̄suet̄a. Dormiētes videlz vestiti et̄ Ita
tū vt p̄ q̄litate loci vlt̄ t̄pis hm̄oi possit tēpe
rari vestit̄. locis videlz et̄ t̄pib; frigidis plu
rib; calidis v̄eo pancōib; seu leuonib; vtē
do idumētis. Pro hitu aut̄ supiori. cuculla
vtant̄ r̄gulari clausa. sine manicis. nisi fue
rint itinerātes. quib; cecidit scapularib; vt̄
dormicōis tpe. nō min? tū oēs q̄sētēs. tūi

ra ⁊ caligis vestiant sub hitu regulari. **C**ū se
mūdāt. calciāt seu discalciāt a vestes mutāt
exuētes ⁊ induētes se. honeste faciāt. ne nu-
di appareāt. qđ nō aliūde qm ad lcos suos
facē solēt. tā hij q in dormitorio. q̄ q extra
iacēt. h̄ etiā pvideāt ut q̄nto breui? sine ha-
bitu rligiōis sint. **H**or aut pcepto signo ad
vigilias noctnas. oēs eadē q̄ se collocauerāt
disciplia exsurgāt se iduētes. **E**t qsqz vicinū
sibi frēm adūtēt i surgēdo pigriorē. ipm pul-
sādo ut surgat sollicitaē nō negligat. Nemo
se iūgat alcei int? in amodo suo existēti p q̄-
libet occasione. pter abbatē vel priorē. licet
tñ de cuiuslibz frīs foris amodū suū existe-
tis licēcia. aliū p quīs causa necēcia in treire.

De habitu ⁊ vestitu frēm. C. xxiiij.

De hitu vestitu seu amictu frēm h̄ sub-
scripta volum? obſuari. q̄ ⁊ rligioſ
moribus satis dvenire. ⁊ aplicis ac
gñaliū scilior tradicoibz ex quibz p m̄gna
pte colleā sūt discordare m̄ime credunt. **I**n
p̄mis ut gñale i oibz mōsterijs nr̄is. etiā ubi
nō fuēt duodenari? mōchoz n̄us plen?. tā
abbas ⁊ prior q̄ ceteri pfelli floccis vtant.
Flocc? siquidē q̄ hitus ē rotūd? manicatus
latitudo inferius in circūferēcia ad minus

septē vel ad mai⁹ octo sit vlnaz. lōgitudie
vero p̄tēdaf sup talos ā ultra. ita tñ vt trā
vsq; q̄q; nō stīgat. ad imūdicias strahen-
das. **C**apuciū flocci ex utroq; latē vsq; ad
mediū ossis spatule. retro aut vsq; ad corri-
giā p̄tēdaf. ā parū ultra. **M**anice depēden-
tes i lōgitudie vlf cubitū vnū p̄tēdanf. sup
extremitatē digitoz. i latitudie cubitū ā am-
pli⁹ habeāt. **F**locco igif vtanf oēs p̄ diē. siue
dimis int̄ sint officijs. siue ificiāt. ā q̄cūq; in-
cedāt. **C**uculla aut̄ in q̄ dormiāt vt p̄tactū ē
caplo p̄cedēti. etiā i noctnali vti licebit offi-
cio. **P**ro ope v̄eo manuali ⁊ ex aplico indul-
to. etiā in misterio dīmo s̄b sacris vestib; etiā
scapulari vtim̄. cui⁹ capuciū eidē assutū re-
tro ⁊ ad vtrq; lat⁹ vnā palmā habebit mī-
n⁹ in extēso q̄ cuculla. **P**ars v̄eo scapularis
aū ⁊ retro depēdēs. latitudis medie vlne sit
vel q̄i. lōgitudo p̄tēdaf vsq; ad talos. **T**u-
nicas duas q̄libet fr̄m si fieri p̄t habeat. al-
bā sc; ⁊ nigrā clausas absq; scissuris plicatu-
ris ā foderaturis. nisi forsan de eiusdē vel
alteri⁹ nob̄ p̄missi coloris p̄ano. maīcas ha-
bētes strictas vsq; ad pugnū p̄tensas sine
nodis. ⁊ duas camisias laneas. q̄ s̄b mēto ⁊
aū pect⁹ claudanf q̄admod⁹ ⁊ tuice. collēia

parua assuta hñtes. **C**aligas insup lanceas
hieme quidē lōgiores ad brachale religan-
das. estate vō q̄ volūt breuiores strigēdas
sub genib; habeāt. **D**e pellib; q̄z ouinis seu
caprimis pelliciū pro hieme **C**apuciū fissū in
vtrōq; latē sup humerū. qd̄ nūq̄ nisi sb̄ hitu
r̄gulari deferre licebit. **D**ittā vnā de lana
duas de limo. ā si qd̄ aliud necriū fuēit p̄t
noctes ⁊ opa. **P**eduliū duo ā tria paria. fe-
moralia tria ā q̄tuor. ⁊ brabile de limo ā co-
reo cerumo. sudariū seu mappulā. cingulū de
coreo cūmo. duo ā tria paria calcior. quoz
ali; strictōres sint ⁊ simplices altitudis q̄tuor
digitor̄ insūsaliū sup pedis cauillā. ali; vō
lōgiores subducti filteris vsq; ad medias ti-
bias vel vlt̄ se p̄tēdētes p̄ tpe hiemali. **I**ti-
nerātes p̄ floccis. si velint. poterit vti capa
rotūda. q̄ flocco sit breuior. ⁊ ex vtraq; pte
foramē habeat. ad exerendū brachia. ⁊ de-
sup capuciū assutū. ad instar capucij r̄gula-
ris. **S**ubt̄ vō capā scapulaē deferāt. ⁊ ca-
pellū de filtro nigrū in supficie nō hirsutū. s̄
planū. **I**n noctib; etiā scapularib; vti p̄nt ⁊
leisterijs q̄lia iuenerit i hñs in qb; pnocta-
uerit locis. **H**abit̄ nouicioz. ad instar ē cu-
culle mōchalis. excepto q̄ in vtrōq; latē est

aptus. **H**abit? v̄eo d̄ūsoꝝ. ē cappa lōga ⁊ ro
tūda. ⁊ ab āteriori pte apta capuciū h̄ns p
oīa sile capucio flocci regularis. **U**tunt eciā
capucio alio s̄b cappa cū n̄c̄e habuerit ī hie
me. ⁊ camisijs laneis sicut ⁊ mōchi. **I**n sup ⁊
scapulaē ppter op? manuale. q̄ eciā sp̄ vtunt
sub cappa. ⁊ tpe d̄ornicōis deposita cappa.
Tunica eorū q̄ coīter vtant sit talaris. aliā
aūt aliq̄nto breuiorē habeāt ad laborē ap
tā. **D**e caligis q̄; calcij̄s pedulib; femoralib;
et alijs n̄c̄t̄ijs. eis p̄uideat iuxta indigēcie
n̄c̄itatē. habit? d̄ūsoꝝ sic ⁊ mōchoꝝ. nigri sic
coloris. **I**n reliquo aūt vestitu. albo ⁊ grisco
vtant. **O**m̄isq; factura vestit? tam d̄ūsoꝝ q̄
mōchoꝝ sit simplex. nulla exq̄sita curiosita
te notabilis. **N**ec habeat quisq; ornat? no
tabiles. ī veste. cultello. sona. calcarib;. sella
seu freno. aut ceteris hm̄oi.

De susceptōe ep̄i vel legati. **C. xxv.**

Ho suscipiendū ep̄m. duocent̄ fr̄es in
choꝝ signo cāpane. **Q**uib; aggre
tis. ex cl̄icis v̄l iuniorib; fr̄ib;. vn?
crucē. alē aquā b̄ndcām nutu cātonis sumat
Exēutes q̄; imediate sequat̄ abbas. deinde
duēt? ⁊ nouicij̄ bini ⁊ bini. seniorib; p̄eūtib;
ordie suo **C**ūctisq; egressis ⁊ st̄atib; ordinati

an fores mōsterij. portari? vñ ali? qñlibz ido
ne? .ad h̄ ab abbate iuss? .interi obniā eis
adducat ep̄m. q̄ appropinq̄nte. flectāt oēs
genua an eum. **Q**uibz erectis. porrigat ab-
bas ep̄o sp̄arsonū. osculās ei manū **E**t inci-
piēte cātoze rñsonū **A**udi isrl. si vn? .vñ sint
lūbi. si sint p̄les. itroeūtes p̄cedāt nouicij.
Deide ceteri iunioribz p̄cedētibz ita vt ab-
bas eat postēioz. manu tenēs ep̄m. **C**ū aut
venerit i choz. icūbēte ep̄o orōi. collocet se
abbas i choro suo ad stallū altari primū.
et ceteri p̄ abbatē ordie suo videlz seniores
an iuniores. vsis ad altaē vultibz. **E**t fini-
to rñsonio. dicant h̄j vsus **S**aluū fac snū
tuū **M**itte ei dñe auxiliū de scō. abbate in-
cipiēte. et duētu r̄siduū subsequēte. **E**t subiū-
gat abbas collcā. **P**retēde dñe. eo mō q̄
in bñdcōibz fieri vsuevit. **Q**ua finita. mox
accedēs abbas erigat ep̄m et ducat in ca-
pitulū. vbi cūctis residētibz. legat lcōnē cui
cātoz inuerit. accepta bñdcōe ab ep̄o **Q**ua
finita et dicto bñdicite ab abbate. osculet
abbas ep̄m et comites ei? .nisi pri? ille volu-
erit aliqd dicē p̄ edificacōe. **D**eide surgē-
tes omēs et inclinātes ad bñdictionē ep̄i.
quā abbas debet req̄rere. nisi eam ante in

oratorio dedēt. hñs q; amen. egrediant.
et deducat ep̄s ad domū hospitiū. Sciendū
aut q; ad nullū aliū suscipiendū rū p̄cessioe
vadit duēt. nisi ad p̄riū ep̄m ⁊ archiep̄m
vel sedis ap̄lice legatū. ⁊ papā. ac abbatē
p̄riū de alio mōstēio v̄l ordie assūptū. seu
regē. ⁊ nulli horū oīm. nisi dño ip̄e. p̄ q; sel
id ē cū p̄mū mōstēriū visitauēit fit h̄ p̄cessio

De suscepcione hospitiū. C. xxvi.

Hospites abbati seu priori si abbas
defuerit nūciandi sūt a portario.
Nūciato aut hospite. mox abbas
prior. aut certe frater q̄libet ab abbate vel
priorē iussū occ̄rat. ⁊ eū ruerēter nudato et
ic̄mato capite suscipiat. et ducat ad orōē;
Ingressi eccl̄iā. aspgat hospes aq; b̄ndicta
ab itroeūte. postea flexis genib; añ altare
faciāt orōem put i collicario iuenis̄ descrip-
ta. nisi fuerit laici. q̄a tūc quisq; sub silēcio
orare pmittit ad b̄nplacitū. breuiter tñ. Si
ep̄s vel abbas fuēt. offerat ei aspsoriū cū
osculo manū. ⁊ p̄cidētes ad altare. orēt sic
sup̄dem ē. ita tñ vt modice se s̄trahēdo.
sit p̄ hospite talē orōi ic̄ubentē is q; eū in-
troduxit. nisi ⁊ ille fuerit eiusdē dignitatis
Cōpleta orōne detur hospiti osculū pacis.

postmodū ducat ad hospiciū. ⁊ recitata
corā eo lcōne breui de scripturis. introgef
breuiter de cā sui aduēt⁹. ⁊ significet statū
abbati hospitis pñcia. si ali⁹ ab abbate eū
suscepit. q̄ moy veniēs eū hūaniter tractet
sm̄ r̄gulā. **¶** si abbas defuēit. prior faciat
ā ali⁹ cui inuētū fuēit. **P**ueri puuli nō so-
lent duci ad orōem. **A**bbas seu eo absente
prior. ā ali⁹ q̄ sedē debuerit cū hospite ad
refectōz. aquā sup man⁹ eius fūd at. appo-
sito cibo. bñdicite icipiat ⁊ vsū. dicatq; ⁊ ne
nos ī fine orōis dñice. ⁊ bñdictōz sup cibū
Insup ⁊ lcōne breuē hospite bñdicēte. si tñ
talis sit vt h̄ ei deceat. ⁊ ritum nr̄m noscit.
Nichiloīn⁹ inter prādendū vel cenādū pri-
mū recitet sacra lectio ex libro. q̄ postea si
placet in̄rupta. mutua caritatis et edifi-
catōis misceant colloq̄a. **¶** finē refectōis
continua sentēcia aliq̄ de lcōne icēpta. aut
saltē more sūitoz in duētū occludat. **G**raz
actio fiat q̄admodū moris ē in duētū. ex-
cepto q̄ loco miserē p̄ cenā sp̄ dī laudate
dñm omēs gētes. **E**t similiter post prādū
si sol⁹ laicus hospes affuēit. alioq̄n miserē
Et dicūt oīa ī directū. **P**ost fidelū aut re-
petit oracō dñica cū salutacōe āgelica sub

silēcio. Quo frō. abbas vel q̄ grās legerat
dicat bñdicite. n̄soq; a circūstantib; dñs.
subinferat. Det nob̄ suā pacē ⁊ vitā etnā.

De hospiti; ordinādis. C. xxvij.

Hospes si fuerit abbas siue p̄latus
ali; canoice vel mōstice iſtitucōis.
p̄mū locū teneat i choro p̄oris dū
ſociat̄ cōuētui. Ad mēſā v̄o abbatis i cōuētū
ſi iūgat̄ p̄ſidēti. hospes teneat dexterā p̄ſi-
dētis. p̄ſerti ſi ſit talis vt eū deceat p̄cipue
honorari. p̄ſidēs v̄o ſiniſtrā. Si autē p̄les
cōcurrāt. q̄ prior ē eorū i medio. ali; v̄o hic.
inde ad dexterā leuāq; recūbāt. Et ſi hos-
pes maior p̄ p̄ncipalē p̄latū altē; mōſtē; j
fueit. id ē prior v̄l decan;. p̄mū i choro ab-
batis p̄ illū ſp̄ tenebit locū. Et ſi r̄ficiat̄ m
cōuētū abbate abſēte. p̄ori loci i mēſa ſociet̄
abbatis. p̄nte v̄o abbate i ſup̄mo dexteri
latēis recūbat loco. Prioritas int̄ abbates
ordis n̄ri. ſiue ſint de obſuācia ſiue nō. at-
tendēda erit ſm̄ tps̄ p̄lacōis ſue ad regi-
mina mōſterioꝝ qb; p̄ſūt. niſi aliquis rōne
fūd acōis mōſterij ſui. ā al̄s ex p̄uilegio v̄l
cōſuetudie p̄mat; gaudeat p̄rogatiā ſpeāli
P̄ri tñ abbates cōueniētes i cap̄lo ānali int̄
ſe ordies ſuos ſeruāt ſm̄ tps̄ vnionis ſue.

ad colligaciā confraternitatis nr̄e. alio quis
 placōis iure sublato **E**xceptis p̄sidentibz q̄
 oibz alijs sūt p̄ferēdi i h̄js q̄ sūt officij p̄-
 sidentis. id ē in dādis b̄nd cōibz. in p̄cāda
 rege fidelibz aiabz. asp̄gēdis fr̄ibz p̄ apl̄.
 et eisdē a choro licēciādis. ac ceteris hm̄i
In suētū t̄n nō deferat hospiti etiā honōbi-
 lioni. Prelatis sc̄laribz. mgr̄is vel doctoribz
 iuris d̄mi vl̄ huāni. ceterisqz ḡduatis ac ca-
 noicis cathedra^libz eccl̄iaz. si q̄n admittat
 ad suētū. agr̄u? deferat honor. unicuiqz vi-
 delic? iuxta sui decēciā stat?. ḡdus vl̄ dig-
 nitatis. **H**ospes si sit simplex monach? nr̄i
 ordinis fm̄ tps d̄isionis sue si sc̄ri potēit
 locū sc̄riat. alioqn. talis q̄ admodū ⁊ ceteri
 religiosi. vel etiā sc̄lares p̄sbri a d̄ici. loco
 mediocri iuxta sui stat? vel ord̄is exigēciā
 collocent?. **S**ik̄ fiat de honestis laicis. si q̄n
 at̄igat q̄piā illoz suētū it̄roire. **E**t si hm̄i
 seculariū p̄sbroz vel d̄icoy aliqs simplicit̄
 d̄iti voluēt. postq̄ petitionē fecēit ex mo-
 re i caplo. int̄ pb̄ados alios loc? ei depu-
 tetur. **S**ik̄ ⁊ mōch? hospes se stabilire de-
 siderās. si nō fuēt iuxta ob̄suācias ⁊ cō-
 suetudines nr̄as i ord̄ie sufficiēt̄ institut?.
 int̄ nouicios sit. ⁊ eorundē mgr̄o subiect?.

**De hospitibus volētibus no-
biscū cōmorari. C. xxviii.**

Religiosus ad aliqđ mōsterior nror
aimo illic amōrādi veniēs. siue sit
abbas siue simplex mōchus. et si ei
asencia. nō tñ sinēdus ē diuicius qđ libē absq;
disciplia i mōsterio cōsari. alijs i occasio-
nē pnciosā. ⁊ religiōis iacturā. S; triū dū-
taxat diez eūdi i mōsterio quo voluēt. ac
frū mores vitāq; ac toti cōsacōis nre or-
dinē cōplādi ei librate cōcessa. cōsequēter ad
oēm disciplinā oēmq; obfūaciā rēgulārē se
nouēt obligatū ⁊ astrictū. Et nichilominus si
vl' mēse pseuerauēt. onera cōsuetā tā in
choro qđ i fectorij vl' coque officijs cū cetēis
iuxta cōsuetudinē cōportare teneat. De qbz
eciā infra dcm̄ tridūū exp̄sse amōnēdus erit
et si nō cōsensēit. nequa qđ ē tolerādus. S; ille
nec sc̄ares p̄sb̄i. clerici vel laici. sūt absq;
disciplia i alioz subūsiōnē i nris mōsterijs
ullatenus tolerādi. **F**rat̄ autē qđ extorta licē-
tia a als a p̄lato suo ad mōstēiū aliqđ nre
obfūacie ad tps ubi māsurus. p̄ter instāciā
siue idigēciā rēcipiēciū insmittit. p̄ oia noui-
tior more exercitet. qđ diu rēceptorib; ei ex-
pedire videbit. salua rēfusione expensaz p̄

platu fr̄is fin̄missi i sūma duodeci florenoz
reneñ. p victu. Insup p vestitu ⁊ cet̄eis ne-
cessarijs iuxta adignū ip̄is r̄ceptonib; lega-
liter faciēda Null? deniq; mōch? siue laic?
mōst̄eioz n̄roz absq; lr̄is cōmēdaticijs i reli-
quū a n̄ris colligat. nisi fugitiu? fuēit. q̄ q-
libet platorz siue r̄cōz ob̄suācie n̄re cape
⁊ det̄inē exp̄ēs abbatis sui fidelit̄ studeat

De infirmis ex̄ infirmitonū. C. xxix.

Si sac̄doti ad missā sāguis de na-
rib; flux̄it. offerat ei aqua i p̄sbi-
teriū a h̄uitonib; ad sanḡnē r̄cipi-
endū et se lauādū. Qd si alicui mistroz ā
cuq̄m ex fr̄ib; accid̄it talis ā silis casus.
h̄uiat ei ex̄ oratorū i loco agruo a fr̄e cui
h̄ iūctū fuēit q̄diu n̄cē videat. In r̄fecto-
rio si otiḡit. h̄uitoz ei? nisi valde n̄cē fue-
rit nō inde exeat. S̄ coco ā alicui clericoz si
assint vt adiunef significet. Ille v̄eo si āteq̄
duēt? exeat. ad mensā rediēt. qd cōmellu-
rus erat cōmedat. quē nec duēt? expectet.
nec ip̄e pp̄t h̄ si surreperit cōmedē desinat
⁊ si etiā postq̄ duēt? exierit tuertit̄. nō h;
op? h̄uitores expectat̄. S̄ expedit? mox p-
acta gr̄az actōe sub silēcio discedat. Silē-
faciat q̄ ex alia causa legit̄ia emissus vel

euocat? fuerit. Si autē stigerit ut aliquē vo-
mentē a cruētantē a sile qd paciētē. Suior
eoz nō vidēt. significet ei qd cūq; vidēt. Et si
q's talē & tam aptā habuēt infirmitatē ut
vidēi & itelligi euidēter possit qd nec suētū
tenē. nec i infirmitorio pficē valeat. ei? in-
firmitas i caplo maifestet. & abbas rigorē
ordis ei tēpet i vigilijs. abstinecijs. ope di.
lcōne ac labore manuū. put p'specta infir-
mitate utile ei iudicauerit. Ceterū q' certā
nō h; ifirmitatē. si p? vnū vl' duos dies nō
dualuerit. p arbitrio abbatis ingrediatur

De infirmis q' sūt in **I**nfirmitoriū.
Infirmitorio. C. xxx.

Ifirmis de infirmitorio nō licet qd cūq; vo-
luerit ire. nec etiā ecclīā ingredi. nisi qn i ea
op? dei celebrat. nec i claustro morari. nec
suētui vbilibet se iungē nisi vocati. Et qntū
pnt ne a frīb; vel ab alijs foris videant.
obsuare debēt. Horas suas insil si fieri p't
agregati. t'pib; ostitutis psoluāt. de hinc q'
voluerit & potuerit. eāt i ecclīā sub d'mis.
Missā vō cotidie audiāt. q' etiā si necesse
fuēt i capella ifirmitorij celebret. In festis
tñ p'cipuis & sac'iori tpe p' ampl' satagant
qntū p'mittit corporalis valitudo. dum agit

opus dei in ecclesia pntes esse. In capite ieiunij cū ceteris ad cinēs accedē. ⁊ i die parasceues scām crucē adorare. Et cū ānūcia cio siue etiā natitas dñi i caplo pnūciaf. illic cū alijs veniā petē. Ad bñdictō; nouicij i choro q̄ p̄ualēt sint in ordie suo. Sed neq; i ecclesia. neq; i infirmitorio stare. ā genua flectē. ā pfūd as facē idimacōes cogātur. q̄s ḡuat. nisi forsā ad eleuacō; ā delacionē venēabil̄ sac̄mēti. Coicare volētes nō ad cūetualē. s̄ ad p̄uatā missā coicent. Ipi ad mistrandū ad missas priuatas. seu etiā intēssendū operi dīmo exigēte nccitate vocari pnt. si nō nimū ex h̄ ḡuetur. Si fieri p̄t ad vnā ificiāt mensā. legat aliqd̄ corā eis qd̄ edificet. ⁊ nō fabulis vacēt. Nō enī putēt infirmī liberā se habē facultatē loq̄di. vbi. qñ. qb; ⁊ de qb; voluerit. maxie h̄j q̄ nō sūt cōtinue decūbētes in lectis. s̄ huc illucq; deambulāt. In infirmitorio enī cū infirmario de ncc̄ijs ⁊ solatorijs dūtatur loq̄ p̄mittūt. Alioz aut̄ q̄spiā nō sine licētie obtētū loq̄ audeat cuiq̄ eoz. nisi forsā i lecto decūbēti ⁊ ḡui infirmitate laborātī. Que tñ locucio noctnis horis. ⁊ qñ opus dei agit̄ in ecclesia tēperāda ē cū eis dē.

cū cetēis vōo oīmodis fugiēd a. caū necessi-
tatis excepto **Nō** clamose. s̄ silēter loq̄ de-
bent. **I**n vigilijs. ieiunijs. et abstīnēcijs ci-
borū. ā lectoz asperitatib; et ceteris hmōi.
ip̄is r̄gularis districtio ab abbate tēperet.
et ita se quisq; agat ī h̄ijs. put sibi ab eo-
dē abbate fuēit cōstitutū. **Q**ui vniuscuiusq;
infirmitate cōsiderata. vnicuiq; indulgē d;
qd̄ ei iudicauēit expedire. **Nō** apparentē r̄
tū vehementē quis h̄ns infirmitatē. nec le-
gat. nec operet. **Nā** cui? infirmitas euīdēs
fuerit. s̄ nō vehemēs. legat et operetur. non
ad suū arbitriū. s̄ abbatis. et horis quib;
ille cōstituerit. **S**i q̄s infirmoz cetēos inq̄-
rare. ā de hac infirmoz cōstitutōe. vel ab-
batis ordinacōe n̄murare temē p̄sūperit.
et sepi? correptus nō emēd auēit. r̄gularis
discipline censurā expiat tpe oportuno. **E**t
postq̄ infirmoz quilibet vidēt se adeo vi-
res recupasse ut cōuentū seq̄ posset. indicet
abbati. ā illo absente priori. cui? iussu pri-
mū veniēs ad capl̄m ibi de negligēcijs suis
veniā petat. extūc si iusserit abbas cōuentui
sociādus. **Cū** infirmis hospiti; n̄ri ord̄is.
suprascripta lex p̄ om̄ia obseruetur.

Incipit distinctio quarta.
De ouersis qualiter suscipiantur
et probentur. **C.** primū.

Quoniam eo quod desiderat fieri ouersus
agendum est sicut promissum de aspi-
ratione ad monachatum. excepto quod non
est opus circa eum fieri scrutinium de
lectura. seu omnibus hijs que solum in suscipiendis
et exequendis ordinibus impedimentum prestare so-
lent. nisi forsitan hec fieri suadeat alia cau-
sa. Susceptor. animum probationis habeat. et magister
committat. quod sollicitus super eum intendat. instruē-
do ipsum de moribus et ordine. Non legit ei per in-
terualla tempore tota regula per ordinem. sed ea dum-
taxat capitula. que ipsum principalius concernere possunt ei
exponunt. Et per annum ducat in capitulum. pro-
strat in terram. veniam petat. Surgere iussus.
surgat. Interrogat et admonet. si firmum
eius animus uideatur ad perseuerandum. abbas proba-
bita deliberatione cum fratribus. sua et fratrum eius in-
sinnat uoluntatem. et de rebus suis dispositione
fecerit. eum exire iubeat. et ad professionem se para-
rare. Que magister de modo se habendi in professione
informet. Pro eo si scribere nesciat professionem
scribes sub hac forma. Ego. h. p. mitto. sta-
bilitatem et dissolutionem morum meorum atque obedi-

enciā corā deo et sanctis ei? in hoc mōste-
rio ordiſ ſcī bñdicti qđ cōſtructū ē in hono-
re ſcī. **R.** in pñcia dñi. **R.** abbatis. ſbmittēs
me ſtatutis ⁊ ſtatuedis capli ānalis p̄m
de obſuācia burſfeldēſi. Quā p̄feſſionem
ſic i vulgari cōſcriptā ip̄e nouici? añ offer-
torū ſūme miſſe ſtās retro abbatē legat ſi
l̄ras nouit. **S.** maūt. cordeten? recitet alta
voce. ⁊ imp̄ſſo manu p̄p̄ia ſigno crucis ce-
dule p̄feſſiōis. eādē ſup̄ dextrū cornu alta-
taris offerat ip̄m oſculādo. Ip̄e nedū ad
mōchorū. ſ. etiā cōuſoz ſe cōmēdandū. atqz
oſculū ip̄is porrigendū ducendū eſt. Cete-
rū in bñdictōe ip̄ius ſeu etiā ante et poſt
circa ip̄m ⁊ per ip̄m in oibz ⁊ p̄ om̄ia agen-
dū eſt. quēadmodū de bñdictōe nouici
clerici ſup̄ius laicius iuenitur exp̄reſſū.

**De dicendis horis et modo
Orandi cōuerſorū. C. ij.**

Nullus cōuerſorū habeat librū. nec
diſcat aliqđ niſi p̄ n̄r Ave maria
Credo in deū. ⁊ verſiculos necēſa-
rios ſc̄z De? in adiutoriū meū intēde. dñe
ad adiuuandū me feſtina. Dñe labia mea
aperies. et os meū ānunciabit laudē tuā.
Adiutoriū n̄r̄m in noīe dñi. qui fecit celum

et terrā. **G**la p̄ri x̄i. Sicut erat x̄i. **B**ndica-
mus dño **I**n noie patris ⁊ filij ⁊ spūs sc̄i.
Requiescat i pace **R**equie einā dona eis dñe
Per dñm nr̄m x̄i **E**t cōfiteor. ⁊ respōdenda
sac̄doti ad missā. **E**t septē psalmos in vul-
gari. **E**t si fiēi p̄t nō hec legāt ex libro vel
cartha s̄ cordeten? **I**n horis exsoluēdis q̄
ad inclinacōes. geniculacōes. erectōes. et ce-
teras hm̄oi obsuācias. mōchis cōformare
se studeāt. **M**arie i ecclia. **E**t septies i die sc̄
matutio. p̄me. terciē. sextē. none. vesp̄e. ⁊ cō-
pletorij tpe. s̄ ⁊ i vigilia noctna sicut ⁊ mo-
nachi. creatori suo laudes offerre tā vigi-
lij noctnis q̄ horis diei. easdēq; q̄s mo-
nachi p̄mittūt orōnes incuati ā p̄strati s̄m
tps. factaq; orōe erecti signēt se. **E**t si duo
vel plures fuerit. dicat prior eoz. **D**eus in
adiutoriū meū intēde. **R**espōdentib; alijs.
Dñe ad adiuuādū me festina **A**d vigilias
noctnas s̄bsequat prior **D**ñe labia mea a-
peries. totū versū. cet̄is eundē r̄ndentib;.
q̄d vsq; terciō fiat. **D**eide dicāt p̄ nr̄ sub
silencio. **Q**uo dicto. dicat prior audiētib;
oib; gl̄a p̄ri ⁊ filio x̄i. cet̄is respōdentib;
sicut erat totū versū **A**mē. **E**t h̄ vsq; trice-
sies faciāt. **E**t dū gl̄a; dicūt incuruati stent

omnes. Post tricesimū autē sicut erat Dicāt
priorē incipiēte Kyrieleyson semel. Ipeley-
son semel. Keitēato Kyrieleyson Tūc senior
dicat in audiēcia oīm totū pater noster tā
ad vigiliās qm̄ ad om̄es horas. adiūgēs
per dñm ꝛc. Et ceteri respondeāt amē. De-
inde subiūgat bñdicam? dño. ceteris res-
pondentibz deo grās. Ad horas diei. post
de? in adiutoriū meū incuruis oibz. dicat
senior glā p̄ri. cetēis r̄spōdentibz sic erat in
p̄ncipio. Cetera fiāt sicut iā dixim?. Crep-
to q̄ ad laudes octies. ꝛ ad vs̄ decies di-
cant p̄r n̄r cū glā. Ad ceteras vero horas
qn̄quies. Et hic ordo psallēdi om̄i tpe ab
īp̄is teneat. Nisi q̄ i festiuitatibz. ꝛij. lconū
duplicant. ad noctnos tm̄ p̄r n̄r cum glā.
ita q̄ fiāt lx. Qñ soli vel in ecclia tpe diui-
noz fuerit. h̄ totū singuli sub silēcio dicāt.
Insup officio omeōracois oīm aiarum qd̄
post celebratē oīm scōꝝ pagi cōsueuit ex
more p̄sonalit̄ intersint. et septem psalmos
penitēciales cū qn̄q̄ginta p̄r n̄r ꝛ aue ma-
ria psoluāt. Siliter faciāt post festū sancti
michaelis ilocis vbi talis omeōraco fieri
ōsueuit. Sed et p̄ p̄senti defuncto mōcho.
ouerfo. ā nouicio. siue donato idē faciant

In ceteris autē principalibus officijs que agit uentus p̄ annū. scilicet pro abbatib⁹ vnū. et parentib⁹ vnū. et fūdatorib⁹ vnū. pro fratrib⁹ obseruātie n̄re quatuor. Quatuor p̄ bñfactorib⁹. **S**ed ⁊ in officijs ⁊ tricennarij et anniūfarij monachi diuersi vel nouicij. pro quolibet uidelicet septē miserē. et septē pater n̄r dicāt. et intersint si modo possint officijs ⁊ missis. Infra uero tricennariū decē. **E**t extūc currēte anniūfario monachi. conuersi vel nouicij. duo pater n̄r quolibet die. **E**t nichilomin⁹ pro mōcho seu cōuerso alteri⁹ monasterij nostre obseruācie cū nūciatus fuēit obitus ei⁹. septem pater n̄r. **I**nsup p̄ abbate ultra p̄missa p̄ sepulturā infra octo dies centū p̄r noster. **E**t infra q̄ndenā tres disciplinas. S; pro abbate alterius loci. duplicent orōnes pro fratrib⁹ alteri⁹ loci solite fieri p̄ro uniuersis autē alijs defūctis q̄s p̄ tēpore amēdare atigerit in caplo noi atim. siue per breuia. omib⁹ sc̄dis ferijs q̄nq; p̄r n̄r. **E**t p̄ familiarib⁹ ac bñfactorib⁹ ⁊ recōmendatis uiuis similiter q̄nq; pater n̄r. omib⁹ sextis ferijs dicere sunt astricti. **A** capite etiā ieiunij usq; in pascha. singulis diebus intenta

deuocione legāt psalmū miserere mei de?
cū tribus venijs. **I**n die vero parasceues
sancta. assidue oracōi vacent. p̄sertim vsq;
ad horā refectōis. **E**t nota q̄ solū miserē ⁊
non alios psalmos scierit. illū tot vicibus
repetat. q̄t psalmos dicē debuerat. **Q**uod si
nec illū quidē scierit. pro quolibet psalmo
tercio pater n̄r et aue maria legē teneat.
Hodū autē et ordinē legēdi huiusmōi ob-
seruabūt. vt videlicet ad oēm orōnē excep-
tis horis canonicis. ⁊ quā p̄ defunctis fa-
ciūt p̄mittāt hūc versiculū **A**diutoriū n̄r
in nomie d̄ni. **Q**ui fecit celū et terrā. **E**t tūc
subsequant̄ q̄d dicēdū iuxta p̄missa fuerit.
Post quēlibet psalmū pro viuīs subiūgāt
gl̄a patri **S**icut erat ex toto. **D**icto q; sicut
erat. si vnicus fuerit psalmus. **S**i autē plu-
res fuerit post vltimū sicut erat. subsequa-
tur **K**yrieleyson. **C**hryseleyson. **K**yrieleyson.
Pater n̄r. ⁊cludēdo **P**er d̄n̄m. **A**men. **E**a
autē q̄ pro defūctis dicēda p̄missa. abso-
lute. nichil p̄mittēdo incipiant **E**t post quē-
libet psalmū dicāt **R**equiē eternā. totū ver-
sum. **I**n fine autē dicto requiē absq; kyrie-
leyson dicāt p̄r noster. ⁊cludēdo per d̄n̄m
Et dicto amē. subiūgant **R**equiescāt in pace.

De tēpore surgēdi ⁊ intrādi ad
ecclesiam. et quando a labore
abstineāt ouersi. C. iij.

Omnibus dieb; priuatis quibus la-
borandū est tam estate q̄ hieme.
exceptis tribus dieb; proxime añ
pascha. suscitati a custode seu eius solacio
ad laudes r̄gulares surgant p̄perātes ad
eccliā. et pactis ibidē orōib; vigiliay. lau-
dū. ⁊ etiā p̄me. ac audita missa matutinali
ereant ad labores. p̄mittētes labori versū
Deus in adiutoriū. gloria p̄ri et pater n̄r.
semel in die. Ceteras vero horas diei h̄is
diebus priuatis dicē poterūt quolibet fu-
erint loco laborātes. genuflexionib; et in-
clinacōibus nō omissis. Si tñ aliqui nullo
aut minus labore necessario occupent in-
tra monasteriū. etiā ceteras horas in eccle-
sia legant. maxime autē opletoriū. Audito
signo eleuacōis ad summā missam. genua
flectāt etiā foris in labore existentes. Pri-
uatis autē tribus dieb; ante pascha. nec-
non om̄ib; dñicis et festis quibus non la-
borāt. omni tēpore surgant dū pulsatur.
ad vigiliās r̄gulares inchoādas. et intrā-
tes ecclesiā p̄seuerent vsq; ad finē matutini.

Quibus etiā diebꝫ omnibꝫ horis diurnis
et nocte intersint. Et capis sint induiti om̄i
tēpore quo p̄sentes sūt dū opus dei pagi-
tur. similiter ⁊ ad mensam. Hora r̄posicio-
nis ita eis tēperef. vt non minus vnq̄m q̄
septē horas habeāt ad dormiendū. A la-
bore manuali abstineant om̄ibꝫ festis vel
diebus q̄ ḡn̄aliter ex sacrorū canonū pre-
cepto. seu etiā specialiter in locis in quibꝫ
monasteria n̄ra consistunt ex institucōe dio-
cesis. ⁊ consuetudine publice feriant in foro

De silencio et ceteris in quibus
conuersi se debent conformare
monachis. Caplm. iij.

In quibuscuqꝫ officinis ⁊ locis tenēt
mōchi silenciū. etiā tenere debēt ⁊
conuersi. nec aliquā earū officina-
rū ingrediant sine licencia quas monachi
ingredi prohibētur. p̄ter q̄m racione om̄issi
officij. Insup etiā in dormitorio suo et sub
refectione sua silencium custodiāt. etiā in
grangijs si simul reficiant. Et alias in om-
nibus et per omnia sicut etiā monachi ser-
uare silencium sunt astricti. Excepto q̄ in
officij vel laboribus utilitatis vel necessi-
tatis causa tantū loqui p̄mittūtur. In iti-

nere agens. salutantē se resalutet. et si de
via aut aliud qđ interrogauerit verbis bre-
uiter dirigat aut respōdeat. **¶** Si de re ali-
qua specialiter sibi nō cōmissa ille vel aliq̃
laciū loqui voluerit. dicat. sibi non licere
loqui amplius. **C**onuersi eisdem vescātur
cibis quibus et monachi. **S**ani scilicet vt
sani. **M**inuti vt minuti. **I**nfirmi vt infirmi.
et in monasterio maxime in eodem tēpore
et eadē quātitate. **S**ed et monachis ieiun-
nantibus. et ipsi ieiunēt. **N**isi aliqñ abbas
cuiqñ eorū aliquid ex grātia addendū.
aut intuitu laboris ieiuniū regulare dux-
erit relaxandū. **A**d quod pia cōsideracōne
laboris. maxime si fuerint excessiui indul-
gencio: debet inueniri. **I**eiuniū tamen in
aduentu. et sextis ferijs ab ydibus septē-
bris vsq; ad quadagesimā ad instar p̃ci-
puorū ieiuniorū ab om̃ibus volum⁹ obser-
uari. **I**psi cōuersi in monasterio ab eisdem
et eisdem tēporib; tondeant et minuātur
quib; seu a quib; monachi. **E**isdem vtant
lectisternijs quib; monachi. **E**t vestiti dor-
miant sicut et illi. nisi qđ pro habitu religi-
onis vtatur scapulari. **D**isciplinas insup; sus-
cipiāt oib; dieb; quib; eas monachi regu-

lariter suscipe sūt assueti. Et si aliquis eorū
ppter occupacionē aut alias quauis occa-
sione hora cōstituta disciplinā neglexerit.
postea qm̄ primū potuerit eam suscipiat. et
tā diu careat pitācijs. q̄m diu illā post diē
cōstitutū sua culpa neglexerit. Conuersi pa-
riter et donati om̄es videlicet seniores. iu-
niores. qm̄ etiā viceuersa iuniores seniores
fratres vocēt. Monachos vero. eos maxi-
me qui iam excellerūt adoleſcētie annos.
nōnos vel patres. Ceteros vero iuniores
similiter fratres. Et abbatē dñm appellare
meminerit. Conuersus veniēs ad aliqd̄ mo-
nasteriū ordinis et obseruācie nre. teneat
p om̄ia disciplinā et ordinē suū. sicut conuersi
faciunt illius loci. aut sicut in ppria facēt
domo. excepto qd̄ capitulū non intrabit.
nisi ad remanendū sit directus.

**De confessione et cōmunionē
conuersorū. Caplm. v.**

Conuersi quēadmodū et monachi
singulis mensib; semel abbati. et
in illius absentia priori. alias omni ebdo-
mada semel ad m̄m? suo cōfiteānt magistro
Et in p̄ma dñica cuiuslibet mēsis ad sacra
cōmunionē p̄parati accedant. nisi sit vicinū

tale festū aut tēpus. in quo eos ab eadem
cōmuniōne abstinere non deceat. quia tunc
cū licencia prelati aut cōfessoris. intermissa
cōmuniōne dñice. vicino accedē possūt festo
aut tēpore tali. **S**acrā vero cōmuniōne stu-
deāt cōfessione. et abstinentia saltē vnius
diei. et alias deuotione congrua puenire.
Qui culpa sua neglexit tēporibz constitu-
tis cōfiteri. bibat aquā donec cōfessus fue-
rit. **Q**ui vero aliquo dierū p̄dictorū a sa-
cra cōmuniōne se subduyerit. in pane ⁊ a-
qua abstineat. aut certe arbitrio p̄sidentis
grauius puniat. **I**dem fratres cōuersi in-
grediātur capiculū monachoz om̄ibz die-
bus dñicis. excepto dñico sancto pasche ⁊
penthecostes. **E**t si natiuitas dñi in dñicā
cecidit. tunc enī in die sancti stephani si-
cut in crastino pasche et p̄thecostes capi-
tulo interesse debent. **E**t si quē eorū quali-
bet dñica absentē a monasterio esse conti-
gerit. proximū caplm̄ ante qđ fuerit reuer-
sus in monasteriū. ingrediātur. **I**psi ante a-
lios expediātur. et egrediantur ut p̄missum
est. **A**lias per om̄ia ibidem se agant ⁊ secū
agat q̄admodū cū mōchis. **S**i ḡuionis vel
leuionis culpe nota tenentur satisfaciāt sicut

monachi. excepto q̄ loco singulari p̄straci-
onū quas monachi in choro faciūt. ip̄i sin-
gulas suscipiāt disciplinas. In ceteris autē
in quibus delinquūt. ad arbitriū p̄sidentis
corripiant et emendent.

**De donatis qualiter susci-
pianur. Caplm. vi.**

Qum dñs deus om̄es vult saluos
fieri. nos etiā laicales p̄sonas. qui
se suaq; monasterio offerētes ve-
niūt ad d̄usionē. suscipe nō abnuim⁹. q̄m̄q̄
nec habitū nec oēm d̄uersorū rigorem ac-
ceptare d̄senciāt. dū alias sint bone fame.
et sufficiētis etatis. ⁊ alias vtilis. et ad la-
borem idonei. Ita vt quisq; eorū vnus ex
mercēnarijs opus valeat d̄pensare. ⁊ sint
liberi ab humana s̄uitute ⁊ soluti. nec vo-
to r̄ligionis alias astricti. aut debitis inf̄o-
lubiliter obligati. seu morbo vel infirmita-
te incurabili grauati. Nec alias tales. q̄
ex eorū receptōe monasteria verisimiliter ti-
meātur molestias vel grauamīa sustinere.
Super quib; om̄ibus ante eorū susceptio-
nem scrutiū diligens habeatur. Suscepti
autem ad probam. cōmittantur magistro
qui sup̄ reliquos iā p̄fessos ē d̄stitutus.

A quo instruēdi sūt in moribz; ⁊ studiose p-
bādi i laboribz; ⁊ extra. si in oibz; dirigibi-
les esse velit ⁊ obediētes. In sup diligētissi-
me auisēf sup castitate. paup̄tate. ⁊ obe-
diēcia p̄petuo seruādis. Nec priusq̄m opletō
anno eoz suscipiat p̄fessio. Nisi forte certa
cōsideracione abbati ⁊ cōuētui p̄ qualitate
p̄sone interdū aliud visum fuerit.

De p̄fessione donatoz. C. viij.

Qum aliqs eoz p̄fitēi debuēit. p̄ha-
bita sup h̄ deliberacōe. abbas cū
fr̄ibz; mōchis. uocet in caplo mona-
choz. Quo pueniēs mox se p̄sternēs Intro-
gatus quid velit. Respōdeat. dei miāz et
vrām cōfrat̄nitatē. Deīde surgē iuss⁹ ab ab-
bate. p̄moneat diligētē de eo qd̄ facere
p̄ponit ⁊ p̄cipue exp̄sse certificef. q̄ i utute
obediēcie p̄stāde p̄petua etiā cōtinēcia ⁊ ca-
rēcia p̄prij sūt ei iungēde. ⁊ pena carcerali
irremissibilē p̄lectēd⁹. si aliqd̄ p̄missoz vi-
olare cōptus fuēit. Ad q̄ si obligare se recu-
sauēit. nullaten⁹ recipiat. Si uero ad om̄ia
p̄mptū ⁊ ad p̄seuerādū firū aīm habē vi-
sus fuerit. certificef de volūtate abbatis ⁊
frat̄rū. Et postmodū publice sub missa cō-
uētuali p̄fessionē faciat sub hac forma.

Ego frater. **N.** pmitto q̄ ero obediēs dño
N. abbati p̄ntis mōsterij. eiusq; successoribz
et caplo ānali. ac fidelis mōsterio. eorūq;
correctōi me totalit̄ submitto. **Q**uo scō. ce-
dulā p̄fessōis signatā offerat sup̄ altare.
Cet̄ea aut̄ p̄ eū ⁊ circa eū fiāt. sic q̄n̄ p̄fitef
d̄sus. excepto q̄ ei vestis nō b̄ndicif. nec
ad cōmēdandū se fr̄m orōibz. ⁊ osculū ab
eis suscipiēs cōducif. **D**otū aut̄ paup̄tatis
seu etiā castitatis p̄pter mai⁹ piculū ab eo
nō suscipif. q̄m̄q; nō nisi caste ⁊ cōiter vinē
in mōsterio debeat. **Q**d etiā ei ab abbate
in virtute p̄stite obediēcie iungaf. p̄missa
rerū oim̄ q̄ possidet resignacōe ad manus
eiusdē dñi abbatis **I**nsup̄ etiā seriosif aui-
setur q̄ si qd̄ absit i posterū aliq̄n̄ p̄timaci
rebellionē. ⁊ peculij defēsiōne. lapsū incōti-
nēcie. seu alias inq̄etudine. ⁊ insolēcia sua
scādalizauēit ⁊ turbauerit cōgregacōez seu
fr̄es. expellend⁹ sit a mōsterio. aut taliter
puniēdus q̄ alijs cedat in exemplū.

De vestitu et dormitione do-
natorum. Caplm. viij.

Supior vestis donatorū sit grisei co-
loris p̄tēsa infra genua. ⁊ exētes
desup̄ vtant̄ mantello eiusdē lōgitudis et

coloris. ⁊ capuciū in collo portēt. In cetēis
q̄; eis p̄uideat iuxta addecenciā sui stat⁹ ⁊
necitatis exigēciā. ac spūaliū cura solliciti⁹
eis ipendat. Ipi v̄eo utilitatib⁹ mōstēij intē
dāt sollicitē. ⁊ fidelit̄ exēptes q̄ ipis fuerit
iniūcta. Ita eis temp̄ dormitiōis hora tā
estate q̄ hieme. vt nec q̄etis defectu ḡuent̄.
nec nimietate torpescāt. S̄ somno sp̄etēti re
fectis corpib⁹. fortes ⁊ hilares sint ad sup
portādū p̄odus diei ⁊ estus. Si fieri amo
dose p̄t i vno dormiāt loco. ac sil se collo
cent i lectulis suis. simlq; resurgāt. In plu
mis ipis dormire licet. siue in mōsterio siue
extra. Om̄i tpe siue dū se locare voluerint
siue cū resurgere. signo crucis se muniētes
diuine p̄tectioni se amēdēt.

De labore ⁊ orōib⁹ donatoꝝ. C. ix.

Mane aut̄ surgētes ⁊ finita orōe p̄
cipue matutis ⁊ p̄mis. ad laborē
suū se ouertāt. Orōnis aut̄ cotidi
ane quā rōne suadēte septinaria distinctōe
horaz p̄soluē debēt hec erit taxa. Id ē. fe
riatis dieb⁹ p̄ matutis decē. ⁊ p̄ v̄s septē.
Pro qualib⁹ ceteraz horaz. id ē p̄ma. t̄cia
septa. nona. et oplet. v. p̄ n̄ ⁊ totidē aue
maria. Festiuis aut̄ dieb⁹ p̄ matutis xv. et

p vespis decē p̄ n̄ et totidē aue maria.
Quas quidē orōes feriatīs dieb; legē po-
terūt. s̄ueta s̄uata r̄uerēcia. q̄libet in loco
fuerit laborātes. exceptis matutis ⁊ p̄mis
de quib; statū vt surreperit se debēt i ecclia
expedire. **E**t si q̄ nullo ā min⁹ nec̄rio labo-
re occupent. intra mōsteriū. et p̄ ceteris ex-
plēdis horis. marie aut̄ s̄pletorio. ecclia
petāt. **H**issā matutinalē oēs audiāt feria-
tis dieb; **I**n festis aut̄ ⁊ dñicis. tā ad mis-
sam q̄m ad singulas horas dū pagunt in
ecclia sint p̄ntes. exceptis h̄is q̄ in officiis
licitis h̄is horis legitime excusant̄ **I**nsup
p̄ s̄meōracōe oīm aīarū q̄ post celebratē
oīm scōp. seu eciā q̄ iuxta quorū dā s̄uetu-
dinē post festū sc̄i michaelis fieri s̄suevit. p̄
vice qualibet trigita p̄ n̄. ⁊ triginta aue
maria. **E**t p̄ p̄nte defuncto fratre mōcho.
s̄uerso siue donato s̄it trigita. **E**t ex post
q̄m̄cici⁹ poterit. ter officiū defūctor̄ xxx. p̄
n̄ ⁊ totidē aue maria. p̄ vno officio tara-
tis q̄libet legē teneat. **P**ro abbate aut̄ vl-
tra p̄missa post sepulturā infra octo dies
centū p̄ n̄ cū totidē aue maria legē. ⁊ in-
fra q̄ndenā ter disciplinā recipe debēt. **S**;
pro abbate alteri⁹ loci duplicent̄. orōes p̄

frīb; alteri? mōsterij cōfue. p quīb; singu-
lis ānis caplo ānali celebrato. unū officiū
defūctor legē semel dūtayat sint astricti.

De rēfectōe ⁊ abstinēcia donator. C. x.

Donatis vesū carnib; lic; oīb; dieb;
dñicis. ā scijs ā qñtis ferijs pter-
qñ in aduētū dñi. ⁊ a dñica quāqñge
sime vsq; ad pascha. vel si alis foret absti-
nēdū. Aut forsā dies instet qñ ad coionē sa-
ctā accedē debeant. quē ut eo digni? ad
ipam coionē factā pparent. triū dierū ieiu-
nio in lacticinijs vel qñdragesimalib; iuxta
tpis exigēciā debēt puenire. Nisi desup ex
cā rōnabili p p̄sidentē secū fuerit dispēsātū.
Ad alia aut pterqñ ad p̄cipua ieiunia ec-
clesie. ac ieiuniū qñte ferie p aduētū dñi. et
septe ferie p āni circulū eos nequaqñ volu-
m? esse obligatos. Oēs sil r̄ficiāt si fieri p̄t.
nec prius sessū vadāt. qñ p̄mo pulmētario
distributo p mensā. ⁊ orōe fcā sup cibo. id ē
bñdicite lingua manū. seniore int̄ eos signo
crucis dextera faciēte sup mensā. quo fcō
resideāt ad mensā ordine suo. cōmedētes
panē suū cū silēcio et timore dei. Et legat
aliquid qd edificet. si cōmode fieri potest
Semp duo. inferiora tenētes loca. qñciens

oportunū fuerit surgāt mīstrātes. et apposi-
tis et dispositis apponēdis et disponēdis
iterū resideāt. r̄ficiētes cū retēis. ⁊ h̄ faciāt
q̄ciēs viderit oportunū. nō tñ sp̄ h̄dē. s̄ vi-
cissim p̄ eb̄dōdas ordie suo. oēs hm̄oi im-
pleant mīsteriū. **P**eracta v̄o r̄fectōe. mox
surgētes ⁊ stātes iclinati. dicāt grās more
suo in vulgari. ⁊ postea cōuertat̄ vnusq̄sq̄
ad opus suū siue ad orōnē vel quietē p̄ut
tps req̄rit. **A**d inchoandū autē laborē di-
cant dñicam oracionē.

De silēcio ⁊ disciplina donator. C. xi.

Oretēa p̄t̄ s̄būādā pacē ⁊ puritatē
cordis. cogant̄ freq̄ti silēcio op̄ā
dare. maxie autē i refectorio ⁊ dor-
mitorio suo. s̄ ⁊ illis locis ⁊ t̄pibz quibz p̄ci-
piū silēciū fuāt mōchi. **C**ōmoda mōchor
et officinas q̄s illi m̄tre p̄hibent̄ nō ingre-
diant̄. nisi vocati v̄l iussi. ā ad s̄uiciū aliq̄s
mibi deputati. **C**ōuētīcula nō faciāt. neq̄
enī p̄les q̄ duo m̄sil absq̄ rōnabili causa
q̄libet in loco stent colloq̄tes. **S**ed si alter
alteri necessaria vel vtilia aliqua tempore
et loco op̄etenti referre habuerit. non pro-
hibetur. q̄d tñ breuiter fiat. **A** vaniloquū
stultiloquū. iocis. cathinnacōibus. susur-

racōibz. detractōibz. oblocucōibz. iurgijs.
 otēcionibz. stolidis ⁊ temerarijs iuramētis.
 ac blasphemijs. ⁊ si q̄ alia sint silia q̄ nedū
 rligioſ p̄sonis. s̄ omī etiā xp̄iano vehemē-
 ter fugiēda ⁊ exētrāda sūt oīmodis abſti-
 neāt. Satagāt aut̄ i oibz sup̄ioꝝ obtēpare
 monitis. fideles et diligētes esse i om̄issis.
 paci ⁊ concordie operā dare. bonis ⁊ discipli-
 natis pollē moribz. ⁊ i oibz irrep̄hensibilit̄
 dūſari. q̄ tā q̄ ad deū q̄ q̄ ad hoies. cari-
 tatiui ⁊ ſuiles ſint iuicē In laboribz ⁊ vbi-
 qz se mutuo i bonis puocātes. et de negli-
 gēcijs se iuicē fratne dmonētes. ac in labo-
 ribz se alcūtū adiuuātes. seu etiā rileuātes
 vbi cas? exegēit ⁊ ſuperit factas. Alcūtū
 etiā cū necesse habuerit sibi abluāt capita
 seqz tōdeāt. nisi h̄ alicui specialit̄ iūgi d̄i-
 gerit. In cetēis qz impēdio familiariū ob-
 sequijs se mutuo psequant̄ et diligant

De ofessione. coione. ⁊ caplari
 p̄clamaçione donatoꝝ. C. xij.

Inſcriptis aut̄ solēnitatibz ad ſa-
 crā debēt accedē coionē videlicet.
 natalis dñi. pasche. pēthecosten. cor-
 poris xp̄i. oīm scōꝝ. nemō assūpcōis. natita-
 tis. purificacōis btē marie virḡis. ⁊ i p̄ma

dñica q̄dragesime. nisi ex consilio confessoris a
plati q̄sq̄ eoz aliq̄ diez p̄dcōz dureit ab-
stinēdū. v̄l sepi⁹ coicandū. Accessuri v̄eo ad
sacrā coionē. ieiunio vt p̄ferf. necnō confes-
sione. ⁊ alijs exercitijs deuotis se digne stu-
deāt p̄parāē. Alias v̄eo sp̄ i q̄tuordecī die-
bus ad min⁹ sel̄ confiteant. ⁊ h̄ dñicis diebz
qn̄ a labore vacāt p̄ nonas. Nisi i primo
iā ap̄t coionē confessi foret. Silt et in q̄tuor-
decī diebz ad min⁹ sel̄ ip̄is a mgr̄o suo ser-
uet caplm. eque i die dñico a festo. Et fm̄
modū ⁊ exigenciā culpaz ⁊ excessuū suoz.
districtio tēpet discipline ⁊ satisfactōis mo-
dus. Penitēcie siq̄dē ip̄is p̄ mgr̄m iūgēde
sūt hee. orōes. ⁊ corpales afflictōes i sub-
tractōe cibi vel pot⁹. ⁊ virgaz plagis. Et
huiliatōes. id ē cōmestio i tra. huilis p̄stra-
tio. ⁊ peticio veniaz seu idulgēcie a fr̄ibz ex
suis mal̄ moribz a fr̄is scādalizatis. Graui-
ores aut̄ culpe tā i p̄clamatōe q̄ confessiōe
iūuent̄ abbati. q̄ si absēs fuēit. prior cū eis
agat. q̄admodū in s̄ilibz casibz cū mōchis
ageret. ā als put sibi visū fuēit expedire.

Explīciūt ceremonie nigroz mōchoz
ordis s̄i b̄ndi de obsuācia bursefeld.

LANDES-
UND STADT-
BIBLIOTHEK
DUSSELDORF

Seli aperti sunt super eum et uocata est accio uocis me est fili
 meus dilectus in quo michi complacuit. **G**loria et uocatus. **Po**
 datus est principatus et honor regni omnis populus tribus et
 ungue seruent ei in eternum aeterna. **S**uper ripam
 iordani stabat beatus iohannes inductus est splendore bap-
 tista saluatorem baptista me iohannes baptista me benedico te.
 et tu iordanis congaudens suscipe me. **E**t uocatus. **I**ohann
 nes quidem clamabat dicens ego non sum dignus baptizare do-

Ord u Heil Georh. 255

